

ହେଁ! କୋଟି ଶୁଭାକ୍ଷି

ବୁଝ ! କୋଣ ଚାଲିଛି

ମୂଳ ମାଧ୍ୟମ ରଚନା
ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ଦେବୁଲ୍‌କର

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ

ପ୍ରକାଶକ

ଭଦ୍ରା ସଂଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ରୂପ୍ ! କୋଟ୍ ଚାଲିଛି

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ—୧୦୦୦

୧୯୭୮

ମୁଦ୍ରଣ :

ସତ୍ୟବ୍ରତ ପ୍ରେସ୍,

ମେରିଆବଜାର, କଟକ-୭୫୩୦୦୧

ମୂଲ୍ୟ—ଛ' ଟଙ୍କା ପଞ୍ଚାଶ ପଇସା

ସୂଚନା

ଆଧୁନିକ ଭାରତୀୟ ନାଟ୍ୟ-ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁ କେତେଜଣ ନାଟ୍ୟକାର ସେମାନଙ୍କର ବଳିଷ୍ଠ ରଚନା ଦ୍ଵାରା ସର୍ବଭାରତୀୟ ପ୍ରସାର ଖ୍ୟାତି ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ନାଟ୍ୟକାର ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ଚେନ୍ନୁଲ୍‌ଙ୍କର ଅନ୍ୟତମ । ତାଙ୍କର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ନାଟକ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାରେ ଅନୁଦିତ ହୋଇ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟର ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଗୁଡ଼ିକରେ ମଞ୍ଚିତ ହୋଇଅଛି । ଗତବର୍ଷ ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ନାଟକ ‘ସଖାରାମ୍ ବାଇଶ୍ଵର’ ବହୁଦିନ ଧରି କଟକରେ ଅଭିନୀତ ହୋଇଥିଲା । ଏବେ ଆମେ ଯେଉଁ ‘ରୂପ୍ ! କୋର୍ଟ୍ ଚାଲିଛି’, ନାଟକଟିକୁ ପ୍ରକାଶ କରୁଛୁ ତାହା ମଧ୍ୟ ଭୁବନେଶ୍ଵରଠାରେ ଏକାଧିକବାର ଅଭିନୀତ ହୋଇଯାଇଅଛି । ‘ରୂପ୍ ! କୋର୍ଟ୍ ଚାଲିଛି’ —ସାହାର ମୂଳ ମରାଠୀ ନାମ ଥିଲା ‘ଶାନ୍ତା ! କୋର୍ଟ୍ ଚାଲୁ ଆସେ’ ପ୍ରଥମେ ବୋମ୍ବେଠାରେ ୧୯୭୬ ଡିସେମ୍ବର ୧୦ ତାରିଖ ଦିନ ଅଭିନୀତ ହୁଏ । ସମାଜ ଚେତନାର ପଞ୍ଜରୁମି ଭାବରେ ଏକ ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ଚିନ୍ତାଧାରାର ବଳିଷ୍ଠ ପରିପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଏହି ନାଟକଟି ଅଭିନୟର ପ୍ରଥମ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଠାରୁହିଁ ଅତି ଜନପ୍ରିୟ ଅଟେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ନାଟକ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେଲା । ଧାରତର ଏକ

ସମ୍ମାନିତ ପୁରସ୍କାର — ଭାରତୀୟ ନାଟ୍ୟ ସଙ୍ଘର
‘କମଳାଦେବୀ ଚକ୍ରୋପାଧ୍ୟାୟ ପୁରସ୍କାର’ ଏହା ଲାଭ
କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ପାଠକ ଓ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ନିକଟରେ
ଏହି ନାଟକଟିକୁ ପଢ଼ିଆଇ ଦେବା ଉଦ୍ୟମ କରି
ଆମେ ଏହି ନାଟକଟିର ଅନୁବାଦ ଏବେ ପ୍ରକାଶ
କରୁଅଛୁ । ଓଡ଼ିଆ ଆଧୁନିକ ନାଟକର ଅଗ୍ରଗତି
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚିନ୍ତାର ବିନିମୟକୁ ଏହି ପ୍ରକାଶନେ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ବୋଲି ଆମର ଆଶା ।

ଶ୍ରୀ ମନୋରଞ୍ଜନ ଦାସ

ସମ୍ପାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ

ଅନୁବାଦକର ପଦେ

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମରାଠୀ ନାଟ୍ୟକାର ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ଡେଲୁଲକରଙ୍କ ଏହି ନାଟକ “ସନ୍ତାତା; କୋଟ୍ ଚୁଲୁ ଆଡ଼େ” (ଚ.ପ. ! କୋଟ୍ ଚୁଲୁ) ୧୯୭୦ରେ ଭାରତୀୟ ନାଟ୍ୟ ସଂଘ ଦ୍ଵାରା ସେ ବର୍ଷର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାଟକ ଭାବେ କମଳାଦେଶୀ ଚଟୋପାଧ୍ୟାୟ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିବା ପରେ ଭାରତୀୟ ନାଟ୍ୟସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ସବୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ତାହା ଅନୁବାଦ ଓ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରାଯିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା । ତତକାଳୀନ ଭାରତୀୟ ନାଟ୍ୟସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ଉତ୍କଳ ନାଟ୍ୟସଂଘ ମୋ ଉପରେ ଏହାର ଅନୁବାଦ ଦାୟିତ୍ଵ ଦେଇଥିଲେ ଓ ମୋଠାରୁ ଅନୁବାଦ କରାଇନେଇ ସେ ବର୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ଏସୀୟ ଥିଏଟର ଦିବସ ଅବସରରେ କଟକର କଳାଶ୍ରୀ ମଞ୍ଚରେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରାଇଥିଲେ । ଏହି ଅଭିନୟ ଡିନିଦିନ ଧରି ଚୁଲି ବିଶେଷ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇ ପାରିଥିଲା । ଏହାର କେତେ ବର୍ଷପରେ ଭୁବନେଶ୍ଵର ସଙ୍ଗ୍ ଏଣ୍ଡ ଡ୍ରାମା ଡିଭିଜନ୍ ଡ୍ରୋଲଫେୟାର ଏସୋସିଏସନ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ମଣ୍ଡପରେ ଏହା ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରାଇଥିଲେ ଓ ପରେ କଟକର ଶିଳ୍ପୀସଂସ୍ଥା ପେଶାଦାର ଭିତ୍ତିରେ ଏହାକୁ ନିୟମିତ ବଡ଼ ରାତିଧରି ଜନତା ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ପରିବେଷଣ କଲେ । ଏହିସବୁ ଅଭିନୟ ବେଳେ ନାଟକଟି ବହୁ ଦର୍ଶକଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା ଲାଭ କରିଛି ।

ନାଟକଟି ୧୯୭୦ର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାଟକ ଭାବେ ପୁରସ୍କୃତ ହେବା ଓ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଏହାର ଅଭିନୟ ଏବେ ଲୋକପ୍ରିୟ ହେବାର କାରଣ କ'ଣ ? ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟଦେବ ଦୁବେ ଏହି ନାଟକର କଥାବସ୍ତୁ ଆଧାରରେ ଏକ ଉନ୍ନତ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି, ଯାହାକି ସ୍ଵାସ୍ଥପତି ପୁରସ୍କାର ପାଇଛି ।

ଏ ନାଟକଟି ଅନୁବାଦ କରିବା ବେଳେ ମୁଁ, ନିଜେ ଜଣେ ନାଟ୍ୟକାର
 ଓ ନାଟ୍ୟସମାଲୋଚକ ଭାବେ ଅନୁଭବ କରିଛି ଯେ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ
 ଭାରତର ନାଟ୍ୟ ଜଗତରେ ଏକ ବଳିଷ୍ଠ କୃତି । ମଣିଷ ଚରित्र ଓ
 ପ୍ରକୃତିକୁ ଏଥିରେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧ୍ୟର ସହିତ ଯେପରି ଭାବରେ
 ବ୍ୟବହୃତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ତତ୍ସହିତ ଆଧୁନିକ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ
 ଉପଯୋଗୀ ବିଭିନ୍ନ ନାଟ୍ୟବିଭାଗର ଯେପରି ସୁଦୃଷ୍ଟ ଗ୍ରହଣ ଏଥିରେ
 ହୋଇଛି, ତାହା ଯଥାର୍ଥରେ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଲେଖନୀର ପରିଚୟ
 ଦିଏ ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ମୁଁ ଆଉ ଅଧିକ କିଛି କହିବା ନିଷ୍ପ୍ରୟୋଜନ ।
 କାରଣ ନାଟକଟି ପଢ଼ିଲେ ସମସ୍ତେ ଏଥିର ମହତ୍ତ୍ୱ ନିଶ୍ଚୟ ହୃଦୟଙ୍ଗମ
 କରିବେ ।

ଏ ନାଟକର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ସଦୟ
 ଅନୁମତି ଦେଇଥିବାରୁ ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ଚେନ୍ନଳକରଙ୍କୁ ଏବଂ ବହିଟି
 ପ୍ରକାଶ କରିଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀକୁ ମୁଁ ଧନ୍ୟବାଦ
 ଜଣାଉଛି । ଏହି ଅବସରରେ ଉତ୍କଳ ନାଟ୍ୟ ସଂଘକୁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ
 ଅନୁବାଦ ଅଭିନୟ କରିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଧନ୍ୟବାଦ
 ଦେଉଛି ।

ମୂଳ ମରାଠୀ ଭାଷା ସହିତ ମୁଁ ପରିଚିତ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ହିନ୍ଦୀ ଓ
 ଇଂରେଜୀ ଭାଷାରୁ ନାଟକଟି ଅନୁବାଦ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ଅନୁବାଦରେ
 କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ମୂଳ ଲେଖାର ସ୍ୱାଦ ହ୍ରାସ ରହି ନଥାଇ ପାରେ ।
 ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ସୁଧୀ ପାଠକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥୀ ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ

ପ୍ରଥମ ଅଙ୍କ

[ଆଲୁଅ ଜଳିଲବେଳକୁ ଦେଖାଗଲା ଏକ ଜନଗୁନ୍ୟ ବଡ଼ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ । ପ୍ରକୋଷ୍ଠର ଦୁଇଟି ଧ୍ୱାର, ଗୋଟିଏ ବାହାରୁ ଆସିବା ପାଇଁ, ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ପାଖ ରୁମ୍‌କୁ ଯିବା ପାଇଁ । ପ୍ରକୋଷ୍ଠର ଗୋଟିଏ କାନ୍ଥ ବାପଟ ଉଇଙ୍ଗ୍ ଭିତରକୁ ବୁଲି ଯାଇଥିବା ଜଣା ପଡ଼ୁଛି । ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ଗୋଟିଏ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ, ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି କାଠ ଚଉକ, ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ବକ୍ସ, ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲ ଏବଂ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବା ଅନ୍ୟ କେତେକ ଜନିଷ । କାନ୍ଥରେ ଅଚଳ ଘଣ୍ଟା ଓ ଜାଘାୟ ନେତାମାନଙ୍କର କେତୋଟି ମୁରୁଣା ପ୍ରତିକୃତି । ଗୋଟିଏ କାଠ ପଟାରେ ଦାତାମାନଙ୍କର ନାମ ତାଲିକା । କବାଟରେ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଛି ଗଣେଶ ଚିତ୍ର । କବାଟ ବନ୍ଦ ।

ବାହାରେ ପଦ ଶବ୍ଦ — କେହି ଜଣେ ଦୁଆର ଖୋଲିବା, ଜଣେ ଲୋକ ପଣି ଆସିବା ଏବଂ ବୁରିଆଡ଼କୁ ଏପରି ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବା ଯେପରିକି ସେ

ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଏ ପ୍ରକୋଷ୍ଠକୁ
ଆସିଛି । ଏ ଲୋକର ନାମ ସାମନ୍ତ ।
ତା' ହାତରେ ତାଲ ଓ ବୁଦ୍ଧି,
ସବୁଜ କନାରେ ତିଆରି ଏକ ଶୁଆ
କଣ୍ଢେଇ ଓ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧ ।]

ସାମନ୍ତ : (ବୁଦ୍ଧିଆଡ଼କୁ ବୁଝି) ହଁ, ଏଇଠି । ଆସନ୍ତୁ, ଏଇ
ସେଇ ଘର । ଆଜି ପୋତ୍ରାମ ଥିବାରୁ ସକାଳୁ ଘରଟା
ପରିଷ୍କାର କରି ଦିଆ ଯାଇଛି ।

[ତାଙ୍କ ପରେ ପରେ ମିସ୍ ବେଣାରେ
ପ୍ରବେଶ କରି ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଠିଆ
ହେଇଯାଇଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ
ଆଙ୍ଗୁଠି ସେ ଓଠରେ ଚାପି ଧରିଛନ୍ତି,
ଅନ୍ୟ ହାତରେ ସେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼
ବାସ୍‌କେଟ ଓ ଗୋଟିଏ ଭେନିଟି ବ୍ୟାଗ
ଧରିଛନ୍ତି]

ସାମନ୍ତ : କଣ ହୋଇଛି ? ଦୁଆର ଖୋଲୁ ଖୋଲୁ ଆଙ୍ଗୁଠି
ଚାପିହୋଇ ଗଲାନା ? ଏ ପୁରୁଣା ଛୁଟିକନ୍‌ଗୁଡ଼ାକ
ସେମିତି । ସେ ଗୁଡ଼ାକ ସିଧା ଖୋଲେନି । ଆଉ
ତାହା ପୁରା ଯଦି ଖୋଲି ହୋଇନଥିବ ନାଁ,
ତାହେଲେ ଭିତରକୁ ଆସି କବାଟ ବନ୍ଦ କଲେ,
ବାହାରୁ ଆପେ ଆପେ ପଡ଼ିଯିବ, ତମ ଏଣେ
ବସିଥା ଭିତରେ ବନ୍ଦହେଇ । ହଉ, ଆଙ୍ଗୁଠି ଭଲ
କରି ବୁଝୁମି ନିଅନ୍ତୁ । ଆରମ୍ଭ ଲାଗିବ । ଥରେ ଏ
ଛୁଟିକନ୍‌ରେ ମୋ ଡାହାଣ ହାତର ଏ ଆଙ୍ଗୁଠି
ଚାପି ହେଇ ଯାଇଥିଲା । ପାଞ୍ଚଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଙ୍ଗୁଠିଟା
ଫୁଲି ରହିଲା ଆଉ ଭାରି କଷ୍ଟ ହେଲା । ସେ ପାଞ୍ଚଦିନ
ଆଉ ବୁଝେଟି ଆଙ୍ଗୁଠିରେଇ ମୋତେ ସବୁ କାମ
ଚଳେଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ମିସ୍ ବେଣାରେ : ଓଃ (ସାମନ୍ତକୁ) ନାଁ ନାଁ କିଛି ହୋଇନି, ସେ କିଛି ନୁହେଁ, ଏ କେବଳ ମୋର ଗୋଟାଏ ଅଭ୍ୟାସ । ଆଜି ମୋତେ ବେଶ୍ ଭଲ ଲାଗୁଛି । ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ମୁଁ ସ୍ନେହନରେ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇଲି । ତାପରେ ହଠାତ୍ ବହୁଦିନ ପରେ, ମତେ ସବୁ ବଡ଼ ଚମତ୍କାର ଲାଗିଲା ।

ସାମନ୍ତ : କାହିଁକି ?

ମିସ୍ ବେଣାରେ : କେଜାଣି କାହିଁକି । ଆଉ ତା' ଛଡ଼ା ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଏଠାକୁ ଆସିବାବେଳେ ଆମ୍ଭର ବେଶି ଖୁସି ଲାଗିଲା । ଆଉ ସମସ୍ତେ ପଛରେ ପଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି । କି ମଜା ! ଆମେ କେତେ ଶୀଘ୍ର ପହଞ୍ଚି ଗଲେ, ନୁହେଁ ?

ସାମନ୍ତ : ହଁ, ବେଶ ଜଳନ୍ତି, ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଚାଲିବା ଅଭ୍ୟାସ ମୋର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ବେଶ୍ ଜୋର ଚାଲି ପାରୁଛନ୍ତି ।

ବେଣାରେ : ସବୁବେଳେ ନୁହେଁ; କିନ୍ତୁ ଆଜି । ଆଜି କେତେ ଜୋରରେ ମୁଁ ଚାଲିଲି ! ମନେ ହେଲା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପଛରେ ପକାଇ ଦେଇ ମୁଁ ତମ ସହିତ ଆଗେଇ ଚାଲିବି 'ଦୂରକୁ — ବହୁତ ଦୂରକୁ ।

ସାମନ୍ତ : (ଅତମତ ହୋଇ) ମୋ ସହିତ ?

ବେଣାରେ : ସ୍ୱେଧ୍ । ତମକୁ ମତେ ବେଶ ଭଲ ଲାଗୁଛି ।

ସାମନ୍ତ : (ଲଜ୍ଜା ଓ ସଙ୍କୋଚରେ) ଏ ମାନେ ନା — ନା — ମୁଁ...

ବେଣାରେ : ତମେ ବେଶ୍ ଭଲ, ତମକୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା କହିବି ?

ତମେ ଅତି ନିଷ୍ଠାପ ଓ ପବନ ।

ସାମନ୍ତ : (ଅବିଶ୍ୱାସରେ) ମୁଁ ?

ବେଶାରେ : ହଁ, ଆଉ ଏ ହଲ୍ ମଧ୍ୟ । ଏଇଟା ମୋର ବେଶ୍ ପସନ୍ଦ ହୋଇଛି ।

[ଗୁରୁଆଡ଼େ ବୁଲିବା ।]

ସାମନ୍ତ : ଏ' ହଲ୍ କି ? ଏଇଟାଟ ଅତି ପୁରୁଣା ଘରଟାଏ । ଗାଁରେ ଯେତେବେଳେ ଯାହା ପୋଗ୍ରାମ ବା ଉତ୍ସବ ହୁଏ, ଏଇଠାରେ କରାଯାଏ । କେବଳ ଉତ୍ସବ ପାଇଁ ଏ ଘର ନିର୍ମିତ ନୁହେଁ । ସଭା ସମିତି, ଶ୍ରମିକ ସମ୍ବନ୍ଧନା, ଶ୍ରେଣୀଜ୍ଞ, ବାହାଘର ପ୍ରଭୃତି ସବୁ ପ୍ରକାର ଉତ୍ସବ ଆଉ ତା'ଛଡ଼ା ଏଠି ଗୁଲେସ୍ତୀ ଲୋକଙ୍କ ଭଜନମଣ୍ଡଳୀ । ଉପରଓଳା ଏଠି ସେମାନେ ଭଜନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତି । ଆଜି ରାତିରେ ପୋଗ୍ରାମ ଅଛି ବୋଲି ତାଙ୍କ ଭଜନ ଅଭ୍ୟାସ ବନ୍ଦ ରହିଛି । ଯେଉଁଠି ରାତିରେ ଏଠି କିଛି ପୋଗ୍ରାମ ଥିବ, ସେଦିନ ତାଙ୍କର ଭଜନମଣ୍ଡଳୀର ଛୁଟି । ନ ହେଲେ ସେମାନେ ରାତିର ପୋଗ୍ରାମ ଦେଖିବାକୁ ଘରର କାମଦାମ ଶୀଘ୍ର ସାରିବେ କେମିତି ?

ବେଶାରେ : (ସତର୍କତାରେ) ତମର ସ୍ତ୍ରୀ ବୋଧହୁଏ ଏ ଭଜନମଣ୍ଡଳୀରେ ଥାଆନ୍ତି ?

ସାମନ୍ତ : ଭୁଲ୍ କଲେ, ଭୁଲ୍ କଲେ, ସ୍ତ୍ରୀ ନୁହନ୍ତି ଶ୍ରାବଜ । ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ କେହି ନାହାନ୍ତି ।

ବେଶାରେ : (ତାଙ୍କ ହାତର କଣ୍ଢେଇ ଶୁଆକୁ ଦେଖାଇ) ତା' ହେଲେ ଏଇଟା କହାପାଇଁ ?

ସାମନ୍ତ : (ହସି) ଏଇଟା, ଏଇଟା ମୋ ପୁତୁରପାଇଁ, ବଡ଼ ମଉଜିଆ ପିଲାଟାଏ । ଅପଣ୍ଡୁ ଏଇଟା ପସନ୍ଦ ଲାଗୁଛି ?

ବେଶାରେ : ହଁ ।

ସାମନ୍ତ : ମୁଁ ଆହୁର ବାହାରୁଡ଼ା ହୋଇନାହିଁ । ନା, ସେମିତି
କିଛି ବିଶେଷ କାରଣ ନାହିଁ । ସ୍ୱପାର ତଳେଇବାକୁ
ମୋର ରୋଜଗାର ବେଶ୍ । ହେଲେ ବାହା ହୋଇ
ନାହିଁ । ଆପଣ ଜାଣିଛନ୍ତି—କିଛିଦିନ ତଳେ ଏଠି
ମ୍ୟାଜିକ ସୋ ହୋଇଥିଲା, ମୋହିନି ବିଦ୍ୟା—
ହଟତମଟ୍ ।

ବେଶାରେ : ସତେ ! ତମେ ଦେଖିଥିଲ ?

ସାମନ୍ତ : କୌଣସି ପୋଗ୍ରାମ ମୁଁ ନଦେଖି ଛାଡ଼େ ନାହିଁ । ଏଠି
ମନ ଭୁଲେଇବାକୁ ଆଉ କଣ ବା ଅଛି ?

ବେଶାରେ : ତା ସତ । (ପାଖକୁ ଯାଇ କଅଁଳ ସ୍ୱରରେ) ତମେ
ଖୁବ୍ ପାଖରୁ ମ୍ୟାଜିକ୍ ଦେଖିଛ ?

ସାମନ୍ତ : ହଁ, ମାନେ ଏକଦମ ପାଖରୁ ନୁହେଁ, ତେବେ ବେଶ
ପାଖରୁ । କାହିଁକି ?

ବେଶାରେ : (ଆହୁର ପାଖକୁ ଲାଗି) ଆଜ୍ଞା, ଏଇ ଯେ, ଜିଉକାଟି
ପୁଣି ଯୋଡ଼ନ୍ତି—ତା' ସେମାନେ କପରି କରନ୍ତି ?

ସାମନ୍ତ : (ଟିକିଏ ଦୂରେଇ ଯାଇ) ଜିଉ-ମାନେ ଏଇ ଜିଉକଟା ?
—ତା କହିବା ଅବଶ୍ୟ କଷ୍ଟ ।

ବେଶାରେ : ତଥାପି କୁହ ।

ସାମନ୍ତ : ଏଇ । କିନ୍ତୁ... (ବେଶାରେ ପୁଣି ତା' ପାଖକୁ ଲାଗି
ଆସିବା—ସାମନ୍ତ ଟିକିଏ ଦୂରସ୍ଥିତିବା) ଏଇ ଏମିତି ।
ମାନେ ମୁଁ ତେଷ୍ଟା କରିବା ଦେଖାଇବାକୁ । ଅବଶ୍ୟ
ହୋଇ ନପାରେ । ହେଇଟି, ଏଇଟା ମୋ ଜିଉ—

(ସେ ତା ଜିଉ ଦେଖାଇବା)

ବେଶାରେ : ଦେଖ । (ଆହୁର ନିକଟକୁ ଲାଗିଆସିବା, ଗୋଟିଏ
ଦୁଇଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପାଇଁ ଏଇ ନିକଟରୁ ସେ ଅନୁଭବ
କରିଥିବା, କିନ୍ତୁ ସାମନ୍ତର ଏଥିପ୍ରତି ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନଥାଏ)

ସାମନ୍ତ : (ଏକାଗ୍ର ଭାବରେ) ଏଇଟା ମୋ ଜିଭ । ହେଇ କଟିଗଲା । ତା'ପରେ କଣ ? ରକ୍ତ ବାହାରିବ । କିନ୍ତୁ ରକ୍ତ ବାହାରୁ ନାହିଁ । ରକ୍ତ କାହିଁକି ବାହାରୁ ନାହିଁ ? ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ମୋହିନୀ ବିଦ୍ୟା ତା ଭିତରେ ରହିଛି । ସେଇଥି ପାଇଁ ରକ୍ତ ବାହାରୁ ନାହିଁ । ଆଉ କିଛି ଲଗୁ ନାହିଁ । ଟିକିଏ ମଧ୍ୟ ଦରଜ ନାହିଁ । ତା' ହେଲେ—

[ତାର ଏହି ସରଳତାର ପ୍ରତିଫିତ୍ତା ସ୍ୱରୂପ କମ୍ପା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ ମିଥ୍ ବେଶାରେ ଟିକିଏ ଦୁରେଇ ଯାଇଛନ୍ତି]

ବେଶାରେ : ସେମାନେ ଏଯାଏଁ ପହଞ୍ଚିଲେ ନାହିଁ କାହିଁକି ? ଭଲ ଭଲ ଚାଲୁଥିବେ । ଲୋକେ ଫୁର୍ତ୍ତି ଫୁର୍ତ୍ତି କାମ କରିବା ଦରକାର ।

ସାମନ୍ତ : ହଁ । ଏଇ ଯଉଁ କଥା କହୁଥିଲି, ମୋହିନୀ ବିଦ୍ୟା ।

ବେଶାରେ : ସ୍କୁଲରେ ପ୍ରଥମଦଶା ବାଜି ନବାଜି ମୋପାଦ ସ୍କୁଲ ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଠିଆ ହେଇଥିବ । ପଙ୍କ୍ଚୁଆଲିଟି (Punctuality) ବିଷୟରେ ଗଲା ଆଠ ବର୍ଷ ଭିତର କାହାଠି ଥରେ ମଧ୍ୟ ପଦେ ଶୁଣିବାକୁ ମତେ ପଡ଼ିନି । ପାଠ ପଢ଼େଇବା ବିଷୟରେବ । ମୋ ପାଠ କେବେ ପଛରେ ପଡ଼ିନାହିଁ । ଖାତା ସଂଶୋଧନ ମଧ୍ୟ ଏକଦମ ଠିକ୍ ସମୟରେ, ପଦେ କିଛି କହିବାକୁ କାହାକୁ କେବେ ସୁଯୋଗ ଦେଇନାହିଁ ।

ସାମନ୍ତ : ଆପଣ ଜଣେ ମାଷ୍ଟାଣୀ ?

ବେଶାରେ : ନାଁ । ମୁଁ ଟିକର, ମୁଁ କଣ ମାଷ୍ଟାଣୀ ଭଳି ଦେଖା ଯାଉଛି ?

ସାମନ୍ତ : ନାଁ, ନାଁ, ସେ କଥା ଦୁହେଁ ଯେ, ମୋ କହିବା ମତଲବ
ନେଉଛି—

ବେଶାରେ : ତମେ ଯଦି ଶୁଦ୍ଧତ, ସେମିତି ମଧ୍ୟ କହିପାର ।

ସାମନ୍ତ : ନାଁ, ମୁଁ ସେମିତି କହିନାହିଁ । ମାଷ୍ଟାଣୀ, ମାନେ—
ଯେଉଁମାନେ ପିଲାକୁ ପଢ଼ାନ୍ତି—ସେଇ ଭାବରେ ହିଁ ମୁଁ
କହିଥିଲି ।

ବେଶାରେ : ପିଲାମାନେ ବଡ଼ଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବେଶ୍ ଭଲ, ଅନ୍ତଃ
ସବଜାନ୍ତା ହେବାର ଅତି ଅହଙ୍କାର ତାଙ୍କର
ନଥାଏ । ବାଜେ ଶିଆଲ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ନଥାଏ ।
ସେମାନେ ତୁମକୁ ଆଦାତ ଦେଇ ଖୁନ୍ ନିକାଲିବାପରେ
ଭାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଳାଇଯାନ୍ତି ନାହିଁ । ଦୟାକରି ସେ
ଝରକାଟା ଖୋଲିଦେଲ, ବଡ଼ ଗରମ ଲାଗୁଛି ।

[ସାମନ୍ତ ଝରକା ଖୋଲିବା, ବେଶାରେ
ଘର୍ବଶ୍ୱାସ ନେଲେ]

ହଁ, ଏବେ ଟିକିଏ ଭଲ ଲାଗୁଛି । ନାଁ, ନାଁ, ବେଶ
ଭଲ ଲାଗୁଛି ।

[ଘରର ଚାରିଆଡ଼େ ପଦଚାରିଆ
କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ]

ସାମନ୍ତ : ଆଜ୍ଞା ସେ ଯାଦୁବଦ୍ୟା କଥା ପ୍ରାୟ କରିଦେବ ?
ସେଇ ଯେ ଜିଉକଟା---ମୋହନା ବଦ୍ୟା, ହେଇଟି ଜିଉ,
(ଜିଉ ଦେଖାଇବା) ହେଇ କଟା ହେଲ ।

ବେଶାରେ : ନାଁ, ଏବେଆଉ ।

ସାମନ୍ତ : ଠିକ୍ ଅଛି—ଠିକ୍ ଅଛି ।

[ହଠାତ୍ ସେ ଏକ ଚୌକୀ ଆଣି ମିଶ୍ର
ବେଶାରେ ପାଖରେ ରଖି]

ଆପଣ ଏମିତି ଦୂର ବୁଲୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ?
ଟିକିଏ ବସିଯାନ୍ତୁ । ନହେଲେ ଗୋଡ଼ ବନ୍ଧବ ।

ବେଶାରେ : ସ୍କୁଲରେ ଠିଆ ଠିଆ ପାଠ ପଢ଼େଇବା ମୋର
ଅଭ୍ୟାସ । କ୍ଲାସ୍‌ରେ ମୁଁ କେବେ ବସେ ନାହିଁ ।
ସେଥିପାଇଁ ସାରା କ୍ଲାସ୍ ଉପରେ ମୁଁ ନଜର
ରଖିପାରେ । କୌଣସି ପିଲା କିଛି ଦୁଷ୍ଟାମୀ କରିପାରେ
ନାହିଁ । ସବୁପିଲା ମୋତେ ଡରନ୍ତି । ସେମାନେ
ମୋତେ ବେଶ ଖାତିର କରନ୍ତି, ଶ୍ରଦ୍ଧା ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି ।
ମୋ ପାଇଁ ଯାହାକିଛି କରିବାକୁ ସେମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
କାରଣ ତାଙ୍କ ପଡ଼ା ପାଇଁ, ମୁଁ ମୋର ଶେଷ
ରକ୍ତବନ୍ଧୁ ତାଳ ଦେଇଥାଏ । (ସ୍ବରବଦଳାଇ)
ସେଇଥିପାଇଁ ଅନେକ ମତେ ଇର୍ଷା କରନ୍ତି । ବିଶେଷ
କରି ମାଷ୍ଟ୍ରାଣ୍ଟମାନେ... ଆଉ ସ୍କୁଲର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ । କିନ୍ତୁ
ସେମାନେ ମୋର କଣ କରିବେ ? ହଁ, ଏ ଭିତରେ
ସେମାନେ କ'ଣ ସବୁ ଚଦନ୍ତି ଚଳାଇଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ
ମୋ ଟିଚିଙ୍ଗ୍‌ରେ ତ କିଛି ଚୁଟି ନାହିଁ । ଏକଦମ୍
ପରପେକ୍ଟ । ସେଥିରେ ମୁଁ ମୋର ସମସ୍ତ ଜୀବନ
ଉତ୍ସର୍ଗ କରି ଦେଇଛି । ମୋର ଲକ୍ଷ୍ୟୋଲ ସବୁ ଏକାଠି
କରି ଦେଇଛି । ହଁ, କେବଳ ଗୋଟାଏ ଅଭିଯୋଗ
ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବାହାରିଛି, ତା'ବୋଲି ସେମାନେ
କଣ କରିବେ ? ମୋତେ ବାହାର କରି ଦିଅନ୍ତୁ—
ମୁଁ ତ କାହାର କ୍ଷତି କରିନାହିଁ ... କାହାର ବି
ନୁହେଁ । ଯଦି କାହାର କ୍ଷତି କରିଥାଏ, ତା ହେଲେ
ମୋ ନିଜର । କିନ୍ତୁ ସେଇଟା କଣ ଏମିତି ଅପରାଧ
ଯେ ମୋତେ ନିକାଲି ଦିଆଯିବ ? ମୁଁ ମୋ ନିଜର
କଣ କରିବି, ନ କରିବି, ସେ ବିଷୟରେ ସେମାନେ
କିଛିବାକୁ କିଏ ? ମୋ ଜୀବନ ମୋ ନିଜର । ଶୁକ୍ତି
ପାଇଁ ତା ମୁଁ କାହାକୁ ବଳଦେଇ ନାହିଁ ! ମୋ ଇଚ୍ଛା

ମୋ ନଜର । ମୋ ନଜ ସମ୍ପର୍କରେ, ଏବଂ ମୋ
ଜୀବନ ସମ୍ପର୍କରେ ମୋର ସାହା ଇଚ୍ଛା ତାହା ମୁଁ
କରିପାରେ । ନଜ ନଷ୍ଟୁରି ମୁଁ ନଜେ କରିବ ।

[ତାଙ୍କ ଅଜାଣତରେ ତାଙ୍କ ହାତ
ନଜ ପେଟ ଉପରେ ବୁଲି ଯାଇଛି ।
ସାମନ୍ତକୁ ଦେଖି ମରବ ହୋଇଗଲେ ।
ହମେ ସେ ପୁଣି ନଜକୁ ଆମୁଷ୍ଟ କରି-
ନେଲେ । ସାମନ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧ ବୋଧ କରୁଥାନ୍ତି]

ସାମନ୍ତ : (ଅନନ୍ୟୋପାୟ ହୋଇ) ସେମାନେ କାହିଁକି ଆନ୍ତର
ପଡ଼ୁଥିଲେ ନାହିଁ—ମୁଁ ଦେଖି ଆସିବ ।

ବେଶାରେ : (ହଠାତ୍) ନା— (ତା'ପରେ ସ୍ବାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାକୁ
ଆସି) ମତେ ଏକୁଟିଆ ରହିବାକୁ ଭର ମାଡ଼ୁଛି ।

ସାମନ୍ତ : ତା'ହାଲେ ଯିବନାହିଁ ? ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ ?

ବେଶାରେ : (ହଠାତ୍ ସାହାସ ବାନ୍ଧି) ନାଁ ମୋତେ କିଛି
ହୋଇନା । I am fine.

[ହଠାତ୍ ତାଲିବଜାଇ ଏକ ଇଂରେଜ
ସଙ୍ଗୀତ ଗାଇ ଉଠିଲା]

Song

I have got a sweet heart.
Who carries all my books.
He plays in my doll's house,
He says, he likes my looks.
I'll tell you a secret,
He wants to marry me.
But mummy says I am too little.
To have such thoughts in me.

(ଗୀତ ଗୁଡ଼ି) ଆଜ୍ଞା, ତମେ ଜାଣ ଆମେ ଆଜି
କଅଣ କରବାକୁ ଯାଉଛୁ ? ତମ ନାଁ କଅଣ ?

ସାମନ୍ତ : ସାମନ୍ତ ।

ବେଣାରେ : ବେଣ !

ସାମନ୍ତ : ମୁଁ ଜାଣିଛି ଆପଣମାନେ କାହିଁକି ଆସିଛନ୍ତି । ମନ୍ଦିର
ପାଖରେ ଗୋଟାଏ ନୋଟିସ୍ ଦିଆହୋଇଛି ଯେ
ବମ୍ବେ ସୋନାର୍— ମୋତି—ବସ୍ତିପ୍ରଗତିଶୀଳ ସଂଘର
ନାଟକୀୟ ଅଦାଲତ । ଆଜ୍ଞା ଅଦାଲତ କଣ ? ହଁ—
ଅଦାଲତ—ରାତି ଠିକ୍ ଆଠଟାରେ ।

ବେଣାରେ : କିନ୍ତୁ ଏଥୁର ମତଲବ କଣ ତୁମେ ଜାଣିଛୁ ?

ସାମନ୍ତ : ତା' ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ । ହୋଇଥିବ ଅଦାଲତ
ବିଷୟରେ କିଛି ।

ବେଣାରେ : ହଁ, ନକଲ୍ ଅଦାଲତ ।

ସାମନ୍ତ : ସେଥୁର ମତଲବ ? ଅଦାଲତ ବିଷୟରେ ଏକ
ପ୍ରହସନ ?

ବେଣାରେ : ଠିକ୍ । ପ୍ରହସନ । କିନ୍ତୁ ସାମନ୍ତ, ଶିକ୍ଷାବିସ୍ତାର ମଧ୍ୟ
ଆମ ପୋଗ୍ରାମର ଏକ ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ— ଏକଥା
ତମମାନଙ୍କୁ ଆମ ତେସ୍ବାରମ୍ୟାନ କାଶିକର ବାବୁ
ଆଜି ବୁଝାଇବେ । କୌଣସି ଖାସ ଲକ୍ଷ୍ୟବିନା
କାଶିକର ବାବୁ ଗୋଟିଏ ପାଦ ମଧ୍ୟ ଆଗକୁ ବଢ଼ାନ୍ତି
ନାହିଁ । ତା'ଛଡ଼ା ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି ମିସେସ୍
ଝୁଲଣା ଦଉଡ଼ି । ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କ ମିସେସ୍ । ଆଦର୍ଶ
ଗୃହିଣୀ ବିରୁଦ୍ଧ ! ଯାହାଙ୍କ ହାତରେ ଝୁଲଣାର ଦଉଡ଼ି
—ଠିକ୍ ସେହି ପ୍ରକାରର ଗୃହିଣୀ । ହେଲେ, ମିଷ୍ଟର
କାଶିକର ସମାଜସେବା ଦ୍ବାରା ଦୁନିଆର ଉଦ୍ଧାର
ଭଲ ଖାସ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମାନଙ୍କରେ ଏତେ ମସୃଗ୍ଲ

ଆଆନ୍ତି ଯେ, ଏ ବିରୁଷଙ୍କ ହାତରେ ଝୁଲିଶାର
ଦଉଡ଼ିଟା ହିଁ ଆସ...ଝୁଲିଶାଟା ନାହିଁ ।

ସାମନ୍ତ : ତା ମାନେ ?...ତାଙ୍କର ନାହିଁ... ?

[ହାତରେ ଛୁଆ ଝୁଲାଇବାର ଅଭିନୟ
କରିବା]

ବେଶାରେ : ବାଃ—ତମେ ତ ବେଶ୍ ସମୟଦ୍ୱାର ଲୋକ ! ମିଷ୍ଟର
କାଶୀକର ଓ ମିସେସ କାଶୀକର, ତାଙ୍କ ଶୂନ୍ୟଘରେ
ତାଙ୍କ ସହାୟ ହେବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବାଳକକୁ
ପାଖରେ ରଖିଛନ୍ତି । ତାକୁ ପଢ଼ାଲେଖା ଶିଖାଇଛନ୍ତି,
ତା ଦ୍ୱାରା ଘରର ସବୁ କାମ କରାଉଛନ୍ତି—ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ
ଏକ ଭୃତ୍ୟକରି ରଖିଛନ୍ତି । ତା' ନାଁ ବାଲୁ
ବେକଡ଼େ । ଆମ ଭିତରେ ଆଉ ଜଣେ ଅଛନ୍ତି
ଆଇନ ବିଶେଷଜ୍ଞ—ଆଇନ୍‌ରେ ସେ ଏତେ ଦକ୍ଷ
ଯେ ଅତି ଦୂରାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବା ମହକଲ ମଧ୍ୟ
ତାଙ୍କ ପାଖ ମାଡ଼ିବାକୁ ସାହସ କରିବ ନାହିଁ । ସେ
ଅଦାଲତର ଓକିଲଙ୍କ ରୁମ୍‌ରେ ଏକୃଷ୍ଟିଆ ବସି
ତାଙ୍କର ଆଇନଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ମାଛ ମାରନ୍ତି ।
ଆଉ ତାଙ୍କ ଘରେ ବି, ସେ ଏକୃଷ୍ଟିଆ ବସି ମାଛ
ମାରିବାରେ ଲାଗି ଆଆନ୍ତି—ଆଜିର ଏ ପ୍ରହସନରେ
ତମେ ଦେଖିବ, ସେ ଏକ ବଡ଼ ଓକିଲ ଭାବେ
ବାହାରିବେ । ତମେ ନଜେ ଦେଖିବ ତାଙ୍କ
ଓକିଲତ । ଆଉ ଆମ ଭିତରେ ଆଉ ଜଣେ ବି
ଅଛନ୍ତି ।

[ମୁହଁରେ ପାଇପ ଧରି ଅଭିନୟ କରି ।]

ସାଇଞ୍ଜିଷ୍ଟ; ସାଇନ୍‌ସର ଇଷ୍ଟର ମିଡ଼ିଏଟ୍ ଫେଲ ।

ସାମନ୍ତ : ତା'ହେଲେ ତ ବେଶ ମଜାହେବ ।

ବେଶାରେ : ଜଣେ ଇଣ୍ଡୋଲେକ୍ଟୁଆଲ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଇଣ୍ଡୋ-
ଲେକ୍ଟୁଆଲ ଅର୍ଥ ଗ୍ରନ୍ଥକଟି । ପୋଥି ବିଦ୍ୟା ନେଇ
ତାଙ୍କର ବଡ଼ ଚାପ । ହେଲେ ଅସଲ ବାସ୍ତବ ସମସ୍ୟା
ବେଳକୁ ଛାଡ଼ିଛନ୍ତି । କେଉଁଠି ଯାଇ ମୁହଁ ଲୁଚାନ୍ତି ।
ସେ ଆଜି ଆସି ନାହାନ୍ତି । ଆସିବେ ନାହିଁ । ଆସିବାକୁ
ସାହସ କରିବେ ନାହିଁ ।

ସାମନ୍ତ : ହେଲେ ଆଦାଲତରେ ମକଦ୍ଦମା କେଉଁ ବିଷୟରେ ?

ବେଶାରେ : ନ୍ୟୁ-କ୍ଲିଅର ଓ୍ବେପନ୍ (Nuclear weapon)
ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଜନସନ୍ଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ମକଦ୍ଦମା ହେବ ।

ସାମନ୍ତ : (ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଇ) ବାବାରେ ବାବା ।

ବେଶାରେ : ସୁ ... ରୁପ୍ ! ରୁପ୍ ! ମନେ ହେଉଛି ସମସ୍ତେ
ଆସିଗଲେଣି (ହଠାତ୍ କଣ୍ଠସ୍ବର) ଶୁଣ । ଏ ଆଡ଼କୁ
ଆସି ଏଠି ଲୁଚିଯାଅ—ମୁଁ ବି ଏଠି ଲୁଚୁଛି ।
ତମେ ଏଠି ଏମିତି ଲୁଚିଯାଅ । ହଁ, ଏବେ ଆସନ୍ତୁ
ସେମାନେ ।

[ଦୁହେଁ କବାଟ ପଛରେ ଲୁଚିଯିବା
ଦୁହଁଙ୍କ ଦେହ ପରସ୍ପର ସ୍ପର୍ଶ କରିଥାଏ]

[“ହୁଅର ଇଟ୍ ଇଜ୍, ଶେଷରେ
ମିଳିଗଲା ।” କହି କହି ଆଡ଼ଭେକେଟ
ସୁଖାମ୍ବେ, ବିଜ୍ଞାନ ଛାତ୍ର ପ୍ରୋଫେ,
ବାଲୁଭେକ୍ତେ ଆସିବା । ସେମାନଙ୍କ
ହାତରେ ଦୁଇ ଡିନୋଟି ସୁଟ୍‌କେଣ,
ଦୁଇଟି ବ୍ୟାର୍, ମାଇନ୍‌ଡୋନର ଏକ
ବ୍ୟାଟେରୀସେଟ୍, ଏବଂ ଆଉ କେତେକ
ଉପକରଣ । ସୁଖାମ୍ବେଙ୍କ ମୁହଁରେ ବିଡ଼ି ।
ପ୍ରୋଫେଙ୍କ ଓଠରେ ପାଇପ୍ । ଭେକ୍ତେର

ଦରଓ୍ଵାନ ବେଶ । ତାଙ୍କ ପଛରେ ଏକ
କୁଲି ଅଦାଲତର ମଞ୍ଚ, ସାକ୍ଷୀ ବାକ୍ସ
ପ୍ରଭୃତିର କାଠସେଟ୍ ନେଇଆସି ପହଞ୍ଚିବା ।
ସେମାନେ ପଶୁ ପଶୁ ମିଥ୍ ବେଶରେ ଓ
ସାମନ୍ତ ଦ୍ଵାର ପଛରୁ ହଠାତ୍ ଛୁଟିକି
ଆସିବା ଓ ମିଥ୍‌ବେଶରେ ଉକ୍ତ କଣ୍ଠରେ
କ୍ଳୋର କରି ଉଠିବା । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ
ସମସ୍ତେ ଚମକ ଉଠିଲେ । ତାପରେ ହମେ
ନିଜକୁ ଯମ୍ଭାଳି ନେଲେ । ବେଶରେ
ଜୋରରେ ହସୁଥାନ୍ତି । ସାମନ୍ତ ଆବାକ୍
ହୋଇ ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁଥାନ୍ତି ।]

ରୋକଡ଼େ : (ଦୂରରେ ଏକ ଜାଗାରେ ଜନସମୂହ ରଖି) ବାଃ-ବାଃ
କି ପାଟି କଲେ ମିଥ୍ ବେଶରେ । ଏସବୁ ଜନସମୂହ
ହାତରୁ ଖସି ପଡ଼ିଥାଆନ୍ତା ! ମିଥେସ୍ କାଣିକର ଆଉ
ମୋ ଦଫା ରଖନ୍ତେ ନାହିଁ । ଏମିତି ତ ଖାଲିଟାରେ
ମୋ ଉପରେ ସେ ଫଣଫଣ । ଯେତେହେଲେ ତାଙ୍କ
ଦୟାରେ ତ ବଞ୍ଚୁଛି—ଆଉ ପଡ଼ାପଡ଼ି କରିଛି !
ଆଜି ମୋତେ ମୋ ପାପର ଫଳ ଭୋଗିବାକୁ ହେଉଛି ।
(ଦୀର୍ଘଶ୍ଵାସ)

[କୁଲି ତାର ସାମାନ୍ ଉଇଙ୍ଗ୍ ପାଖରେ
ରଖି ଆସିବା ଓ ପୋଙ୍ଗେ ତାକୁ ତାର
ମଜୁରୀ ଦେବା ପରେ ସେ ଚାଲିଗଲା]

ପୋଙ୍ଗେ : (ଭାରି ଫ୍ରେମର ତଷମା ଉତ୍ତର ଦମ୍ଭର ଗଳାରେ)
ଓଃ, ଗୋସ୍...କେଉଁଠି ଅଛି... (କହି କହି ଭିତର
ରୁମ୍‌କୁ ଯିବା — ଗାଧୁଆ ଦର ଖୋଜିବାକୁ)

ସୁଖାମ୍ଭେ : (ବଡ଼ ଜୋର କରି ଟାଣି ଟାଣି ଧୂଆଁ ଛୁଡ଼ି) ‘ଏକ
ନହାସିମୁଲ୍ ବସି ହେଁ ମେରେ ମନମେ’... (ଗୀତ

ଗାଇବା)....ଆଜ୍ଞା ମିସ୍ ବେଶାରେ, ଯାହାପଛେ
ଦଟ୍, ଆପଣଙ୍କ ପିଲାମୀ ଗୁଡ଼ିକକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହନ୍ତି ନା ?

ବେଶାରେ : କାହିଁକି ? ମୁଁ ତ Class ରେ ବେଶ୍ ଗମ୍ଭୀର ରୁହେ ।
କିନ୍ତୁ ମୁଁ ପଢ଼ୁଛୁ, ମଣିଷ ଯଦି ସବୁବେଳେ ଭାରି ମୁହଁ
ନେଇ ବୁଲିବ, ତା'ହେଲେ ବଞ୍ଚିବାର ଅର୍ଥ କଣ ?
ଯେମିତି ଏହି ପୋଙ୍ଗେ ! ହସିବାକୁ ହେବ । ଖେଳ ଡ଼ାଏ,
ଗୀତ ଗାଅ, ଆଉ ପାରିଲେ ଏବଂ ସୁବିଧା ମିଳିଲେ,
କୌଣସି ପ୍ରକାର ସଙ୍କୋଚ ନ ରଖି ନାଚ ମଧ୍ୟ । ବେଶ୍
ଜାଇଁଲା ଭଳି ଜାଇଁବାକୁ ହେବ । ଜୀବନଟା ଚାଲିଗଲେ
ପରେ କେହି ଆଉ ଫେରାଇ ଦେବ ? କଣ ସମନ୍ତ ?
ମିଳିବ କେଉଁଠୁ ?

ସାମନ୍ତ : ହଁ, ଆପଣ ଠିକ୍ କହିଛନ୍ତି । ତୁଳାସମ ମହାରାଜ
ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି....ମାନେ....ମୁଁ ଭାବୁଛି, ସେ କହିଛନ୍ତି....

ବେଶାରେ : ଆରେ ଗୁଡ଼ିକ ସେ ତୁଳାସମ ମହାରାଜଙ୍କୁ । ମୁଁ ଯାହା
କହୁଛି ଶୁଣ । ମୁଁ ଲାଲା ବେଶାରେ—ମୋ ଅନୁଭବରୁ
କହୁଛି । ଆହେ, ଜୀବନଟା ଆଉ କାହାପାଇଁ ନୁହେଁ !
ଜୀବନଟା ନିଜର । ତା' ହେବା ଉଚିତ । ଜୀବନଟା
ମୂଲ୍ୟବାନ ଜିନିଷ....ତାର ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତ, ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଅଣୁ ପରମାଣୁ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ସୁଖାମ୍ବେ ! (ତାଳିମାରି) ହିଅର.... ହିଅର....(ଭିତରୁ ପୋଙ୍ଗେ
ପହଞ୍ଚିବା)

ବେଶାରେ : ହିଅର ନୁହେଁ....(ସେ ପୋଙ୍ଗେକୁ ଦେଖାଇ)
ଦେୟାର (ହସ ରୁପିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା, କିନ୍ତୁ
ନ ପାରିବା)

ପୋଙ୍ଗେ : (କିଛି ନ ବୁଝି) କ'ଣ ହେଲା ?

ବେଶାରେ : ପୋଙ୍ଗେ ! ମତେ ସତ କୁହ, ତମେ ଭିତରକୁ
ଯାଇଥିଲ କାହିଁକି ? ପୋତ୍ରାମ ଆଗରୁ ତମେ ଯେଉଁ

ନଉଁସନେସ ଫିଲ୍‌କର ସେଇଥିପାଇଁ ଆଗରୁ
ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଖି ନେବାକୁ ନା ? କୁହ
କରେକ୍ଟ ?

ସୁଖାମ୍ବେ : ଆପଣ ଯାହା ଇଚ୍ଛା ତାହା କହି ପାରନ୍ତି ମିସ୍
ବେଣାରେ । କିନ୍ତୁ ଆମ ପୋଣେ ଆଦାଲତର
ବିଶ୍ୱାସ୍ୟରେ ଉଦ୍ଭବନେସ୍ (witness) ବକ୍ସରେ
ସାଲ୍‌ମେଣ୍ଟ୍ ଗ୍ରାବେ ଠିଆ ହେବା ବେଳେ ବେଗ୍
impressive ଦେଖାଯାନ୍ତି । ମୁହଁର ପାଇପ୍
ଏବଂ ଆଉ ସବୁ ଆଦର୍ଶ କାଲଦା ମୋଷ୍ଟ ଇମ୍ପ୍ରେସିଭ୍ ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ କେହି ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ ନାହିଁ ଯେ,
ସେ ସାଲନ୍‌ସରେ ଇଣ୍ଟର ମିଡ଼ିୟେଟ ପରୀକ୍ଷା ଏବେ
ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ପାଇଁ ଦେଇଛନ୍ତି, ଆଉ Central
ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଅଫିସରେ କରାମା ଅଛନ୍ତି ।

[ସ୍ୱେକ୍ଷେ ଏ କଥା ଶୁଣି ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି
ନ ପାରି ହସି ଉଠିବା]

ପୋଣେ : (ନଉଁସ ହୋଇ ସ୍ୱେକ୍ଷେଙ୍କୁ) ଏଇ ସ୍ୱେକ୍ଷେ, ବଡ଼ିଶ
ଦାନ୍ତ ଦେଖାନା । ମିସେସ କାଶୀ କରଙ୍କ ଦୟାରେ ମୁଁ
ପାଠ ପଢ଼ିନି । ଇଣ୍ଟର ମିଡ଼ିୟେଟ୍ ଫେଲ୍ ହୋଇବି
ସତ, କିନ୍ତୁ ମୋ ବାପାର ପଇସାରେ ପଢ଼ିଥିଲି ।
ନନ୍‌ସେନ୍ସ ।

ବେଣାରେ : ନନ୍‌ସେନ୍ସ । (ପୋଣେଙ୍କ ପରି ହସୁଥିବା) ଗୋଟାଏ
କଥା କହିବି ତମମାନଙ୍କୁ । ମୁଁ ପିଲାଦିନେ ଅତି ଚୁପ୍-
ସ୍ୱପିଆ ଥିଲି । ମୁଁ ଖାଲି ଏକୃଷିଆ ବସି ଗୁଡ଼ାଏ କଳ୍ପନା
କରି ଯାଉଥାଏ । ମୋ କଳ୍ପନା ମୁଁ କାହାକୁ କହେ
ନାହିଁ । ଆଉ କଥା କଥାକେ ମୁଁ ଜୋର କରି କାନ୍ଦି
ବସୁଥିଲି ।

ପୋଣେ : ତା ଅର୍ଥ...ଏବେ ଯାହା ହୋଇଛି, ଠିକ୍ ତାର ଓଲଟା

ବେଣାରେ : ଠିକ୍ । ସାମନ୍ତ, ତମେ ଜାଣ ?

ସାମନ୍ତ : (ତମକ) ମୁଁ—ମାନେ—ମୁଁ—ନାଁ ନା... ।

ବେଣାରେ : ସ୍କୁଲକୁ ଯେଉଁଦିନ ପ୍ରଥମେ ଗଲି, ମୋର ସବୁ ବହିରେ
ବେଣ୍ ସୁନ୍ଦର ମଲ୍ଲଟ ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ବହିର ପ୍ରଥମ
ପୃଷ୍ଠାରେ ଫୁଲ ପ୍ରଭୃତିର ଚିତ୍ର ଆଙ୍କି ଛୋଟ ଛୋଟ
ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିଥିଲା—

The grass is green.

The rose is red.

The book is mine.

Till I am dead,

ଟିକ ଆଇ ଆମ ଡେଡ୍ । ତା'ପରେ କହିବ କଣ
ହେଲା ?

ସାମନ୍ତ : କଅଣ ହେଲା ?

ବେଣାରେ : ସବୁ ବହି ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଚରି କୁଆଡ଼େ ଚାଲି
ଗଲାଣି । ଆଉ ମୁଁ ଆହୁରି ରହିଛି । ମୁଁ ଆହୁରି ମରି
ନାହିଁ । I am not dead. The grass is still
green, the rose is still red, but I am
not dead. (ପୁଣି ଜୋରରେ ହସି ଉଠିବା)

ରୋକଡ଼େ : (ହଠାତ୍ ବ୍ୟାଗରୁ ଏକ ନୋଟ୍ ବୁକ୍ ବାହାର କରି
ଲେଖିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା) ବାଃ ବେଣ୍ ସୁନ୍ଦର — ଦି
ଗ୍ରାସ ଇଜ ଗ୍ରୀନ୍, ଦି ରୋଜ ଇଜ୍ ରେଡ୍ । ତାପରେ
ସେ ମଝି ଲଇନଟା କଣ ମିସ୍ ବେଣାରେ ?

ବେଣାରେ : (ମୁହଁର ହସ ଲଭି ଯାଇଥାଏ) ରୋକଡ଼େ ! ଏଇଟା
ଅତି ଖରାପ ସ୍ୱରାବ—ମୁଁ ବାରମ୍ବାର କ୍ଲାସରେ ପିଲାଙ୍କୁ
ମଧ୍ୟ ଏଇଆ ବୁଝାଏ—ଅଧା ଶୁଣି କିଛି ଲେଖିବାକୁ
ତରବର ହୁଅ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମେ ଶୁଣ ମନ ଦେଇ,
ତାପରେ ମନେ ମନେ କୁହ, ତାକୁ ତମ ଭିତରର

ଗଞ୍ଜର ପ୍ରଦେଶକୁ ନେଇଯାଅ । ସେଠି ତାହା ସବୁଦିନ
ପାଇଁ ରହିଯିବ । ରକ୍ତରେ ମିଳିଯିବା ଦରକାର ।
ତା'ହେଲେ ତମଠୁ ଆଉ କେହି ତାହା ଛଡ଼ାଇ ନେଇ
ପାରିବ ନାହିଁ । କେହି ଆଉ ତାହା ଭୁଲାଇ ଦେବନାହିଁ ।

ସାମନ୍ତ : ହଁ, ଆମର ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ମଧ୍ୟ ଏହା କହୁଥିଲେ ।
ରାମଦାସଙ୍କ ଶ୍ଳୋକସବୁ ସେ ଠିକ୍ ଏମିତି
ପଢ଼ାଉଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ସେ ଏ ରକ୍ତ ଫଳ କଥା
ଏମିତି କହି ନଥିଲେ...

ସୁଖାମ୍ବେ : ହଁ, ବେଶରେ କହି ଚାଲିଲୁ ।

ବେଶାରେ : (ହଠାତ୍ ଅତି ଉଚ୍ଛ୍ୱାସରେ) ମୁଁ ଗୋଟାଏ କାହାଣୀ
କହିବି, ପିଲାଏ ବସିଯାଅ । ହଁ ଶୁଣ, ଗୋଟିଏ
ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ଗଧୁଆ ଥିଲା ।

ରାକଡ଼େ : (ତଳା ପକାଇ ବସିଯାଇ) ହଁ, କହି ଦିଅନ୍ତୁ ମିସ୍
ବେଶାରେ । ଚାଲୁ, ବସିଯାନ୍ତୁ ମିଷ୍ଟର ସୁଖାମ୍ବେ ।
ବସ ମିଷ୍ଟର ପୋଖେ ।

[ସାମାଜ୍ୟ ବିବ୍ରତ ଭାବେ ବାହାରକୁ
ଚାଲିଯିବା]

ବେଶାରେ : ନା, ଗୋଟିଏ କବିତା ଆବୃତ୍ତି କରିବ ।

(ହଠାତ୍ ଗୁଣ୍ଡୁଗୁଣ୍ଡୁ ହୋଇ ଏକ କବିତା ଆବୃତ୍ତି
କରିବା), ନା, ନା, ଗୋଟାଏ ଗୀତ ଗାଉଛି ।

[ସୁଖାମ୍ବେ ଚୌକାରେ ବସିଲେ ।
ସାମନ୍ତ ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ଭାବେ ଚାଲୁଥିବା ।
ବେଶାରେ ଗୀତ ଗାଇବା ବେଳେ
ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ ସହିତ ତାଳ
ଦେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଦେବା । ସୁଖାମ୍ବେ
ତାଳ ବଜାଇବା । ଏ ସମୟରେ

ନାଟ୍ୟକାର କାର୍ତ୍ତିକ ପ୍ରବେଶ କରିବା ।
ମୁହଁରେ ପାନ]

କାର୍ତ୍ତିକ : ଆଃ, ମୁଁ ତା'ହେଲେ ଠିକଣା ଜାଗାରେ ଆସି
ପଡ଼ିଥିଲି । ଭାବୁଥିଲି କେଉଁଠି ବାଟବଣା ହୋଇଯିବ
ବୋଲି । (ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚାହିଁ) କଅଣ ହୋଇଛି ?

ରୋକଡ଼େ : ଆଃ, ସବୁ ମାଟି ହୋଇଗଲା ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ମିସ୍ ବେଣାରେ ଗୀତ ଗାଉଥିଲେ ।

(ପରିହାସ କଣ୍ଠରେ) କି ସୁନ୍ଦର, କି ମିଠା ଗଲା ।

[ବେଣାରେ ତାଙ୍କୁ ଖତେଇ ହୋଇ
ଜିଭ ଦେଖାଇବା ଏବଂ ହସି ଚାଲିବା—
କାର୍ତ୍ତିକ ଚାଲିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଥିବା ।
ରୋକଡ଼େ ଠିଆ ହୋଇଯିବା]

ସୁଖାମ୍ନେ : (ଓକଲ ସ୍ଵରରେ) ଗୋଟାଏ ମିନିଟ୍ ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ ।
ଆପଣଙ୍କ ମନରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କି ଭାବନା ଚାଲିଛି
କହିଦେବ ? ଆପଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ଏ ହଲଟି ଆପଣଙ୍କ
ଇଣ୍ଟିମେଟ୍ ଥିଏଟର, ଅର୍ଥାତ୍ ଅଳ୍ପ ଦର୍ଶକଙ୍କ ପାଇଁ
ଲେଖା ଆପଣଙ୍କ ନାଟକ ଯାହାକି ସେମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ
ଉପରେ ଉପରେ ଉଡ଼ିଯାଏ, ତା'ପାଇଁ ବେଶ
ଆଇଡ଼ିଆଲ । ଏକଥା ଠିକ୍ କି ନାହିଁ ? କୁହନ୍ତୁ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : (ଶାନ୍ତ ଭାବରେ ପାନ ଚୋବାଇ) ନାଁ, ମୁଁ କଅଣ
ଭାବୁଥିଲି କି ଏ ହଲରେ କୋର୍ଟ୍ ସିନ୍ ହେଲେ, ତା
ଆରେ ପ୍ରକୃତ କୋର୍ଟ୍ ମଧ୍ୟ ହାର ମାନ୍ୟିବ ।

ବେଣାରେ : ସତେ ? ତା'ହେଲେ ତ ଆମର ପ୍ରହସନ ବେଶ ଜମିବ
ଅସଲ ଅଦାଲତ ପରି ।

ରୋକଡ଼େ : (ବ୍ୟସ୍ତଭାବେ) ମିସେସ୍ କାଶୀକର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କେଉଁଠି ରହିଲେ ?

କାର୍ତ୍ତିକ : (ପାନ ଚୋବାଉ ଚୋବାଉ) ଆସୁଛନ୍ତି, ବାଟରେ ମି: କାଶୀକର ମିତ୍ରସପ୍ତକ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଗଜରାଜାର କଣିକାକୁ ଚୋବାଇ ଦୁଇଟି ଅଟକ ଯାଇଛନ୍ତି । ପାନନେଇ ମୁଁ ଆଗେ ଆଗେ ଚାଲି ଆସିଲି । ସେକଡ଼େ, ମାଇକ୍ ବ୍ୟାଟେରୀ ଠିକ୍ ଅଛି ତ ? ଏସବୁକୁ ଟେଷ୍ଟ କରିନିଅ । ନହେଲେ ଠିକଣା ବେଳକୁ ସବୁ ଗୋଲମାଲ କରି ବସିବ । ଏମିତି ଫକ୍ସନ ମାନଙ୍କରେ ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ କିଛି ଗଡ଼ବଡ଼ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତଥାପି ତା' କେମିତି ହେଲେ ଘଟି ଯାଇଥାଏ । ଗତ ମାସରେ ଆମର ଏକ ସୋ ମଝିରେ ହଠାତ୍ ଫିଉଜ ଉଡ଼ିଗଲା । ମୁଁ ସେତେବେଳେ ଷ୍ଟେଜରେ ଥିଲି । ମୋ ସ୍ଲୋ ଅବଶ୍ୟ ବଡ଼ ନଥିଲା । ସେଥିରେ କ'ଣ ଅଛି ? ସେମିତି ହେଉ ମୁଁ ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ଭାଳି ନେଲି ।

ସେକଡ଼େ : ସେଇଟା ଗଣେଶ ପୂଜା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ମମୁଲି ସୌଖିନ ନାଟକ ଥିଲା ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ତଥାପି ମୁହଁ ତ ଗୋଲମାଲ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

[ବେଣାରେ ହଠାତ୍ ହାଇ ମରବା ।

କାର୍ତ୍ତିକ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇବା]

ବେଣାରେ : (ଦୁଷ୍ଟାମୀର ସ୍ଵରରେ) ନା, ଆପଣଙ୍କ କଥା ନେଇ ମୁଁ ହାଇ ମରୁନି ମି. କାର୍ତ୍ତିକ । ପ୍ରତିଦିନ ବହୁତ ସକାଳୁ ମତେ ଉଠିବାକୁ ପଡ଼େ ତ । ତାପରେ ସ୍କୁଲରେ ମଣ୍ଡିଂ ସେସନ୍ । ପୁଣି ଆପଟରନୁନ୍ ସେସନ୍ । ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଟିଉସନ । ହେଲେ ମିଷ୍ଟର ଆଉ ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଗୋଟିଏ କଥା କାହା ନଜରକୁ ଆସିଛି ?

ସେକଡ଼େ : (ଅସ୍ପନ୍ଦିତ ଭାବେ) କ'ଣ ?

ପୋଙ୍ଗେ : (ବାହାରୁ ଆସି) ଇସ୍ପେଷ୍ଟ, ହାଟ ?

ସୁଖାମ୍ବେ : ମୁଁ କହୁଛି; ନା, ଆଉ, ମିସ୍ ବେଣାରେ ନିଜେ କୁହନ୍ତୁ । Let me see. Come out with ଇଟ୍ ।

ବେଣାରେ : ଆପଣ କିଛି ବୁଝି ନାହାନ୍ତି ମିଷ୍ଟର ସୁଖାମ୍ବେ । ସରକାରୀ ଓକିଲ ଡକ୍ ବେଣାନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଆମର ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର ଅବଶ୍ୟ ଜଣେ ସୋସିଆଲ ଡ୍ୟାକ୍ଟର । ଆଉ ମିସେସ୍ କାଶୀକର, ପଡ଼ାଲେଖା ବେଣି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ପଡ଼ାଲେଖା ବେଣି ଜାଣିବା ନ ଜାଣିବା ସହିତ ଇଣ୍ଡୋଲଜେନ୍ସର ବିଶେଷ ସମ୍ପର୍କ ଥାଏ ବୋଲି ମୁଁ ଭାବେ ନାହିଁ । ସେ ଯାହା ହେଉ, ଦେଖନ୍ତୁ ତ ଦୁହଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କି ଅଭେଦ ପ୍ରୀତି । ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର ମିସେସ୍ଙ୍କ ପାଇଁ ଗଜବତାର କଣି ଦେଉଛନ୍ତି, ଆଉ ମିସେସ୍ କାଶୀକର ମିଷ୍ଟରଙ୍କ ପାଇଁ ରେଡ୍‌ମେଡ୍ ବୁସ୍ ସାର୍ଟ । It really makes one feel nice to see it.

[କାର୍ତ୍ତିକ ଏକ ଝରକା ଖୋଲି ବାହାରେ ପାନ ଛେପ ପକେଇବା ଏବଂ ପୁଣି ଫେରିଆସିବା]

କାର୍ତ୍ତିକ : ସ୍ବାମୀ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏମିତି ପରମ୍ପରାଟି ସବୁ ଦେଖିଲେ, ଭିତରେ କିଛି ଗଡ଼ବଡ଼ ଥିବାର ମୋର ମନେ ହୁଏ ।

ରୋଜଡ଼େ : (ଗିରିଯାଇ) ଏଇ ଆପଣଙ୍କର ମଡ଼ର୍ଣ୍ଣ ଥିଏଟର ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ଯାହା ତୁ ବୁଝୁନାହୁଁ ସେଥିରେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳାନା । ତୁ ଏବେ ବି ପିଲା । ଏବେ କଲେଜ ପଢ଼ାପଢ଼ିରେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳା । ମୋ କଥା ମୁଁ କହୁଛି । ମୁଁ ସ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ

କେବେ ଗଜରାହାର କଣି ଦିଏ ନାହିଁ । କେବେ
ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ବି ଚାପି ରଖେ ।

(ବେଶାରେ ଖୁଁ ଖୁଁ କରି ଉଠିବା) କ'ଣ ହେଲା ?

ବେଶାରେ : ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲେ, ପ୍ରତିଦିନ ଗୋଟାଏ
ଗୋଟାଏ ଗଜରା କଣି ଦିଅନ୍ତୁ ।

ସୁଶାମ୍ଭୁ : ଡା'ହାଲେ ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ପାଇଁ ବୁଝାଟି
କଣିବା ଆରମ୍ଭ କରି ଦିଅନ୍ତୁ, ମିଷ୍ଟ ବେଶାରେ ।
କେମିତି ହୋଇଥିବେ ସେ ଭାଗ୍ୟବାନ । ସେ ଯଦି
ଆପଣଙ୍କ ଭଲ ଏମିତି mischievous ହୋଇଥିବେ
ନା, ତା'ହେଲେ ତ ମାମଲା ଖତମ ।

ବେଶାରେ : ସେ କଥା ପ୍ରକୃତ । (ହଠାତ୍ ଚାରିଆଡ଼କୁ ବୁଲି
ସାମନ୍ତକୁ) ଆଜ୍ଞା, ଏଠି ଆଉ କେତେଟା ଚେପ୍ପାର
ମିଳିପାରିବ ନାହିଁ ? କ'ଣ କହୁଛ ? ତମ ନା'ଟା
କଣଟି ?

ସାମନ୍ତ : ମୋ ନାଁ ସାମନ୍ତ । (ଉଠି ଏପଟ ସେପଟ ହୋଇ)
ମୁଁ ଦେଖୁଛି, ମୁଁ ନିଜେ ବି ଜାଣିନାହିଁ ।

[ଖୋଜିବାକୁ ଭିତରକୁ ଲେ]

ପ୍ରୋଫେ : ହଁ, ଭିତରେ ଅଛି କେତେଟା ଫୋଲଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ଚେପ୍ପାର ।
ହଁ, କପେ ଚା' ମିଳିଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।

ସୁଶାମ୍ଭୁ : ଷ୍ଟେସନରେ ଖାଇଲାବେଳେ ତମେ ମନା କଲ ଯେ ?

ପ୍ରୋଫେ : Thanks, ସେତେବେଳେ ମୋର ଦରକାର ନ ଥିଲା ।
ଆପଣମାନଙ୍କ ପରି in advance, ସବୁ କରି
ବସିବାଟା ମୁଁ ପସନ୍ଦ କରେ ନାହିଁ । ସେ କି ଜୀବନ ?
ଆଜିର ଏ ସାଇନ୍‌ସର ଦୁନିଆରେ ଯେତେବେଳେ
ଯାହା ବୁଝିବ ତାହା ହାତ ପାଖରେ ମିଳି ଯିବାରେ
ସିନା ମଜା । (ଫୁଟିକ ବଜାଇ) Like this ।

[ଦୁଇ ହାତରେ ଚାକି ନେଇ
ସାମନ୍ତର ପ୍ରବେଶ]

ସାମନ୍ତ : (ଚୌକ ରଖୁ ରଖୁ) ଆଜି ଚୌକ ଦରକାର ଥିଲେ ଭିତରେ ଅଛି ।

[ପୋଙ୍ଗେ ଛଡ଼ା ସମସ୍ତେ ଚୌକରେ ବସିଯିବା ଓ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚଳାଇବା]

ସାମନ୍ତ : (ପୋଙ୍ଗେର ସାହେବ ଡଙ୍ଗରେ ଦବି ଯାଇ ସଙ୍କୋଚରେ) ଆପଣ ବସିବେନି ସାର ?

ପୋଙ୍ଗେ : (ଖୁସିହେଇ) No, thank you । ଟେନିରେ ବସି ବସି ଆସିଛି । ଆଜ୍ଞା ଆପଣଙ୍କ ନାଁ ?

ସାମନ୍ତ : ସାମନ୍ତ । ଏ ଗାଁରେ ମୋର ଦର ସାର୍ ।

ପୋଙ୍ଗେ : Good । ଏଠି କିଛି ଚା'ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇପାରିବ ?

ସାମନ୍ତ : ତା ? ହଁ, ହବ ସାର୍ । କିନ୍ତୁ ଅସୁବିଧା ହେଉଛି ଚିନି ପାଇଁ । ଚିନି ଆଜିକାଲି ମିଳୁନାହିଁ । ଗୁଡ଼ରେ ଯଦି ଚଳିବ !

ପୋଙ୍ଗେ : ନୋ, ନୋ, ତାରେ ଗୁଡ଼ ପଏଜନସ୍ ହୋଇଯାଏ । ଆପଣ ଏହା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ, ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତ ?

ସାମନ୍ତ : ସାର୍ ! ଆମ ଏଠି ତ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଗୁଡ଼ର ଚା' ପିଅନ୍ତି । ରେସନ୍‌ରେ ଚିନି ଯାହା ମିଳେ, ତା ଅଣ୍ଟେ ନାହିଁ । ତାହେଲେ କ'ଣ କରାଯିବ ?

ପୋଙ୍ଗେ : (ପାଇପ୍ ମୁହଁରେ ଦେଇ ମାଲଖିଷ୍ଟ ଭଳି) ହଁ—

ବେଣାରେ : (ପୋଙ୍ଗେକୁ ପରିହାସ କରି) ହଁ — ମାନେ ହଁ । ଥିଲେ ଜଣେ ହଁ...ସେ ଜାଣିଥିଲେ ଜଣେ ଝିଅକୁ—ତା ନା ଉଡ଼ୁ ।

ପୋଙ୍ଗେ : ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ ମିଧୁ ବେଣାରେ । ଏମିତି ପିଲାଙ୍କ ପରି ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । (ସାମନ୍ତ ଠିଆ ହୋଇଥିବା, ମିଷ୍ଟର ଓ ମିସେସ୍ କାଶିକରଙ୍କ ପ୍ରବେଶ)

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : (ନିଜ ଅଜାଣତରେ ମୁଣ୍ଡର ଗଜସ୍ୱ ଠିକ୍ କରୁ କରୁ)
ହେଇଟି ତ ଏଠି ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ଆସନ୍ତୁ, ଆସନ୍ତୁ ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର ! ଆଜି ହାର ଖରିଦ
କେମିତି ହେଲା ।

[ସାମନ୍ତକୁ ବେଶାରେ ଠାରରେ ମିଷ୍ଟର
ଓ ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କୁ ଚିହ୍ନାଇ ଦେଲେ]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ରୋକଡ଼େ, ସବୁ ସାମାନପତ୍ର ଠିକ୍ ଆଣିଛୁ ତ ?

ରୋକଡ଼େ : ହଁ ସବୁ ଠିକ୍ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଏବେ ତ କହୁଛୁ ସବୁ ଠିକ୍ ବୋଲି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଥର
କିଛି ନା କିଛି ତୁ ଭୁଲି ଯାଇଥାଉ । ଅଦାଲତ
ଜମାଦାରର ଲଠି ଆଣିଛୁ ନା ? ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇ ଦେଲେ
ତଳିବ ନାହିଁ । ଦେଖା କେଉଁଠି ଅଛି ?

ରୋକଡ଼େ : (ଦେଖାଇ) ହେଇଟି ଦେଖନ୍ତୁ । ଜମାଦାର ଡ୍ରେସ ମଧ୍ୟ
ଆଣିଛୁ । କେବେ କେବେ ସିନା ମୋର ଭୁଲ ହୋଇଯାଏ,
ସବୁବେଳେ କ'ଣ ମୁଁ ଭୁଲ କରେ ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : କେବେ ତୁ ଭୁଲ କରୁକି ନକରୁ, ଏବେ ସେ କଥା
ଉଠ୍ ନାହିଁ । ଆଜି ପାଇଁ ସବୁ ଠିକ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ
କହ । ନ ହେଲେ ସବୁ ସତ୍ୟାନାଶ ହୋଇଯିବ !
ମୁଁ ଜଳ୍ ହେବ ତ, ସେଥିପାଇଁ ଓଁକି କାହିଁ ?
ଆଣିଛୁ ନା ନାହିଁ ?

ରୋକଡ଼େ : (ବିନୟ ଭାବରେ) ହେଇଟି ଆଣିଛି, ସେଇଟି ତ ପ୍ରଥମେ
ଆଣିଥିଲି ।

କାଶୀକର : ଆଜ୍ଞା ସୁଖାମ୍ନେ ! ଆପଣ ଓକଲ ଗାର୍ଡନ୍ ଆଣିଛନ୍ତି ତ ?

ସୁଖାମ୍ନେ : ଇଏସ୍ ପ୍ଲୋର ଅନର୍ । ସ୍ୱପ୍ନରେ ମଧ୍ୟ ତାହା ମୁଁ ଭୁଲିବ
ନାହିଁ । ଆଜ୍ଞା ତମ କଥା କ'ଣ ପୋଙ୍ଗେ ?

ପୋଙ୍ଗେ : ମୁଁ ତ ପୁରା ଡ୍ରେସ ଉଠ୍ ହୋଇ ଅସିଛି । ତେଣୁ ମୁଁ କିଛି
ଭୁଲିଯିବା ପ୍ରଶ୍ନନାହିଁ । ମୁଁ ଟିକିଏ ନର୍ଭସ୍ ଟାଇପ୍

ଲୋକ ତ ! ମୋ ମୁହଁରେ ପାଇପ୍ ନଥିଲେ ଓଁ ଟ୍ରେନେସ
ବକସରେ ମୋର କିଛି ମନେ ପଡ଼େ ନାହିଁ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ସୋ ଆଗରୁ ଆଜି ମୁଁ ତମ ପାଠଟି ପୁଣିଥରେ ଚିହ୍ନିବି
କରାଇ ଦେବି ।

ପ୍ରୋଫେ : ସେଥିର ଦରକାର ନାହିଁ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଆଜ୍ଞା ବେଶାରେ (ମୁଣ୍ଡର ଗଜର ଠିକ କରୁ କରୁ) ତମ
ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଗଜର କଣିକାକୁ ଭାବୁଥିଲି ।

ବେଶାରେ : (ପ୍ରୋଫେ କହିଥିବା ଭଙ୍ଗୀରେ) ହଁ — (ପ୍ରୋଫେ ରାଗରେ
ଦାନ୍ତ କାମୁଡ଼ିବା)

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : (ମିଷ୍ଟର କାଶୀକରଙ୍କୁ) ବେଶାରେ ପାଇଁ ମୁଁ ଗଜର
କଣିକାକୁ ଯାଉ ନ ଥିଲି ? କିନ୍ତୁ —

ବେଶାରେ : (ହସି ହସି) ଗଜର ଉଡ଼ିଗଲା ଫୁରୁର୍ ! ନା କୁଆ
ନେଇଗଲା ? କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଗଜରହାର କେବେ ତାହେଁ
ନାହିଁ । ତାହୁଁଥିଲେ କଅଣ କଣିକାକୁ ମୋର
ସାମର୍ଥ୍ୟ ନାହିଁ ? ମୁଁ ନିଜେ ସୋଜଗାର କରେ । ତା
ବୋଲି, ଏ ହାର ପ୍ରଭୃତି କଣିକା ମୁଁ ପସନ୍ଦ କରେ
ନାହିଁ ।

[ବେଶାରେ ମିସେସ୍ କାଶୀକର
ଆଖିଥିବା ବିସ୍ମୟ ବାଣ୍ଟିବା]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ତମ ସ୍କୁଲ କଥା କଅଣ ?

ବେଶାରେ : (ସାବଧାନ ହୋଇ) ସ୍କୁଲ କଥା ? କିଛି ନାହିଁ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ଭାବୁଛି ଏଠି ଜଜ୍ଜ ଆସନ କେଉଁ ପାଖକୁ
ପକାଇବା । ଏ ପାଖକୁ ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ଏଠି ରଖିବା । ପ୍ରବେଶ ଦ୍ଵାର ଏ ପଟେ । ସେ ପଟ
ରୁମ୍‌ଟା ଜଜ୍ଜ ରୁମ୍ ହୋଇପାରେ । ସୁ କ୍ୟାନ
ଏଣ୍ଡର ଫମ୍ ଦେୟାର । ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଜନ୍‌ସନ୍ ଏଠି
ଏମିତି ଠିଆ ହେବେ !

ସାମନ୍ତ : (ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ) ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଜନ୍‌ସନ୍ !

ମିଷ୍ଟର କାଣିକର : ଜନ୍‌ସନ୍‌ଙ୍କ ଡକ୍ ଏଠି ନ ରଖି ସେ ପଟେ
ରଖାଯିବା ଠିକ୍ ହେବ । ତା ହେଲେ ସେ ମୋତେ
ଜଜ୍ ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରିବା ବେଳେ—

କାର୍ଟିକ : ଏ କଥାରେ ମୁଁ ଏକମତ ନୁହେଁ । ଦର୍ଶକଦୃଷ୍ଟିରୁ
ଦେଖିଲେ, ଜନ୍‌ସନ୍‌ଙ୍କ ଡକ୍ ଏଠି ରହିବା ଦରକାର ।

ପୁଣ୍ୟମ୍ : ମିଷ୍ଟର କାର୍ଟିକ ! ଦର୍ଶକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିବା କଥା
ଘେନ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧିଟ୍ କରିବି—ଆପଣ
ପର ମଉଣ୍ଡ ଥିଏଟର ବାଲ (ହସିବା)

କାର୍ଟିକ : ପୁଣି ସେଇ ବାଜେ କଥା । ଆଜ୍ଞା, କିଏ ଏଠି ମତେ
କହି ପାରିବ ମଉଣ୍ଡ ଥିଏଟର କଅଣ ? କିନ୍ତୁ ନ
ବୁଝି ଲୋକେ ଅନେକ କଥା କହିଯାନ୍ତି । ମୁଁ ଯାହା
ଠିକ୍ ବୋଲି ଭାବୁଛି, ତା କହୁଛି । ସେଥିରେ
ନୂଆ ପୁରୁଣାର ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ ।

ସାମନ୍ତ : (ଆଲୋଚନା ଭିତରେ ରୋକଡେକୁ) ଆଜ୍ଞା, ଏ
ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଜନ୍‌ସନ୍ କଥା କଅଣ ?

ରୋକଡେ : (ହଠାତ୍ ଚମକ) କାହା କଥା ?

ସାମନ୍ତ : କଅଣ ସବୁ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଜନ୍‌ସନ୍ କଥା
ହେଉଥିଲା ।

ରୋକଡେ : ଓଃ...ହୁଁ.....

ସାମନ୍ତ : ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଜନ୍‌ସନ୍ ତ ଆଜ୍ଞ ଏଠିକି ଆସିବେ
ନାହିଁ । ତା ହେଲେ ଏସବୁ କଅଣ—କେମିତି—

ରୋକଡେ : ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଜନ୍‌ସନ୍ କଅଣ ଆସନ୍ତେ, ଆମର ଏଇ
ମିଷ୍ଟର କାର୍ଟିକ ହେବେ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଜନ୍‌ସନ୍—

ସାମନ୍ତ : ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଜନ୍‌ସନ୍—

ରୋକଡ଼େ : (ହଠାତ୍ କଅଣ ମନେ ପକାଇ ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିବା) ଆଉ, ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେ ଅଦ୍ଭୁତ ଆସିଲେ ନାହିଁ ।

[ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିବା ମିସ୍ ବେଣାରେ ହଠାତ୍ ମାରବ ଓ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠିବା । ତାପରେ ସେ ତାଙ୍କ ଅଜାଣତରେ ପୋଙ୍ଗେ ନିକଟକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଏଣୁତେଣୁ କହିବା ଆରମ୍ଭ କରିବା, ପୋଙ୍ଗେ କିନ୍ତୁ ମାରବ]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେ ସବୁଥର ପରି ଏଥର ବି ଡେରିରେ ଆସିବେ । ସେ ମୋତେ ଫୋନ୍‌ରେ ଖବର ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେ ଆମ ସହିତ ଏ ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଆସିପାରିବେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସନୀୟତାରେ ଗୋଟିଏ ସିମ୍ପୋସିୟମ୍ ନା କଅଣ ଥିଲା ଯେ ସେଥିରେ ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଅଜିତ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ବିଷୟ ଦୁଇ ଦୁଇଥର ମନେପକାଇ ଦେଇଛି । ଆଜ୍ଞା ବେଣାରେ ! ତାଙ୍କ ସହିତ ତମର ଭେଟ ହୋଇଥିଲା ?

ବେଣାରେ : (ପୋଙ୍ଗେ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁ କରୁ) କାହା ସହିତ !

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେ ।

ବେଣାରେ : ନା, ମୋର ଭେଟ ହୋଇନା । (ପୋଙ୍ଗେଙ୍କୁ ପୁଣି କଅଣ ସବୁ କହିବା, ପୋଙ୍ଗେ ଚ.ପ୍.ରୁ.ପ୍.)

ରୋକଡ଼େ : କିନ୍ତୁ ମା, ସାମନ୍ତ ତ କହୁଛନ୍ତି ଯେ ଆରଟ୍ରେନ୍ ରାତି ନଅଟା ପଞ୍ଚୁରୁ ଏଠି ପହଞ୍ଚି ନାହିଁ । ତାହେଲେ କେମିତି ହେବ ? ମିଷ୍ଟର ଡାମଲେ ପହଞ୍ଚୁ ପହଞ୍ଚୁ ତ ଲେଟ ହୋଇଯିବ !

ପୋଖେ : (କଥାବାଣୀ ଭିତରେ ଅନ୍ୟକଥା ଉଠାଇ) ଆଜ୍ଞା, ମିସ୍ ବେଣାରେ, ଆପଣଙ୍କର ସେ ବରୁଣ କଥା କ'ଣ ହେଲା ? ସେଇ ଯେ ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିଥିଲେ, ଆଉ ଯାହାକୁ ମୋ ସହିତ ବାହା କରାଇବାକୁ ଆପଣ କହୁଥିଲେ । (ବେଣାରେ ବିବ୍ରତ ହୋଇପଡ଼ି, କଅଣ କରିବେ କିଛି ବୁଝି ନପାରି ସାମନ୍ତ ପାଖକୁ ଯିବା)

ମିସ୍‌ସ୍ କାଶୀକର : ଆଜ୍ଞା, ମଝିରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଟ୍ରେନ୍ ଥିଲା ନା ? (ମିଷ୍ଟର କାଶୀକରଙ୍କୁ) ତମେ ଶୁଣୁଛ—ବାଲୁ କହୁଛି ଏ ଭିତରେ ଆଉ ଟ୍ରେନ୍ ନାହିଁ ।

କାଶୀକର : (କାର୍ତ୍ତିକ ସହିତ ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ତର୍କ ବଦଳି) ଜାହା ଭିତରେ ?

ରୋକଡ଼େ : ଏଇ ସାମନ୍ତ କହୁଛନ୍ତି ଯେ ଗୋ ପୁଅରୁ ଆଉ ଟ୍ରେନ୍ ନାହିଁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ତା'ପରେ ଅଛି ତ ? ସେଥିରେ କାମ ଚଳିଯିବ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : କିନ୍ତୁ ସୁଖାମ୍ବେ, ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେ କେମିତି ଆସିବେ ? ସେ ଆସିଲେ ବି ଡେରରେ ପହଞ୍ଚିବେ; ଏ ଭିତରେ ଆଉ ଗାଡ଼ି ନାହିଁ ଯେ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ତା'ହେଲେ ସେ ଆସିବେ ନାହିଁ । ମୁଁ କହି ରଖୁଛି, ସେ ବଡ଼ ହସାସା ଲୋକ । ଡେର ହୋଇଯିବା ଦେଖିଲେ, ସେ ଆସିବା ସ୍ତୋତ୍ରାମ କ୍ୟାନସେଲ୍ କରି ଘରେ ଆରାମରେ ବସିଯିବେ ।

ରୋକଡ଼େ : (ବ୍ୟସ୍ତଭାବେ ମିସ୍‌ସ୍ କାଶୀକରଙ୍କୁ) ମା— ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କାର୍ଡ୍ ପଠେଇବାରେ ଭୁଲ କରିନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପଠାଇଲା ଭଳି ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପଠାଇଛି । କାର୍ଡ୍‌ରେ ତାଙ୍କ ଠିକଣା ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ଲେଖିଥିଲି । ମୋର କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶିକର : ସେ ପୁଣି ଗୋଟାଏ ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ଏଥିରେ ବ୍ୟସ୍ତହେବାର କଅଣ ଅଛି ? ଆପଣ ଅଥବା ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶିକର : ଚିନ୍ତା କରିବି ନାହିଁ ? ଏ କଣ ତମେ କହୁଛୁ ସୁଖାମ୍ନେ ? We owe something to the people. ଗୋଟାଏ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ତ—କିଛି ମଉଜର କଥା ନୁହେଁ ।

ପୋଙ୍ଗେ : (ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି) କଥା କଅଣ ?

ମିସେସ୍ କାଶିକର : (ସୁଖାମ୍ନେଙ୍କୁ) ଏବେ ଆସାମୀ ପକ୍ଷର ଓକିଲ କିଏ ହେବ ?

ସୁଖାମ୍ନେ : ଡୋରା ଓଏର । ଅଜକ ପାଇଁ ମୁଁ ଦୁଇପକ୍ଷର ଓକିଲ କାମ ତୁଲାଇ ଦେବି । ଏଥିରେ କଅଣ ଅଛି ? ମୋ ଦେହରେ ଓକିଲ ରକ୍ତ ରହିଛି । ମୁଁ କହୁଛି ମିଷ୍ଟର କାଶିକର, ଆପଣ ସେ କଥା ମୋ ଉପରେ ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ ।

କାର୍ଲିକ : ବାଃ, ତା'ତ ଆହୁରି ଜୁମାଫିକ୍ ହୋଇ ଉଠିବ ।

ପୋଙ୍ଗେ : (ପାଇପ୍‌ରୁ ଗନ୍ଧିରଭାବେ ଧୁଆଁ ଛାଡ଼ିବା) ନିଶ୍ଚୟ ।

ବେଣାରେ : ନିଶ୍ଚୟ ।

[ପୋଙ୍ଗେ ବେଣାରେଙ୍କୁ ଖୋଧରେ ଚାହିଁବା]

ଗେକେଡ଼ : (ହାତରେ ଧରିଥିବା ଏକ କାଗଜ ଦେଖି) କିନ୍ତୁ ଚତୁର୍ଥ ସାକ୍ଷୀପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଲୋକ ଅଭାବ ପଡ଼ିବେ, ମିଷ୍ଟର ସୁଖାମ୍ନେ । ରାବତେ ବେନାର ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଆମେ ସ୍ଥାନୀୟ କାହାକୁ ହେଲେ ନେବାକୁ ଭାବିଥିଲେ । (ସେ ହଠାତ୍ ମିସେସ୍ କାଶିକରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି, ନିଜକୁ ସଂଶୋଧନ କରିନେବା) ମାନେ ଆପଣ କହିଥିଲେ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଟୁ...ଏଠାରେ କେହି—ତା ଅର୍ଥ—

ରୋକଡ଼େ : ମୁଁ ଆଜି ସେ ରୋଲଟା କରିଦେବି । ମୋର ନିଜ ରୋଲ ତ
ଅଳ୍ପ । ରୋଲଟା ଆଉ କେହି କରିଦେଇ ପାରିବ ।
ତତ୍ତ୍ୱର୍ଥ ସାକ୍ଷୀର ସ୍ୱଳାପ ମଧ୍ୟ ମୋର ମନେଅଛି ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ନାଁ, ଆଇ ଅପୋଜ । ତୁ ଜମାଦାର ରୋଲ ନେଇଥିଲେ
ମଧ୍ୟ, ତା' ସେମିତି ସହଜ ରୋଲ ନୁହେଁ । ସେଥିରେ
ବେଶୀ ଡାୟଲଗ ନଥିଲେ କ'ଣ ହେଲା ଶେଷ
ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେ ରୋଲରେ ଆଉ ଜଣକୁ ଠିଆ କରେଇ
ଦେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ରୋକଡ଼େ, ତତେ ହିଁ ସେ
ରୋଲ କରିବାକୁ ହେବ ।

ରୋକଡ଼େ : କିନ୍ତୁ ସିନେ ମୁଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ରୋଲ କରିଦେଲେ
ଚଳିବ ନାହିଁ ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ନାଁ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ସେମାନେ ମନା କରୁଛନ୍ତି ତ ଏବେ ନକର ।
(ରୋକଡ଼େ ଦବିଯିବା) ତା'ହେଲେ ତତ୍ତ୍ୱର୍ଥ ସାକ୍ଷୀ
ରୋଲ କରିବ କିଏ ?

ସୁଖାମ୍ବେ : (ସାମନ୍ତଙ୍କୁ ଚାହିଁ) I know (ହଠାତ୍) ହେଇଛି,
ଆପଣଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱର୍ଥ ସାକ୍ଷୀ ସାମନ୍ତ ।

ସାମନ୍ତ : (ବୁଝି ନପାରି) ଆଜ୍ଞା

ପ୍ରୋଫେ : Not bad.

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ସାମନ୍ତଙ୍କୁ) କି ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତ, ଆପଣ କେବେ,
କୌଣସି ନାଟକରେ ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି ?

ସାମନ୍ତ : ନାଁ, କେବେ କରିନାହିଁ । କାହିଁକି କ'ଣ ହେଲା ?

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଆମ ଅଭିନୟରେ ଆପଣ ହେବେ ତତ୍ତ୍ୱର୍ଥ ସାକ୍ଷୀ ।
ଆଜ୍ଞା ବେଶାରେ, ତମ ମତ କ'ଣ ? ଏ ଚଳିକ ବୋଲି
ରୋଲକୁ ଠିକ୍ ହେବେ ?

ବେଶାରେ : yes, not bad । ମାନେ I think he is lovely. (ସାମନ୍ତ ସଜ୍ଜିତ ହେବା) ମାନେ ଚତୁର୍ଥ ସାକ୍ଷୀର ବେଳରେ— ଚତୁର୍ଥ ସାକ୍ଷୀ (ହସିବା)

ସୁଖାମ୍ବେ : ମିସେସ୍ କାଶୀକର, ପୋଙ୍ଗେ, କେହି ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ସେଥିର ଦାୟିତ୍ବ ନେଉଛି । ସେ ବେଳରେ କଅଣ ଅଛି ? ମୁଁ ଏ ଲୋକକୁ ଠକ୍ prepare କରାଇ ନେବି । ଆଜ୍ଞା ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କଅଣ ?

ସାମନ୍ତ : ରଘୁ ସାମନ୍ତ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତ । ବେଶ୍, ଆଜି ଆମର ଏ ଅଭି-ନୟରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଆମେ ଆମର ଚତୁର୍ଥ ସାକ୍ଷୀ କରୁଛୁ ।

ସାମନ୍ତ : କିନ୍ତୁ-ମୁଁ, ମୁଁ ଏସବୁ କିଛି ଜାଣେ ନାହିଁ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଆପଣ ଅଦାଲତ ଦେଖିଛନ୍ତି ତ ?

ସାମନ୍ତ : ନାଁ, ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସୁଯୋଗ ଯୁକ୍ତିନାହିଁ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : କୌଣସି ନାଟକରେ ?

ସାମନ୍ତ : ଧେଉଁ । ସେମିତି ନାଟକ ତ ଏଠି କେବେ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : (କାର୍ତ୍ତିକଙ୍କୁ) ସେ ନାଟକରେ ମଧ୍ୟ କେବେ ଅଦାଲତ ଦେଖିନାହାନ୍ତି । ଏଇଟା ଭଲକଥା, ଅନ୍ତତଃ ଅଦାଲତ ସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କର ଭୁଲ୍ ଧାରଣା ନଥିବ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ନିଜ ମନ୍ତବ୍ୟ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନାଟକ ବିଷୟରେ ସୀମିତ ରଖନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : (ସାମନ୍ତଙ୍କୁ) ଆପଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ବେଲ୍-ସବୁ ବଢେଇ ଦେବି । ସାକ୍ଷୀକୁ କେମିତି ତିଆରି

କରିବାକୁ ହୁଏ, ତା ଓକିଲକୁ ବଢେଇବା ଦରକାର
ପଡ଼େନାହିଁ । (ହସିବା)

ସାମନ୍ତ : କିନ୍ତୁ ମୋର ଏସବୁ ସମ୍ପର୍କରେ ତ କିଛି ଅଭିଜ୍ଞତା
ନାହିଁ । ଅଦାଲତ କଥା ଭାବିଲେ ହିଁ, ମୋ ଦେହ
ଥରଉଠୁଛି ।

ମିତ୍ରସଂକ୍ଷୀକର : ଆଜ୍ଞା ଏହାକୁ ନେଇ ଗୋଟାଏ ରହସ୍ୟଲ କରାଯାଉ ।
(କାଶୀକରକୁ) କଅଣ କହୁଛ ? ତମ ମତ କ'ଣ
ବେଶାରେ ?

ବେଶାରେ : ମୋର ଆତ୍ମା ଆପଣି ନାହିଁ । ମୁଁ ଖାଲି ଭାବୁଥିଲି,
ଆମ ଶୋ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଅଣ କରାଯିବ ?
ଆସିବାବେଳେ ବହି ଖଣ୍ଡେ ବ ଆଣିବାକୁ ମୁଁ
ଭୁଲିଯାଇଛି ।

ସାମନ୍ତ : ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ଫତର ଫକରକ ନୁଆ ଉପନ୍ୟାସ ମୋ
ପାଖରେ ଅଛି । ଆପଣ ପଢ଼ିବେ ? ବେଶ୍ ବଢ଼ିଆ
ଉପନ୍ୟାସ । ଏହାକୁ ମିଶାଇ ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ
ଉପନ୍ୟାସ ସଂଖ୍ୟା ହେଲ ୧୦୫—

ବେଶାରେ : କେତେ ?

ସାମନ୍ତ : ଶହେ ପାଞ୍ଚ ।

[ବହି ଦେଖାଇବା]

ବେଶାରେ : ତା'ହେଲେ ଏବହି ମୋର ଦରକାର ନାହିଁ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ଅଦାଲତରେ ଶପଥପାଇଁ, ଆମ ପାଖରେ ବାଇବଲ୍
ଆଉ ଭାଗବତ ଗୀତା ଅଛି । ଆପଣ କିଛି ବହି
ରହିଥିବାରୁ ମୁଁ ଏକଥା କହିଲି । ଆଜ୍ଞା ରୋକଡ଼େ, ତୁ
ବାଇବଲ୍ ଆଉ ଭାଗବତଗୀତା, ମନେକରି ଆଣିବୁ
ତ ? ନାଁ, ଭୁଲିଯାଇଛି ?

ରୋକଡ଼େ : (ବିରକ୍ତ ଭାବେ) ଆଣିଛି, ଦେଖିବେ ? (ବ୍ୟାଗ୍‌ପାଖକୁ
ଯିବା କିନ୍ତୁ ଭାଗବତ ବାହାର ନକରିବା)

ବେଣାରେ : ସେସବୁ ପଡ଼ିବା ବଦୃଷ ମୋର ହୋଇ ନାହିଁ ଓକଲ
ସାହେବ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶିକର : ତା'ହେଲେ—ତମେ ଏସବୁ ଟ୍ରୁଷ୍ଟ୍‌ର ବା ସେ ପ୍ରକାର
ମଗାଜିନ୍‌ରେ Interested. ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ସେ ସବୁ
ପଢ଼ନ୍ତି । ସେସବୁ ବେଶି ଚିତ୍ତକର୍ଷକ । ମୁଁ ସୋସଲ
ଓ୍ବର୍କ୍‌ରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହୁଥିବାରୁ ସେସବୁ ମାଗାଜିନ୍‌ର
କେବଳ ଛବି ଓଲଟାଇବା ଛଡ଼ା ଆଉ ବେଶିବାଟ
ଯିବାକୁ ମୋର ବେଳ ନଥାଏ ।

ମିସେସ୍ କାଶିକର : (ପ୍ରତିବାଦକରି) ହେଉ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶିକର : ହେଉ ମାନେ ? ମୁଁ କଅଣ ମିଛ କହୁଛି ?

[ମିସେସ୍ କାଶିକରଙ୍କ ଚେହେରା ଫାକା
ପଡ଼ିଯିବା]

କାର୍ତ୍ତିକ : ଏ ଚିତ୍ତଲସଲ ଆଇଡ଼ିଆ ମୋ ମନକୁ ବେଶ୍
ପାଇଛି । ଖାଲି କେହିଯାଇ ଯିଗାରେଟ ରୁଟି ପାଞ୍ଚ
ପାକେଟ ନେଇ ଆସିଲେ, ତା'ପରେ ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ରା
ନାହିଁ । ଚିତ୍ତଲସଲ ମଝିରେ ଆଉ ବାହାରକୁ ଯିବା
ଦରକାର ହେବ ନାହିଁ ।

ପୋଙ୍ଗେ ! I don't mind (ପାଇପରୁ ପଫ୍ ନେବା)

ସାମନ୍ତ : (ରାକେଡ଼କୁ) ତା'ହେଲେ ମୋର ଆପଣି ନାହିଁ । ମୁଁ
ଥରେ ଦେଖି ଦେଲେ, ତା'ପରେ ଆଉ ଅସୁବିଧା
ନାହିଁ । ମୋର ଆଉ ଭୟ ରହିବ ନାହିଁ ।

[ରାକେଡ଼େ ଅନ୍ୟ ମନସ୍ଥ ରହିବା]

ବେଣାରେ : ମୁଁ ଗୋଟାଏ କଥା କହିବି । ଆମେ ଆଜିର ଏ
ଆଟମିକ୍ ଓ୍ବେପନ୍ ଅଭିନୟ ଗତ ତିନିମାସରେ
ସାତଥର କରି ସାରିଲୁଣି । ଆଜି ଅଷ୍ଟମଥର । ଆଜି
ଗୋ ପୁଣି ଆଉଥରେ ଚିତ୍ତଲସଲ କରି ନେବାରେ

ମୋର ଆପତ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତା'ହେଲେ ଗତର
ଶୋକୁ ଆଉ ଚାହିଁ ନାହିଁ ।

ସୁଖାମ୍ଭେ : ମୋର ମଧ୍ୟ ସେହି ମତ । ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଆଇଡ଼ିଆ
ଦଉଛି । ବରୁର କରି ଦେଖନ୍ତୁ । ଆମ ଓକଲ-
ମାନେ ବାର୍‌ରେ ସେତେବେଳେ ଫ୍ରି ରହୁ,
ସେତେବେଳେ ସମୟ କଟାଇବାକୁ ରମି, ପ୍ରେସନ୍‌ସ
ଇତ୍ୟାଦି କିଛି ଖେଳ ଖେଳି । Just to pass time.
ଆଜି ତେଣୁ କିଛି ଗୋଟିଏ ଇମାଜିନାରୀ କେସ୍ ବରୁର
କରାଯାଉ । କଅଣ କହୁଛନ୍ତି ? ତା'ହେଲେ ସାମନ୍ତ
ଗୋଟାଏ କୋର୍ଟର ଆଇଡ଼ିଆ ପାଇଯିବେ । ଆଉ
ଆମର ମଧ୍ୟ ସମୟ ଆରାମରେ କଟିଯିବ । କଅଣ
କହୁଛନ୍ତି ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର ? ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ମତ
ଅଛି ତ ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଠିକ୍ ଅଛି । ସାବଜମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାମ କରିବା
ଲୋକଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଗ୍ରହ ନେଇ ଚଳିଲେ ତ ହେବ
ନାହିଁ । ବହୁ ମତ ଅନୁସାରେ କାମ କରିବାକୁ
ପଡ଼ିଥାଏ ।

କାର୍ଟ୍ଟିକ : (ଉତ୍ସାହରେ) ଯି ଚାହୁଁଛୁ ଫର ଦିସ୍ ନ୍ୟୁ
ଆଇଡ଼ିଆ—ଆମ ଡ୍ରାମା ଥିଏଟରରେ ଏହାକୁ ଭଜିଆଲୁ
ଏନାକ୍ଟମେଣ୍ଟ ବୋଲି କହନ୍ତି । ଗତବର୍ଷ ମୁଁ
ସରକାରୀ ଡ୍ରାମା ସ୍କୁଲରେ ଥିଲିବେଳେ ଏକଥା
ଶୁଣିଥିଲି ।

ସୁଖାମ୍ଭେ : ଗୋଟାଏ ସରଳ କଥାକୁ ଏମିତି ଏକ ବଡ଼ ନାଁ
ଦେବାର କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ । ଆଜି ଯାହା ଆମେ
କରିବାକୁ ଯିବା ତାହା ତ, ଜଷ୍ଟ ଏ ଗେମ୍ । କଅଣ
ମିସ୍ ବେଣାରେ ?

ବେଶାରେ : ସେ କୌଣସି ଖେଳ ଖେଳିବାକୁ ମୋର ଆପତ୍ତି
ନ ଥାଏ । ସ୍କୁଲରେ ମୁଁ ପିଲାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଖୁସି ମନରେ
ନାନା ଖେଳ ଖେଳିଥାଏ । ବେଶ୍ ମଜା ଲାଗେ ।

ପୋଙ୍ଗେ : ଆଜ୍ଞା ଖେଳା ଯାଉ । ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତ ଆପଣ ଦୟାକରି
କେତେ ପ୍ୟାକେଟ୍ ସିଗାରେଟ୍ ଆଣି ଦେଇ ପାରିବେ ?
ମୋ ପାଇଁ କ୍ୟାପ୍ଟେନ୍ । (ପଇସା ଦେବା)

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଆପଣ କାହିଁକି ପଇସା ଦେଉଛନ୍ତି ପୋଙ୍ଗେ ? ସାମନ୍ତ,
ପଇସା ଫେରାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଏ ଟେକ୍ଟା ଗ୍ରୋଗ୍ରାମ
ଏକ୍ସପେନସ ଭିତରେ ଯାଉ । ତା'ହେଲେ ସବୁ
ଠିକ୍ । ଯେମିତି ଆମେ ସାମନ୍ତଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପୋଗ୍ରାମ ପାଇଁ
କୋର୍ଟସିନ ଦେଖାଇବା । ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତ (ପର୍ସ
ଖୋଲି ସାମନ୍ତଙ୍କୁ ନୋଟ ଦେଇ) ଏଇଟା ନିଅନ୍ତୁ ।
ଯାହାର ଯେଉଁ ସିଗାରେଟ୍ ଦରକାର ସେଥିରୁ ଅଧ
ଡକନ ଖଣ୍ଡେ ପ୍ୟାକେଟ ନେଇ ଆସନ୍ତୁ । ଆଉ ତିନି
ରୁଟା ମିଠା ପାନ ।

[ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ପସନ୍ଦରେ ସାମନ୍ତଙ୍କୁ
କହିବା—ସୁଖାମ୍ନେ ବଡ଼ପାଇଁ ବରଦ
ଦେବା]

ସାମନ୍ତ : ଯାଉଛି—(ବାହାରକୁ ଯିବା—ସୁଖି ହଠାତ୍ ଫେରି
ଆସି) ଆରମ୍ଭ କରିଦେବେ ନାହିଁ । ମୁଁ ଏଇନେ
ଆସୁଛି ।

ବେଶାରେ : ବେତେର । ମୁଁ ବି ଟିକିଏ ଆସୁଛି ।

[ନାପକନ ଓ ସାବୁନ ନେଇ ଗୁଣ୍ଡୁଗୁଣ୍ଡୁ
ସ୍ତରରେ ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ ଅନ୍ୟ ରୁମ୍‌କୁ
ଯିବା]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : (ବେକେଡ଼ିକୁ) ବାଲୁ, କୋର୍ଟର ସବୁ ଆରେଞ୍ଜମେଣ୍ଟ
କର ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ପୋଙ୍ଗେ, ଟିକିଏ ଇଆଡ଼କୁ ଆସତ । (ସୁଖାନେକୁ)
ଆଜ୍ଞା ଆଜି ଯେଉଁ ଖେଳ ଖେଳିବା ସେଥିରେ ଆଜି
ରାତିର cast ସେମିତି ସେମିତି ରହିବ ତ ? ଜଳ
ଓକଲ ପ୍ରଭୃତି ?

ସୁଖାନେ : ଓ, yes by all ମିନ୍ସ । ବଦଳାଇବା କାହିଁକି ?
ମୁଁ ଓକଲ ସେଲ କରିବି ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : କିନ୍ତୁ ମୁଁ କହୁଛି ଅଭୟକୁ ଆସାମୀ ଅନ୍ତତଃ ଆଉ
ଜଣେ କିଏ ହୁଅନ୍ତୁ । କାର୍ତ୍ତିକ, ଆପଣଙ୍କ ମତ କଅଣ ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ନା, ସେଥିର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । (ପୋଙ୍ଗେକୁ)
ଆଜ୍ଞା, ପୋଙ୍ଗେ ଗୋଟାଏ କଥା ଜାଣିଛ ?

ପୋଙ୍ଗେ : What ?

କାର୍ତ୍ତିକ : (ଭିତର ରୁମ୍ ଆଡ଼କୁ ଇଙ୍ଗିତକରି) ତାଙ୍କ
ସମ୍ପର୍କରେ... ମାନେ, ବେଶାରେ ସମ୍ପର୍କରେ ।
ସେକଡେ told me....

ପୋଙ୍ଗେ : What ?

କାର୍ତ୍ତିକ : Not now. ଆଜି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପରେ ମତେ ପଚାରିବେ ।

ପୋଙ୍ଗେ : ମୋର ମଧ୍ୟ ଆପଣଙ୍କୁ କିଛି କହିବାର ଅଛି । ଏଇ
ମିସ୍ ବେଶାରଙ୍କ ବିଷୟରେ, (ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ-
ବଡ଼ ପାଟିରେ) ମୋ ମତ ପଚାରିଲେ, ମୁଁ କହିବି
ମୋର ଆପଣା ନାହିଁ । It is a good idea. ଏ
ଡ଼ିପେରେଣ୍ଟ୍ର ଓଜ୍ଜ୍ୱଳ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ମୁଁ ଭାବୁଛି, ତା ଦ୍ୱାରା ଆଗ୍ରହ କିଛି ବଢ଼ିବ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଠିକ୍ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଠିକ୍ ବୋଲି କଣ କହୁଛ ? ତମେ ରୁପ୍ ରହି
ପାରୁନା ? (ମିସେସ୍ କାଶୀକର ତରୁ ହେବା)

ସୁଖାମ୍ନେ : I don't mind. ଅଭୟକୁ ଆସାମୀ Why not
ବୋକଡ଼େ ?

(ବୋକଡ଼େ ଖୁସିହେବା)

ବୋକଡ଼େ : ହଁ, ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ପୋଙ୍ଗେ : What ? (କାର୍ତ୍ତିକକୁ) ମୁଁ କିଛି କହିବି ଆପଣଙ୍କୁ
ମିସ୍ ବେଣାରେଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ମୁଁ ଏବେ ଆସାମୀ ରୋଲ କରିବି ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଶୁଣନ୍ତୁ, ଆମେ ଯଦି ଯଥାର୍ଥରେ କିଛି କରିବାକୁ
ଯାଉଥାଉଁ, ତାହେଲେ ସେଇଟା ହାଲୁକା ହସ ଖୁସିର
ବ୍ୟାପାର ନହୋଇ ଠିକ୍ ସିରିୟସ୍ ହେଉ । ମୁଁ
ହେବି ଅଭୟକୁ ଆସାମୀ । ସୁଖାମ୍ନେ ମତେ ସେ
ବୋଲ ଦିଅ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ବାଃ, ଆପଣ ନିଜେ ଜଜ୍ ପୁଣି ନିଜେ ଆସାମୀ
ହେବେ ?

ପୋଙ୍ଗେ : (ପାଇପଟାଣି) ତାହେଲେ ମତେ ସେ ବୋଲ
ଦିଆଯାଉ । ଅବଶ୍ୟ ମୋର ସେମିତି ଆଗ୍ରହ ନାହିଁ,
ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି । ତେବେ ଯଦି ଚଳିଯିବ, ଆଇ ଡୁ
agree

ବୋକଡ଼େ : କିନ୍ତୁ ମତେ ସେ ବୋଲ ଦେବାରେ ଅସୁବିଧା କଅଣ ?

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ସେ ବୋଲ ନେବି । ଆପଣମାନେ ବୁଝିଲେ
ମୋର ଆପତ୍ତି ନାହିଁ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ନା-ନା, ତମେ ସେ ବୋଲ କରି ପାରିବନି । ପାଞ୍ଚ
ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ନିଜକୁ ଦେଖାଇ ହେବାର ତମର
ଏକ ଅଭ୍ୟାସ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ହଉ, ବହୁତ କହିଲି । ଅଉ, ମୁଁ ସେ ବୋଲ କରିବି
ନାହିଁ । ହେଲେ ?

(ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିମର୍ଷ ହୋଇ ପଡ଼ିବା)

ସୁଖାମ୍ବେ : ଆଜ୍ଞା, ଆପଣମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେହି ବରଂ ସେ
 ବୋଲି ନ ନିଅନ୍ତୁ । ଜଣେ ନୂଆ ଲୋକକୁ ବାଛିଲେ
 କେମିତି ହେବ ? ଧରନ୍ତୁ, ଆମର ମିସ୍ ବେଣାରେ—
 କଅଣ ପୋଙ୍ଗେ ? ମୋ ଚପସ୍ କେମିତି ?

ପୋଙ୍ଗେ : ବେଶ୍ ଭଲ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ତାହେଲେ ଆଜି ଆରୁମେଣ୍ଟର ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ, କଅଣ
 କହୁଛନ୍ତି ମିସେସ୍ କାଶୀକର ?

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଆପଣ ଯଦି କହୁଛନ୍ତି ହେଉ, ତା'ହାଲେ ଆମେ
 ଅନ୍ତତଃ ଦେଖି ପାରିବା ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଆସାମୀ
 ହେଲେ ଟ୍ରାପ୍ପାଲ କେମିତି ଚାଲେ । (ମିଷ୍ଟର-
 କାଶୀକରଙ୍କୁ) ଠିକ୍ ନୁହେଁ ? କଅଣ କହୁଛ ? ସେ
 ଏକ୍ସପିରିଏନ୍ସ ଅନ୍ତତଃ ମିଳିଯିବ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ବ୍ୟଙ୍ଗରେ) ଅଫ୍‌କୋର୍ସ । ତୁମକୁ ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ
 ଜଜ୍ କରିଦେଲେ ବି ହୁଅନ୍ତା ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ମୁଁ କଅଣ ସେଇ ଭାବରେ କହିଲି ?

ସୁଖାମ୍ବେ : ଗୋଟାଏ ଟ୍ରାପ୍ପାଲ, ଆଜି ଗୋଟାଏ ଟ୍ରାପ୍ପାଲରେ
 ବିଶେଷ ଫରକ ନଥାଏ; କିନ୍ତୁ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ
 ଡକ୍‌ରେ ରହିଲେ କେଣ୍ଟର କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସନ ବଦଳି
 ଯାଏ । ସେଇଟା ମୋର ଏକ୍ସପିରିଏନ୍ସ । କଅଣ
 କହୁଛନ୍ତି କାର୍ଲିକ ?

କାର୍ଲିକ : ଇଟ୍ ଇଜ୍ ଅଲ୍ ରାଇଟ୍ । ମୁଁ ଟିମ୍ ବାହାରେ
 ନଥାଏ । ମୁଁ ଟିମ୍ ଫିରିଟ୍ ସବୁବେଳେ ମାନିଥାଏ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ତା'ହେଲେ ଆଜିର ଆସାମୀ ହେବେ ମିମ୍‌ବେଣାରେ ।
 କିନ୍ତୁ ଅଭିଯୋଗ କଅଣ ? କିଛି ଏକ ସାମାଜିକ
 ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ହେବା ଦରକାର ।

ପୋଙ୍ଗେ : ଠିକ୍—(ଉଠି) ଆଜ୍ଞା, ଆମେ ଗୋଟାଏ କାମ କରିବା ।
 ସମସ୍ତେ ମୋ ପାଖକୁ ଆସନ୍ତୁ ମୁଁ କହୁଛି ।

[ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି କିଛି ଏକ
ମାନ ବଢାଇବା । ମଝିରେ ବେଶାରେ
ଯାଇଥିବା ରୁମ୍ ଆଡ଼କୁ ଇଙ୍ଗିତ
କରୁଥିବା]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ସେକଡେ, କୋର୍ଟ ଆଡ଼ର ଆରେଞ୍ଜି ହେଲନାହିଁ ?

ସେକଡେ : ହଁ ସାର୍, ହୋଇଗଲାଣି । (ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠିବା)

କାର୍ଲିକ : ସେକଡେ, କେଉଁ ଜନସ କେଉଁ ଠି ରହିବ, ସେଇଥି-
ପାଇଁ ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଗ୍ରାଉଣ୍ଡ ପ୍ଲାନ କରିଥିଲି ।

ସେକଡେ : (ବରକ୍ତ ହୋଇ) ଆପଣଙ୍କର ଏ ଥିଏଟ୍ରିକାଲ କଥା
ଗୁଡ଼ାକ ମୁଁ ବୁଝି ପାରେନାହିଁ । ସେ ସବୁରେ ମୋର
ଅଭ୍ୟାସ ନାହିଁ ।

[ସମସ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ଫର୍ଣ୍ଟିଚର କୋର୍ଟ ପରି
ସଜାଇବାରେ ଲାଗିଯିବା । ପୋଙ୍ଗେ
ସେଥିର ନେତୃତ୍ୱ ନେବା । କାଶୀକର
ସବୁ ତଦାରଖ କରୁଥାଆନ୍ତି । ପୋଙ୍ଗେର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ସେକଡେ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ
ଉପରେ ଥିବା ସାମାନପତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ
ବେଶାରଙ୍କ ଶ୍ରୀମତୀ ବ୍ୟାଗ ଉଠାଇବା
ଏବଂ ତାହାକୁ ବାଁ ପଟରେ ଏକ ସ୍କୁଲ
ଉପରେ ରଖିବା । ସବୁ ଫର୍ଣ୍ଟିଚର
ଆରେଞ୍ଜି ହୋଇଯିବା ପରେ ପୋଙ୍ଗେ
ଓ କାଶୀକର ଯାଇ ଭିତର ରୁମ୍ କବାଟ
ପାଖରେ ଠିଆ ହେବା । ଅନ୍ୟମାନେ ବାଁ
ପଟେ ଉଇଙ୍ଗସ୍ ଭିତରକୁ ଚାଲିଯିବା]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ) ଠିକ୍ ସମୟରେ ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ
ସିଗ୍ନାଲ ଦେବି ।

[ବେଶାରେ ତଉଲିଆରେ ମୁହଁ ପୋଛି
ପୋଛି ଓ ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ ଅନ୍ୟ
ରୁମ୍‌ରୁ ଆସିବା । ସେ ଖୁବ୍ ଖୁସି
ମନରେ ଥିବା]

ବେଶାରେ : (ତଉଲିଆ ସାବୁନ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଉପରେଥିବା
ବାସ୍ତେଷରେ ରଖି ରଖି ଗୀତ ଗାଉଥିବା)

ପୋଖେ : (ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ଆଗକୁ ଆସି) ମିସ୍ ବେଶାରେ,
ଏକ ଗୁରୁତର ଅଭିଯୋଗରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଚିରଫ
କରଯାଇ ଆଜି ଏ ଅଫିସ୍‌ରେ ଆସାମୀକ୍ଷାବେ ଠିଆ
କର ଯାଉଛି ।

[ବେଶାରେ ଚମକି ଉଠି ସ୍ଥିର
ହୋଇ ଠିଆ ହେବା । ଚାରିଆଡ଼କୁ
ଚାହିଁବା । ପୋଖେ ତାଙ୍କୁ ଅନାଇ
ଥାନ୍ତି । ସେ ବାଁ ପଟର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ୍ୟ
ପାଖକୁ ଯାଇ ପର୍ବ ଖୋଜିବା
ସ୍କୁଲରୁ ଗ୍ରୀଷ୍ମବ୍ୟାଞ୍ଜ ଉଠାଇବା । ଏହି
ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକର ଆସି ବରୁଣପତି
ଆସନରେ ବସିବା । ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ
ସିଗ୍ନାଲ ଦେବା-କାର୍ଯ୍ୟକ ଓ ରୋକଡ଼େ
ମାରବରେ କାଠଡ଼କ୍ ଆଣି ବେଶାରେ
ଚାରିପଟେ ସଜାଇ ଦେବା । ସୁଖାମ୍ବେ
ଓକଲ ଗାଉନ୍ ପିନ୍ଧି ପିନ୍ଧି ପ୍ରବେଶ
କରିବା ଏବଂ ଓକଲ ଟେବୁଲ
ନିକଟରେ ଏକ ଚେୟାରରେ ବସିବା ।
ଅନ୍ୟମାନେ ନିଜ ନିଜ ସ୍ଥାନରେ ଠିଆ
ହେବା । ସାମନ୍ତ ପ୍ରବେଶକରି ଦୁଆର

ମୁହଁରେ ଅଶ୍ରୁର୍ଦ୍ଧା ଭାବରେ ଠିଆ
ହୋଇଯିବା]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଗଳା ଖାଇ) ଆସାମୀ ମିଷ୍ଟ ବେଶାରେ, ଭାରତୀୟ
ପେନାଲକୋଡ୍‌ର ୩୦୨ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ତମକୁ
ଶିଶୁହତ୍ୟା ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରା ଯାଇଛି ।
ତମେ ଦୋଷୀ ନା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ? କୁହ ।

[ବେଶାରେ ହତବାକ୍ ହୋଇ ଠିଆ
ହେବା । ଏକ ପ୍ରବ୍ୟ ବାତାବରଣ—
ଅଭୂତପୂର୍ବ ଗନ୍ଧିରତା]

ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଙ୍କ

[ଏକା ଦ୍ଵଳ । ପ୍ରଥମ ଅଙ୍କ ଶେଷର
ପରିସ୍ଥିତି ସମାନ ରହିଛି]

କାଶୀକର : (ବିଚାରପତି ଭାବେ ଗାନ୍ଧୀର୍ଯ୍ୟ ସହ ବସି) ଆସାମୀ
ମିଷ୍ଟ୍ ବେଶାରେ, ଭରଣସ୍ଥ ପେନାଲ କୋର୍ଡର
୩୨ ଧାରା ଅନୁଯାଇ ତମକୁ ଶିଶୁ ହତ୍ୟା ଅପରାଧରେ
ଅଭିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ତମେ ଦୋଷୀ ନା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ?

[ଅତି ଗମ୍ଭୀର ପରିସ୍ଥିତି, ମିଷ୍ଟ ବେଶାରେ
ଏକ ଚେପ୍ପାରକୁ ଆଶ୍ରୟକରି ସ୍ଥିରଭାବେ
ଠିଆ ହୋଇଥିବା]

ସାମନ୍ତ : (ଦ୍ଵାର ପାଖରେ ଠିଆରହି କାର୍ତ୍ତିକଙ୍କୁ ଧୀର ସ୍ଵରରେ
କହିବା) ହେଉଛି ପାନ ସିଗାରେଟ୍ ।

[ହଠାତ୍ ବାତାବରଣ ହାଲୁକା
ହୋଇଯିବା]

ମିସ୍ତେସ୍ କାଶୀକର : ମୋ ପାଇଁ ଖଣ୍ଡେ ମିଠାପାନ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ମୋର ଉଇଲ୍ ସ ପ୍ୟାକେଟ ।

ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ : ସାମନ୍ତ, ମତେ ଖଣ୍ଡେ ସ୍ଵେଚ୍ଛାଲ ପାନ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଖଣ୍ଡେ ପାନ । ଆଉ ଏକ ପ୍ୟାକେଟ ବିଡ଼ି । ଆପଣଙ୍କର
କଞ୍ଚିତ ଦରକାର ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ମିଠା ପାନ ।

[ବେକଡ଼େ ସାମନ୍ତ ଠାରୁ ମିଠା ପାନ
ନେଇ ମିଷ୍ଟର କାଶୀକରଙ୍କୁ ଦେବା]

ସୁଖାମ୍ବେ : (ବେଣାରେ କୁ ପାନ ଯାଏ) ମିଷ୍ଟ ବେଣାରେ ଖଣ୍ଡେ ପାନ ନିଅନ୍ତୁ ।

ବେଣାରେ : (ଏ ସମୟରେ ଚେୟାରରେ ବସିପଡ଼ି ଥାନ୍ତି) ଏ ?
Yes, I mean, no. Thanks.

ସୁଖାମ୍ବେ : ଆପଣ ହଠାତ୍ ଏମିତି ଗମ୍ଭୀର କାହିଁକି ? ଏସବୁ କେବଳ ଗୋଟାଏ ଗେମ୍ । ଆପଣ ଏତେ ସିରିୟସ୍ କାହିଁକି ?

ବେଣାରେ : (ହସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରି) ସିରିୟସ୍ କିଏ ? ମୁଁ ତ ବଲ୍‌କୁଲ୍ ହାଲୁକା ମନରେ ରହିଛି । କୋର୍ଟର ରାଇଟ୍ ଆକ୍ଟମସ୍‌ଟ୍ରୀୟର ଆଖିବା ପାଇଁ ଜାଣିଶୁଣି ଟିକିଏ ସିରିୟସ୍ ହୋଇ ଯାଇଥିଲି । ଏମିତି ଏକ ଟ୍ରାୟାଲ ପାଇଁ ମୁଁ ଉଦ୍‌ଯିବ କାହିଁକି ?

ସାମନ୍ତ : (କାର୍ଟିକ ପାଇଁ ସିଗାରେଟ୍ ଲଗାଇ) ଏଠି ଏବେ କଅଣ ମଜାକଥା ହେଉଥିଲା ?

କାର୍ଟିକ : (ସିଗାରେଟ୍ ଟାଣି) ମଜା କଅଣ ?

ସାମନ୍ତ : ନାହିଁ ମିଷ୍ଟର କାଣିକର କଅଣ ଅଭିଯୋଗ କଥା କହୁଥିଲେ ? ମୁଁ ସବୁ ଠିକ୍ ବୁଝି ପାରିଲି ନାହିଁ । ମୁଁ ମୁର୍ଖଲୋକ ତ ।

କାର୍ଟିକ : ଅଭିଯୋଗ । ଏଇ ଶିଶୁହତ୍ୟାର ଅଭିଯୋଗ ।

ସାମନ୍ତ ! ମାନେ କଅଣ ? ମତେ ଟିକିଏ ବୁଝେଇ ଦେବେ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ମାନେ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ ହେଉ ହେଉ ତାକୁ ମାରିଦେବାର ଅଭିଯୋଗ ।

ସାମନ୍ତ : ହେ ଭଗବାନ ! ବଡ଼ ଭୟାନକ ଅଭିଯୋଗ । ଆମ ଗାଁରେ ଏମିତି ଦଢ଼ିଥିଲା—ପ୍ରାୟ ଦୁଇବର୍ଷ ତଳେ । ବିରୁଦ୍ଧ ଜଣେ ବଧବା ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ସତେ ? ସେ caseରେ ଓକିଲ କିଏ ଥିଲା ? ମିଷ୍ଟର କାଣିକର, ଆପଣ ବେଗ୍ ଠିକଣା ଅଭିଯୋଗ

ବାହୁଥିଲ । ଏ ପାଷ୍ଟୁକାସ ରୂପେ । ଏମିତି ଏକ
ଜୋରଦାର ଅଭିଯୋଗ ନଥିଲେ, କେସର ମଜା
ନଥାଏ ।

ମିଷ୍ଟର ଜାଣିକର : ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛ ପୁଣ୍ୟମ୍ ?
ସାମାଜିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ମଧ୍ୟ ଏ ବୃର୍ତ୍ତର ଗୁରୁତ୍ବ
ରହିଛି । ଶିଶୁବ୍ରତ୍ୟା ବାସ୍ତବିକ୍ ଏକ ବଡ଼ ସାମାଜିକ
ଗୁରୁତ୍ବବାଦୀ ବିଷୟ । ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ ଜାଣିଶୁଣି ଏ
ଅଭିଯୋଗ ବାହୁଲ୍ୟ । କୌଣସି ବିଷୟରେ ସମାଜର
ମଙ୍ଗଳକଥା ମୁଁ କେବେ ଭୁଲ ନାହିଁ । ମିସ୍ତରବଣାରେ
ଏଥର ଉଠନ୍ତୁ । ସେଇଠି ମୋ ହାତୁଡ଼ି ଆସ ।

[ସେଇଠି ହାତୁଡ଼ି ଆଣି ଟେବୁଲ
ଉପରେ ରଖିବା]

ଅବଶ୍ୟ ଏଇଟା ଏବେ ନଥିଲେ ବି ତଳନ୍ତା । କିନ୍ତୁ
ମୁଁ ଦେଖୁଥିଲି ତୁ ମନେକରି ଆଣିଛୁ କି ନାହିଁ ।
(ଟେବୁଲ୍‌ରେ ହାତୁଡ଼ିପିଟି) Now ଟୁ ବିଜନେସ୍ ।
ବେଗ୍ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ମିଷ୍ଟର ପୁଣ୍ୟମ୍—ଅଧିକସ୍ୟ
ଅଧିକମ୍ ଫଲମ୍ । ଆଜ୍ଞା ପ୍ରଥମେ ମୋର ଇସ୍ତଫା ପିକ୍
— (ପକେଟ ଖୋଳି ଲଗାଇବା)

ପୁଣ୍ୟମ୍ : (ଓକଲ ଗାଉନ୍ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ କରୁକରୁ ପାନ ବ୍ରେକାଉ
ବ୍ରେକାଉ) ମି. ଲର୍ଡ୍ ! ଅଦାଲତ ଯେମିତି ସୁରୁ-
ଖରୁରେ ଚାଲିବ, ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ ନିବେଦନ
କରୁଛି କି ପ୍ରଥମେ ସମସ୍ତେ ପାନଛେପ ପକେଇ
ଆସିବାକୁ ଅଦାଲତ ପକ୍ଷର ସେକଣ୍ଡ ନିମନ୍ତେ
ମୁଲତଗା ରଖାଯାଉ ।

ମିଷ୍ଟର ଜାଣିକର : (ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟସହ ପାନଟୁକୁରା ମୁହଁରୁ ଜିଭରେ ଫୋପାଡ଼ି)
ଆସାର୍ମା ପକ୍ଷର ଓକଲ ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରଥମେ ନିଜ
ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ।

ସୁଶାମ୍ଭୁ : (ଆସାମୀ ପକ୍ଷର ଓକିଲ ହୋଇ)ମି. ଲର୍ଡ୍ ! ସରକାରୀ ପକ୍ଷ ଓକିଲଙ୍କ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ମୁଁ ଦୃଢ଼ ବିରୋଧ କରୁଛି । ପାନ ଛେପ ପକେଇବାକୁ ମାତ୍ର ଦଶ ସେକେଣ୍ଡ ଲେଡ଼ା । ଅଥଚ ସରକାରୀ ଓକିଲ, ପକ୍ଷର ସେକେଣ୍ଡ ମାଟ୍ରିବ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇଯାଉଛି କି, ଅଥବା ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବା ତାଙ୍କର ମତଲବ । ଏହା ମୋ ମହକଲଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷତିକର । ତେଣୁ ମୋ ମହକଲଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମୁଁ କହୁଛି କି, ମାତ୍ର ଦଶ ସେକେଣ୍ଡ ଦିଆଯାଉ ।

ବେଣାରେ : (ନିଜକୁ ସମ୍ବୋଧନ କରି) Yes, or else No— only nine and half seconds !

ମିଷ୍ଟର କାଣିକର : ମିସ୍ ବେଣାରେ, କୋର୍ଟ ରୁଲିଥିବାବେଳେ ଆସାମୀ ମଝିରେ କିଛି କହିବା ଅନୁରୋଧ । ଅବଶ୍ୟ ଆସାମୀ ରେଲରେ ସାମନ୍ତଥିଲେ, ସେ ଅଲଗାକଥା; କିନ୍ତୁ ଅଦାଲତର ଆଦେଶ କାଲିଦା କ'ଣ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ପୁଣି ଶିଖାଇବ ?

(କାର୍ଯ୍ୟକକୁ ଗମ୍ଭୀରଭାବେ ଡାକ)

କୋର୍ଟର clerk, ଅଦାଲତ ଆଗରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଫାଉଣ୍ଡ ଉଠିଛି ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ପବ୍ଲୁ କଅଣ କଅଣ ନଜର ଅଛି ଉପସ୍ଥାପିତ କର ।

କାର୍ଯ୍ୟକ : (ସିଗାରେଟ ମୁହଁରୁ ବାହାରକରି ଓ ବହୁପରିମାଣ ଧୂଆଁ ଗୁଡ଼ି ପାନ କରିବା ଯାଉଥିବାବେଳେ ଅଦାଲତ ସାଧାରଣତଃ ରୁଲି ନଥାଏ । ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଗରୁ କୌଣସି ନଜର ନାହିଁ । ତା'ଛଡ଼ା ବିରୁଦ୍ଧପକ୍ଷ ନିଜେ ଅଦାଲତରେ ପାନ ଚୋରାକରିବା ଗୋଟାଏ ନୂଆକଥା ।

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ଆସାମୀ ପକ୍ଷର ଓକଲ, ଦଶ ସେକେଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ
ପାନଛେପ ପକାଇ ଆସିବା ସମ୍ଭବ ବୋଲି
ଆପଣ ଅଦାଲତରେ ପ୍ରମାଣ କରି ଦେଇପାରିବେ କି ?

ସୁଶାମ୍ଭେ : ନିଶ୍ଚୟ । (ବାହାରକୁ ଯିବା ଓ ପାନଛେପ ପକାଇ
ଆସି, ହାରବନ୍ଦ କରିବା) ଠିକ୍ ଦଶ ସେକେଣ୍ଡ
ମି. ଲର୍ଡ୍ ।

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ଭଲ ମଷ୍ଟୁ ସି. ଫର ଆର୍ଡ୍ସର ସେଲ୍ ଓ ସ୍
[ପାନଛେପ ପକାଇବା ପାଇଁ ଭିତର
ଦରକୁ ଯିବା ।]

ବେଣାରେ : (ଘାଘ୍ ନିଶ୍ୱାସନେଇ) ମିଷ୍ଟୁର କାର୍ଟ୍ଟିକ, ଏଇଟା
ଅଦାଲତ ନା ଟ୍ରିଟିକ୍ କଣ୍ଠେଷ୍ଟ ?

[କାର୍ଟ୍ଟିକ ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନଦେବା]

ସାମନ୍ତ : (ଏ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଟ୍ଟିକକୁ) ସାର୍, ଅସଲ ଅଦାଲତ୍
କଅଣ ଠିକ୍ ଏମିତି ଚାଲିଥାଏ ? ବେଗ୍
ମଉଜିଆ ତ ?

କାର୍ଟ୍ଟିକ : (ସିଗାରେଟ୍ ଧୂଆଁ ଗୁଡ଼ି ନକଲି ଗମ୍ଭୀରତା ସହ)
ଅଦାଲତ ଅବମାନନା ହୋଇଯିବ, ଖାଲି ଦେଖ
କଅଣ ହେଉଛି ।

[ପୋଙ୍ଗେକୁ ଆଖିରେ ଲଙ୍ଘିତ ଦେବା]

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : (ପ୍ରବେଶକରି) କ୍ଲକ୍ ଅଫ୍ ଦି କୋର୍ଟ୍, କେତେ
ସମୟ ଲାଗିଲା ?

କାର୍ଟ୍ଟିକ : (ଦୃଢ଼ଦେଖି) ଏ—ମୁଁ ଜାଣିନି ତ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ମୁଁ କହୁଛି, ପନ୍ଦର ସେକେଣ୍ଡ ।

ସୁଶାମ୍ଭେ : (ସରକାରୀ ଓକଲ ସାଜି) ଦେୟାର ନୋଟ୍ ପୁ, ଦଶ
ସେକେଣ୍ଡ ନୁହେଁ, ପନ୍ଦର ସେକେଣ୍ଡ । ତାହା ଠିକ୍

ଓ, ଇନ୍ ଫୋର୍ଥ ଅଫ୍ ଏ ମିନିଟ୍ । ମୁଁ ସେତିକି କହିଥିଲି,
ଠିକ୍ ସେତିକି ମି. ଲର୍ଡ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଚମ୍ପୀରତା ବଜାୟୁରଣ) Yes. ପାନଛେପ ପକେଇବା
ବିଷୟ ନେଇ ଏ ମଧ୍ୟରେ କୋର୍ଟର ଅଧିମିନିଷ୍ଟ୍
ସମୟ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲାଣି । ତେଣୁ କୋର୍ଟ ବର୍ତ୍ତମାନ
ସମୟ ଦେଉଛନ୍ତି କି, ଏଥର କୋର୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଉ
ବିଳମ୍ବ କରାଯାଇ ନପାରେ । ଅବଶ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ
ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କୋର୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ନକରି
ନିଜେ ନିଜର ସୁବିଧା ଅନୁଯାୟୀ ଯାଇ ପାନଛେପ
ପକେଇ ଆସିପାରନ୍ତି ।

ପୋଙ୍କେ : (ଉଠି) ହୁଅର, ହୁଅର ।

କାଶୀକର : (ଟେବୁଲ ବାଡେଇ) ସାଇଲେନ୍ସ, ସାଇଲେନ୍ସ
ମଷ୍ଟ ବି ଅବଜର୍ଭଡ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : (ସାମନ୍ତଙ୍କୁ) ସାମନ୍ତ, ଏସବୁ ପାନଛେପ ବିଷୟରେ
ଆଲୋଚନା କେବଳ ମଜାରେ କରାଯାଉଥିଲା; କିନ୍ତୁ
ଏ ଆଲୋଚନାର ଆଦବ କାଏଦା ପ୍ରତି ଆପଣ ଭଲ
ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଥିବେ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବଡ଼ କଥା ହେଉଛି,
ଆପଣ ଯେ କୌଣସି ବିଷୟପାଇଁ, କୋର୍ଟଙ୍କ ଅନୁମତି
ନେବା ଦରକାର । ଆପଣ ଏସବୁ ଭଲକରି ଲକ୍ଷ୍ୟ
ନକଲେ, ରାତିରେ ଅସଲ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ବେଳେ ଭୁଲକରି
ଦେଇପାରନ୍ତି ।

ସାମନ୍ତ : (ଉତ୍ସାହରେ) ନାଁ, ନାଁ, ମୁଁ ଠିକ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛି,
କିନ୍ତୁ—

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଟେବୁଲ ବାଡେଇ) ସାଇଲେନ୍ସ । ସାଇଲେନ୍ସ
ମଷ୍ଟ ବି ଅବଜର୍ଭଡ୍ ହୁଇଲ ଦି' କୋର୍ଟ ଇଜ୍
ଇନ୍ ସେସନ୍ । ତମେ ଘରେ ଯେମିତି ପାଟି ବନ୍ଦକରି
ରହିପାରନା, ଏଠି ବି ସେମିତି ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ମୁଁ ଖାଲି ଏ ସାମନ୍ତକୁ ବତାଇ ଦଉଥିଲି ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଗୁଡ଼ୁନ୍ତୁ ମିସେସ୍ କାଶୀକର । ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର ଜୋକ୍ କରୁଛନ୍ତି ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ତା' ବୋଲି ମତେ ଯେଉଁଠି ସେଇଠି ଏମିତି ସେ ଶାସନ କରିବେ ?

ବେଣାରେ : (କ୍ଳାନ୍ତଭାବରେ ରୋକଡ଼େକୁ) ଏଇ ବାଲୁ !

ରୋକଡ଼େ : (ବରକ୍ର ହୋଇ, କନ୍ତୁ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି) ମୋତେ ବାଲୁ ବୋଲି ଡାକ ନାହିଁ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଗଳାଖଙ୍କାର ଓ ଟେବୁଲ୍ ବାଡ଼େଇ) Now back to ଶିଶୁହତ୍ୟା — ଆସାମୀ ମିସ୍ ବେଣାରେ, ତମ ଉପରେ ଆସିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ତମେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଛ ନା ନାହିଁ ?

ବେଣାରେ : ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ଏମିତି ଅଭିଯୋଗ ଆସିଲେ, ଆପଣ କଅଣ କରିବେ ? ସ୍ୱୀକାର ନା ଅସ୍ୱୀକାର ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ହାତୁଡ଼ିପିଟି) Order, Order, ଅଦାଲତର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସବୁବେଳେ ରକ୍ଷାକରାଯିବା ଦରକାର । ତା' ନହେଲେ ସାମନ୍ତ ଅଦାଲତର କାରବାର ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଅଭ୍ୟାସ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ବେଣାରେ : ଅଦାଲତର କାରବାର, ନାଁ ଶିଶୁହତ୍ୟା କାରବାର ? ଆପଣଙ୍କର ଏସବୁ କଥା ମୁଁ ଆଦୌ ପସନ୍ଦ କରେ ନାହିଁ । ଶିଶୁହତ୍ୟା ବଦଳରେ ଆପଣ ମୋ ଉପରେ ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଅପହରଣ ଅଭିଯୋଗ କାହିଁକି ଆଣୁନାହାନ୍ତି ? ତା ବରଂ ଅଧିକ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା—

ମିସେସ କାଶୀକର : ମୁଁ ତାହା ଭାବୁନାହିଁ । ଶିଶୁହତ୍ୟା ଅଭିଯୋଗ
କଅଣ ଖରାପ ?

ବେଣାରେ : (ନିଜକୌଣି ଉପରେ ହାତବାଡେଇ) ଅର୍ଡର, ଅର୍ଡର,
ଅଦାଲତର ମହାସଭା ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ଘରେ ଆପଣ
ପାଟି ବନ୍ଦକରି ରହିପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ଏଠି ବି ନୁହେଁ ।
(ଓକିଲପରି) ମି. ଲର୍ଡ ! ମାନ୍ୟବର ବିଚାରପତିଙ୍କ
ସହଧର୍ମିଣୀଙ୍କୁ ପୁଣିଥରେ ଓଲଟାଇ କର ଦିଆଯାଉ ।
ସେ କେବେ ଶିଶୁହତ୍ୟା କରି ନାହାନ୍ତି ବା, ମି. ଲର୍ଡଙ୍କୁ
ଛୁଡ଼ି କୌଣସି ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଅପହରଣ
କରିନାହାନ୍ତି ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ବନ୍ଦକର ବେଣାରେ, ଯଥେଷ୍ଟ ହେଲା ।

ବେଣାରେ : (ଧୀର କଣ୍ଠରେ ଶ୍ଵେକତେଜୁ) ବାଲୁ ।

[ବାଲୁ ବିରକ୍ତିରେ ଦାନ୍ତ କାମୁଡ଼ିବା]

ସାମନ୍ତ : (ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କୁ) ବାଃ ମିସ୍ ବେଣାରେ ତ
ବେଶ୍ ମାତ କରଦେଉଛନ୍ତି ।

ପୋଙ୍ଗେ : (ଗମ୍ଭୀର ଭାବେ) ସବୁ ବିଷୟରେ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଆସାନୀ ମିସ୍ ବେଣାରେ, ତମେ ଓକିଲଙ୍କ କାମ
ନିଜ ହାତକୁ ନେଇ ଅଦାଲତର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା
ପୁଷ୍ଟି କରିଛ, ସେଥିପାଇଁ ତମକୁ ସତର୍କ କରାଇ
ଦିଆଯାଉଛି ।

ବେଣାରେ : (ନିଜ ସ୍ଥାନରୁ କାଶୀକରଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ) Thanks.
ଏଥିପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡେ ପାନ ଦେଉଛି ।

କାର୍ତ୍ତିକ ; ବାସ୍ ବାସ୍, ସେତିକି ଥାଉ, ସିରିୟସଲି ଯଦି କିଛି
କରାଯାଏ, ତା' ହେଲେ ସବୁକଥା ଖତମ । ମିସ୍

ବେଶାରେ ଅନ୍ତତଃ ଏଇ ସାମନ୍ତ କୋର୍ଟର ଆଦାବ
କାଇବା ଯେମିତି କିଛି ବୁଝି ପାରିବେ ସେଥିପାଇଁ
ଟିକଏ ସିରିୟସ୍ ହୁଅନ୍ତୁ, କୋର୍ଟର କିଛି ନିୟମ
ପାଳନ କରନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ତା' ନହେଲେ ତ ସବୁ ନିହାତି ପିଲାଖେଳ ହୋଇଯିବ ।
କିଛି ସିରିୟସ୍ ହେବା ଦରକାର ।

ବେଶାରେ : (ନିଜସ୍ଥାନକୁ ଫେରି) ନାଉ, ବ୍ୟାକ୍ ଟୁ ଇନ୍‌ଫାଣ୍ଟି-
ସାଇଡ୍ । ମି. ଲର୍ଡ୍ ! ମୋର ଭୁଲ୍ ହୋଇଥିଲା । ଜଣେ
ଅଭିଯୁକ୍ତ ଆସାମୀ ବିଚାରପତି ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଏମିତି
ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବା ଉଚିତ ନଥିଲା । ଓଏଲ୍, ଆଇ
ପ୍ରୁଡ୍ ନୋ ଗିଲଟି । ମୁଁ ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଗାଯାଇଥିବା
ଅଭିଯୋଗ ଅସ୍ୱୀକାର କରୁଛି । ମାଛଟିଏ ବ ମୁଁ
ମାଗିପାରେ ନାହିଁ । ଆଉ ଶିଶୁହତ୍ୟା ! ହଁ, ଆଜି
ସକାଳେ classରେ ଜଣେ ଦୁଷ୍ଟ ପିଲା ଉପରେ ଗରି,
ତାକୁ ମାଡ଼ ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଉପାୟ କଅଣ ଥିଲା ?
ପିଲାଟା ବଡ଼ ଦୁଷ୍ଟାମୀ କରୁଥିଲା ଯେ—

ମିଷ୍ଟର କାଣିକର : ରୋକଡେ, ଶପଥ ନେବାପାଇଁ ବହି କାହିଁ ?

[ରୋକଡେ ତରବରସ୍ୱରରେ ଏକ ମୋଟା
ବହିନେଇ ମିଷ୍ଟର କାଣିକରଙ୍କ
ନିକଟରେ ଏକ ଷ୍ଟୁଲ୍‌ରେ ରଖିବା]

ମିଷ୍ଟର କାଣିକର : ଆଉ ସାକ୍ଷୀ ଠିଆ ହେବାପାଇଁ ଜାଗା ?

[ରୋକଡେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଯିବା]

ମିସେସ୍ କାଣିକର : (ସାମନ୍ତଙ୍କୁ) ସବୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତୁ । ଏହାପରେ ସରକାରୀ
ବକ୍ତୃତା—ମାନେ ସରକାରୀ ଓକିଲଙ୍କ ବକ୍ତୃତା—

ସୁଖାମ୍ବେ : (ଦୁଇହାତ, ମୁଣ୍ଡ ପଛକୁ ଛଦି ଏବଂ ଦୁଇ ଗୋଡ଼ ଆଉ
ଏକ ଚୌକୀ ଉପରେ ଲଗାଇ ଦେଇ ଆରମ୍ଭରେ
ବସିଥିବା ଅବସ୍ଥାରୁ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଉଠି)

ମି. ଲର୍ଡ ! ଆସାମୀ ବରୁଦର ଆସିଥିବା ଅଭିଯୋଗ
(କାର୍ତ୍ତିକ ସିଂହାରେଟରୁ ବଡ଼ରେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଓ
ମୁଲାଏ ଧୁଆଁ ଛୁଡ଼ି) ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତର । ମାତୃତ୍ବ ଏକ
ପବିତ୍ର କନିଷ ।

ବେଣାରେ : ଆପଣ କେମିତି ଜାଣିଲେ ? (ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁର
ଭାବକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି) ଅର୍ଡ଼ର ଅର୍ଡ଼ର—

[ପୋଙ୍ଗେ ବରକ୍ର ହୋଇ ଅନ୍ୟରୁମକୁ
ଉଠିଯିବା]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଆସାମୀ ମିସ୍ ବେଣାରେ ! ଅଦାଲତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା
ଫୁଟୁଛି କରିଥିବାରୁ ତମକୁ ପୁଣି ଥରେ ମୁଁ ତାରିଫ୍
କରି ଦେଉଛି । ହଁ, ସରକାରୀ ପକ୍ଷ ଓକିଲ, ଆପଣଙ୍କ
ଆଗୁମେଣ୍ଟ ଗୁଲୁ ରଖନ୍ତୁ ।

ସୁଶାମ୍ଭେ : ମାତୃତ୍ବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର । ଚା'ଛଡ଼ା ମାତୃତ୍ବର
କଲ୍ପନା ପଛରେ ଏକ ବଡ଼...ମାନେ ମହାନ ଶ୍ରବଣାବ
ରହୁଛି । ନାଶକୁ ଆମେ ସନ୍ତାନର ମାତା ମନେକରୁ ।
ଆମ ସଂସ୍କୃତିରେ ତେଣୁ ନାଶ ଜାତିକୁ ପୂଜା
କରାଯାଏ । ଆମେ ଆମ ପିଲାଙ୍କୁ ମୂଳରୁ ହିଁ ଶିକ୍ଷା
ଦେଇଥାଉ— ମାତୃଦେବୋତ୍ତବ ! ମାଆ ଉପରେ
ବଡ଼ ଦାୟିତ୍ବ ରହିଥାଏ । ନିଜ ସନ୍ତାନର ସୁରକ୍ଷା
ପାଇଁ ସେ ନିଜ ଜୀବନକୁ ମଧ୍ୟ ବିପନ୍ନ କରିବାକୁ
ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦିଏ ନାହିଁ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଆପଣ ଆଉ ଏକ କଥା ଭୁଲିଗଲେ । ସଂସ୍କୃତିରେ
ବାକ୍ୟ ଅଛି—ଜନମ ଜନ୍ମଭୂମିଷ୍ଠ ସ୍ବର୍ଗାଦପି
ଗରିୟସୀ—

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : (ଭ୍ରାତୃରେ) ତା' ସାଙ୍ଗକୁ ମଧ୍ୟ ବେଶ ଜଣାଶୁଣା—
ମାଆନାମ କେଡ଼େ ଦୁଃଖ ପାଶୋରା ।

ବେଣାରେ : ଅର୍ଡ଼ର, ଅର୍ଡ଼ର, ଏସବୁ ସ୍କୁଲ ପିଲାଙ୍କ କୌଣସି
ରଚନାଗାତାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ଉଦ୍ଧୃତ ତା'ଣ ।

(ପରିହାସ ତଳରେ ଜିଭକାମୁଡ଼ି) ଆସାମୀ ମିସ୍
ବେଶାରେ, ତମେ ଅଦାଲତର କର୍ତ୍ତୃତ୍ତ୍ୱକୁ ପୁଣି
ଅବମାନନା କଲ । ତମକୁ ଆଉ ଥରେ ତାଗିଦ୍‌କରି
ଦିଆଯାଉଛି ।

[ଟେବୁଲ୍‌ରେ ହାତୁଡ଼ି ବାଡ଼େଇବାର
ଅଭିନୟ କରିବା]

ସୁଶାମ୍ଭେ : ଆପଣ ମତେ ସେ ଶ୍ଳୋକ ସ୍ମରଣ କରାଇଦେବାରୁ ମୁଁ
ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟନ୍ତ କୃତଜ୍ଞ ମି. ଲର୍ଡ଼ !
ସଂକ୍ଷେପରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ନାରୀ ଅଳ୍ପ କେତେ
ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପାଇଁ ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥାଏ; କିନ୍ତୁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ
ମାଆ—

[ସାମନ୍ତ ତାଳି ମାରିବା]

ମିସେସ କାଶିକର : ଦେଖନ୍ତୁ ସାମନ୍ତ ବାବୁ, ଏଠି ଚଳିଗଲା; କିନ୍ତୁ ରାତିରେ
ଶୋ ବେଳେ ଏମିତି ତାଳି ମାରିବେ ନାହିଁ ।

ସାମନ୍ତ : ଠିକ୍ ଅଛି । ମୁଁ ଏବେ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲି ନାହିଁ ।
କି ବଢ଼ିଆ କଥା କହିଲେ ଓକିଲ ସାହେବ ।

ସୁଶାମ୍ଭେ : ମୁଁ ଯାହା କହିଲି, ତା ଠିକ୍ । ଏସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ
କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ଯଦି ନିଜ ପେଟରୁ ଜନ୍ମକରି ଟିକି-
ଛୁଆଟିକୁ ହତ୍ୟାକରେ, ଆମେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା
ସମ୍ପନ୍ନ ନାଗରିକମାନେ କହିବା କଅଣ ? ଆମେ
କହିବା, ପୃଥିବୀରେ ଏହାଠାରୁ ଘାତକର ଓ ଦୃଶ୍ୟତର
କାର୍ଯ୍ୟ କିଛି ଆଉ ହୋଇ ନପାରେ । ମୁଁ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ
ସାକ୍ଷ୍ୟଦ୍ୱାରା ଏଠାରେ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ
ଏହି ଆସାମୀ ଏହିପରି ଏକ ଦୃଶ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କରିଛନ୍ତି ।

[ରୋକଡ଼େ ସାକ୍ଷୀ ବାକ୍ସ ଆଣିବା]

ବେଶାରେ : (ଦୁଷ୍ଟାମୀର ସ୍ଵରରେ ଅସ୍ତେ ଅସ୍ତେ) ଏ ବାଲୁ !

[ବାଲୁ ବରକୁ ହୋଇଉଠିବା । ଏ
ଭିତରେ ପୋଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟଠାରୁ ପୁଣି
ଅସିଥିବା]

ସୁଖାମ୍ବେ : ମୋର ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷୀ ହେଉଛନ୍ତି ବିଶ୍ଵବିଖ୍ୟାତ
ବୌଦ୍ଧାନିକ ମିଷ୍ଟର ଗୋପାଳ ପୋଙ୍ଗେ । ଆଜ୍ଞା ପୋଙ୍ଗେ,
ତମେ ଖୁସିତ ? ମୁଁ ତମକୁ ହଠାତ୍ ବିଶ୍ଵବିଖ୍ୟାତ
ପଦକୁ ଉନ୍ମୀତ କରିଦେଲି, କେମିତି ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ତାଙ୍କୁ ଉଇଚ୍ଚନ୍ଦେସ୍ ବକସ୍ କୁ ଡକାଯାଉ ।

[ଇଏର୍ପିକ୍ ଲଗାଇବା]

(ଉଇଚ୍ଚନ୍ଦେସ୍ ବକସ୍ କୁ ଯିବା, ରୋକଡ଼େ ବଡ଼ ବହିଟି
ଆଣି ଆଗରେ ଧରି ଠିଆହେବା ।)

ପୋଙ୍ଗେ : (ବହିର ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠା ଓଲଟାଇ ଓ ପରେ ବହି
ଉପରେ ହାତରଖି ଗମ୍ଭୀରଭାବେ କହିବା)

ମୁଁ ବି. ଏନ୍. ପୋଙ୍ଗେ । ମୋ ହାତ ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ୍
ଡକ୍ସନାସ୍ ଉପରେ ରଖି ଏଥିଦ୍ଵାରା ପେଥ କରୁଛି
ଯେ; ମୁଁ ଯାହା କହିବି, ସତ କହିବି । ସତଛଡ଼ା ଆଉ
କିଛି କହିବି ନାହିଁ ।

[ବେଶାରେ ଖିଲି ଖିଲି ହସୁଥାନ୍ତି]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : (ରୋକଡ଼େ ଉପରେ ବରକୁ ହୋଇ) ବାଲୁ, ଏ
ଡକ୍ସନାସ୍ କଅଣ ଆଣିଛୁ ? ଗୀତା କାହିଁ ?

ରୋକଡ଼େ : (ଅତମତ ହୋଇ) ମାଆ ମୁଁ ଆଣିବାକୁ ଭୁଲିଗଲି ।
ଭୁଲରେ ଡକ୍ସନାସ୍ଟା ନେଇ ଆସିଲି ।

(ମନେ ମନେ ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ହୋଇ) କେତେକଥା
ମୁଁ ମନେ ରଖନ୍ତି ଯେ ?

ବେଶାରେ : ଆହା ବେଶୁର ବାଲୁ ।

ରୋକଡ଼େ : ମତେ ଆପଣ ଆଉ ଦରଦ ଦେଖାନ୍ତୁ ନାହିଁ କହି-
ଦେଉଛି ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଟେବୁଲ୍‌ରେ ହାତୁଡ଼ ବାଡ଼େଇ) ଷ୍ଟାଟ୍ ଦି ଏକ୍-
ଜାମିନେସନ । ଜେବ୍ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଉ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : (ସାମନ୍ତକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ) ଏ ଜେବ୍ ସବାଲ୍ କେମିତି
ହେଉଛି, ଭଲକରି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିବେ ।

[ସାମନ୍ତ ମୁଣ୍ଡ ହଲେଇବା]

ସୁଖାମ୍ନେ : (ପୋଙ୍ଗେ ପାଖକୁ ଯାଇ) ଆପଣଙ୍କ ନାମ ?

ପୋଙ୍ଗେ : ବି ଏନ୍ ପୋଙ୍ଗେ । ଏଥର ଅନ୍ୟସବୁ ମାମୁଲିପ୍ରଶ୍ନ
ରାତିକୂରଖି, ଅସଲ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଆଗେଇ ଚାଲନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ମି: ପୋଙ୍ଗେ । ଏ ଆସାମୀକୁ ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି ?

ବେଶାରେ : (ପୋଙ୍ଗେ କହିବା ଡଙ୍ଗାରେ) ହଁ ।

ପୋଙ୍ଗେ : ବେଶ୍ ଭଲକରି ଜାଣେ ।

[ବେଶାରେ ଆଡ଼କୁ ସାବଧାନତାର ସହ
ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି]

ସୁଖାମ୍ନେ : ତାଙ୍କ ସାମାଜିକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅର୍ଥାତ୍ ସୋସିଆଲ୍
ଷ୍ଟେଟସ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ଆପଣଙ୍କ ମତ କଅଣ ?

ପୋଙ୍ଗେ : ସେ ଜଣେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ । ଅନ୍ୟ କଥାରେ ସ୍କୁଲ
ମାଷ୍ଟ୍ରାଣୀ—

ବେଶାରେ : (ଜିଭ୍ ଦେଖାଇ) କିନ୍ତୁ ମୋର ବୟସ ଆଡ଼ର ଗଡ଼ି-
ଯାଇନାହିଁ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ମିଷ୍ଟର ପୋଙ୍ଗେ ! ଆସାମୀ ବିବାହିତା, ନା
ଅବିବାହିତା ?

ପୋଙ୍ଗେ : ଆପଣ ଆସାମୀକୁ କାହିଁକି ପଚାରୁ ନାହାନ୍ତି ?

ସୁଖାମ୍ବେ : କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁ ପଚାରାଗଲେ ଆପଣ କ'ଣ କହିବେ ?

ପୋଙ୍ଗେ : ଲୋକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତ ସେ ଅବବାହିତା ।

ବେଣାରେ : ତା ଅର୍ଥ ଅନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ—

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ଅର୍ଥର, ଅର୍ଥର, ମିସ୍ ବେଣାରେ, ସଂଯତ ହୁଅନ୍ତୁ ।
ଆମ ସଂଯମର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଭୁଲନ୍ତୁନାହିଁ । ସୁଖାମ୍ବେ । ହଁ,
ଆପଣ କଣ୍ଠି ନିଉ କରନ୍ତୁ, ମୁଁ ଟିକିଏ ଆସୁଛି ।

[କହି ଅନ୍ୟ ରୁମ୍‌କୁ ଯିବା]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ଏସବୁ ଠିକ୍ ଅଛି ; କିନ୍ତୁ ରାତିରେ
ଏମିତି ଚଳିବ ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ସବୁ ଭଲ
ଭାବରେ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : (ମନକୁ ମନ) ଏଇ ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକରଙ୍କର ଅସଲ
ସମୟରେ ହିଁ ଭୁଲ୍ କଥାଗୁଡ଼ାଏ ମନକୁ ଜୁଟି
ଯାଇଥାଏ । (ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ) ଆଜ୍ଞା ମିଷ୍ଟୁର ପୋଙ୍ଗେ
ଆସାମୀଙ୍କ ନୈତିକ ଚରିତ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ଆପଣଙ୍କ ମତ
କଅଣ ? ତାହା ଜଣେ ଅବବାହିତା ନାଶକର
ସ୍ବାଭାବିକ ଯେମିତି ହେବାକଥା, କଅଣ ସେମିତି ?
ଆପଣ ଅନ୍ତତଃ, ଏ ଟ୍ରାୟାଲକୁ ସିରିୟସ୍‌ଲି ନେବା
ଉଚିତ ।

ବେଣାରେ : କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଅବବାହିତା ନାଶକର ସ୍ବାଭାବିକ ନୈତିକ
ଚରିତ୍ର କଅଣ ହେବା କଥା, ସେ କେମିତି ଜାଣିବେ ?

ପୋଙ୍ଗେ : (ବେଣାରେ କଥାକୁ ଭ୍ରୁସେସ ନକରି) ନାଁ, ତାହାଠାରୁ
ଭଲ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଉଦାହରଣ ସ୍ବରୂପ—

ପୋଙ୍ଗେ : ଆସାମୀ ଟିକିଏ ବେଣା—

ସୁଖାମ୍ବେ : ଟିକିଏ ବେଣା—ଏଥିର ଅର୍ଥ କଅଣ ?

ପୋଖେ : ତା'ର ଅର୍ଥ — ତା'ର ଅର୍ଥ—ସେ ପୁରୁଷଙ୍କ ସହିତ
ବେଶୀ ମିଳାମିଶା କରନ୍ତି ।

ବେଶାରେ : (ପରିହାସ ସ୍ୱରରେ) ଆହା ହା-ବଚସ ପୁରୁଷମାନେ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ମିସ୍ ବେଶାରେ, ଆପଣ ଅଦାଲତ ଅବମାନନା
କରୁଛନ୍ତି ।

ବେଶାରେ : ଅଦାଲତ । ମହାୟେ ସେପଟ ରୁମ୍‌କୁ ଯାଇଛନ୍ତି ।
ତା'ହାଲେ ମୁଁ ଅବମାନନା କଲି କାହାକୁ ମିଷ୍ଟର
ସୁଖାମ୍ନେ ? ଆପଣଙ୍କ କଥାର କିଛି ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ ।

[ସାମନ୍ତ ହୋହୋ ହସି ଉଠିବା]

ସୁଖାମ୍ନେ : (ବେଶାରେଙ୍କୁ) ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଅଯଥା ବକ୍-ବକ୍
କରି ଲଭନାହିଁ । ହଁ, ମିଷ୍ଟର ପୋଖେ !

[ପୋଖେ ଏ ଭିତରେ ଉଇଟ୍‌ନେସ୍
ଡକ୍‌ରୁ ବାହାରିଯାଇ କାର୍ଯ୍ୟକକସହ
କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚଳାଇଥିବା]

କେହିବ ସିରିୟସ୍ ନୁହନ୍ତି ।

[ପୋଖେ ପୁଣି ବକ୍‌ସକୁ ଫେରିବା]

ମିଷ୍ଟର ପୋଖେ, ଆପଣ ମୋତେ କହି ପାରିବେ ?
ବିବାହିତ ବା ଅବିବାହିତ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ଏ
ମହିଳାଙ୍କର କିଛି ବିଶେଷ ସମ୍ପର୍କ ଥିବା କଥା
ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି ?

ବେଶାରେ : (ମଝିରୁ କହିବା) ହଁ ଅଛି । ଖୋଦ ସରକାରୀ ଓକିଲଙ୍କ
ସହ । ବିଚାରପତିଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ । ତା ଛଡ଼ା, ପୋଖେ,
ବାଲୁ, କାର୍ଯ୍ୟକ—

ରେକଡ଼େ : ମିସ୍ ବେଶାରେ, ମୁଁ ସତର୍କ କରି ଦେଉଛି ବେଶୀ
ବକ୍‌ବକ୍ ହେଲେ ଭଲ ହେବ ନାହିଁ ।

ପୋଖେ : ମିଷ୍ଟର ସୁଖାମ୍ନେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଟ୍ରାୟାଲର
ଏ ପାର୍ସ ଚଳାଇ ଫଳ କଅଣ ? କେହି ତ ସିରିୟସ

ନୁହନ୍ତି । କାଶୀକର ଭିତରକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ବେଶରେ
ଏମିତିସବୁ ଡଙ୍ଗା ଡଙ୍ଗା ଦେଖାଉଛନ୍ତି, କହିବା
ପାଇଁ ମତେ କେହି ସୁଯୋଗ ଦେଉନାହାନ୍ତି ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ଆମର ନାଟକମାନଙ୍କ ରହଲସଲ ବରଂ ଏହାଠାରୁ
ବେଶୀ ସିରିୟସ୍ ହେଉଥିଲା ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ବେଶାଟିଏ, ବେଶୀ ଗୋଲମାଲ କରନାହିଁ । ତମ
ଯୋଗୁଁ ରାତିରେ ଶୋ ଯଦି କିଛି ବଢ଼ିଛି ଯାଏ ନାଁ,
ତାହାହେଲେ ଭଲ ହେବ ନାହିଁ କହୁଛି ।

ବେଶାରେ : ମୁଁ ତ ଟ୍ରାୟାଲରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଫେରି) କଅଣ ହୋଇଛି ? ହଁ, ମିଷ୍ଟର ସୁଖାମ୍ନେ
କଞ୍ଚି ନିଉ କରନ୍ତୁ । ମୋର ଇସ୍ପର ପିକ୍ କାହିଁ ?

ବେଶାରେ : ଗାଁକୁ ଯାଇ ଟିକିଏ ବୁଲି ଆସିବାକୁ ମୋର ଇଚ୍ଛା
ହେଉଛି । ଆପଣମାନେ ଟ୍ରାୟାଲ ଚଳାଉଥାନ୍ତୁ ।
ଶିଶୁବତ୍ୟା—ହଁଃ । ମୁଁ ଯାଇଁ ବୁଲି ଆସିଲେ;
ଅନ୍ତତଃ କିଛି ଖୋଲି ହାତ୍ରୀ ପାଇବ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ତା'ହେଲେ ବନ୍ଦ କରାଯାଉ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ନାଁ, ଅନ୍ତତଃ ଟ୍ରାୟାଲଟା ଶେଷ କରାଯାଉ । ଯାହା
ଆରମ୍ଭ କରାଗଲା, ତାହା ଅଧାରୁ ଗୁଡ଼ି ଦିଆଯିବା
ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ସାମନ୍ତ : (ନମ୍ରସ୍ବରରେ ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କୁ) ତା ଅର୍ଥ, ସବୁ
ଏଇଠି ଖତମ ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଇସ୍ପରପିକ୍ ଖୋଜିନେଇ) ହଁ, ମିଳିଗଲା ।
କମ୍ ଅନ୍ ନାଁଓ, ହିଅରଂ ଇଜ୍ ଟୁ କଞ୍ଚିନ୍ତା—
(ବେଶାରେଙ୍କୁ ସଂଯତ ହେବାପାଇଁ ଇଙ୍ଗିତଦେଇ)
ସୁଖାମ୍ନେ, ଆପଣ ଆଉ ଅପେକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ?

ସୁଖାମ୍ନେ : ଆପଣଙ୍କ ଇସ୍ପରପିକ୍ ମିଳି ନଥିଲା ବୋଲି ଅପେକ୍ଷା
କରିଥିଲି ।

(ନା'ପରେ ହଠାତ୍ ଗନ୍ଧାର ହୋଇ) ମିଷ୍ଟର
ପୋଙ୍ଗେ !

(ପୋଙ୍ଗେ ପୁଣି ଉଇଟ୍‌ନେସ୍ ବକ୍ସକୁ ଡରବର
ହୋଇ ଫେରିଯିବା) ଆସାମୀଙ୍କ ଆଚରଣ ସମ୍ପର୍କରେ
ଆପଣ କେବେ କିଛି ବିଶେଷ କଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ
କରିଛନ୍ତି ?

ପୋଙ୍ଗେ : ହଁ, ବହୁତ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : କଅଣ ? (ବଡ଼ ଟାଣିବା)

ପୋଙ୍ଗେ : ବେଳେ ବେଳେ ତାଙ୍କ ଆଚରଣ ପାଗଳ ଲୋକଙ୍କ
ଆଚରଣପରି ମନେହେବ, ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା,
ବୁଲିଚଳନ ନିତାନ୍ତ ଅବିଚାର ହୋଇଉଠେ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସ୍ବରୂପ ?

ପୋଙ୍ଗେ : ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସ୍ବରୂପ, ସେ ଥରେ ମୋ ପାଇଁ ଏକ ବାହାଘର
ଯୋଗାଡ଼ କରିଥିଲେ । ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ପାଇଁ ବେଣୀ ଦୁଇକୁ
ଯିବା କଅଣ ଦରକାର ? ଏହି ଦେଶକୁ ନା, ବର୍ତ୍ତମାନ
ସେ କେମିତି ପାଗଳଙ୍କ ପରି ଜିଭ ଦେଖାଉଛନ୍ତି ।

[ବେଣୀରେ ହଠାତ୍ ଜିଭ ଭିତରକୁ
ନେଇଯିବା]

ସୁଖାମ୍ବେ : (ସତେ ଯେମିତି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ କୁ ପାଇଗଲେ,
ସେଇ ଭାବରେ) ଗୁଡ଼, ଆପଣ ଏଥରଯାଇ ବସି-
ପାରନ୍ତି, ମିଷ୍ଟର ପୋଙ୍ଗେ, ଦି ଗ୍ରେଟ୍ ସାଇଣ୍ଟିଷ୍ଟ ।
ଆମର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସାକ୍ଷୀହେଉଛନ୍ତି, ମିଷ୍ଟର କାର୍ଲ୍ସନ—
ଦି ଗ୍ରେଟ୍ ଆକ୍ଟର ।

[ପୋଙ୍ଗେ ଉଇଟ୍‌ନେସ୍ ବକ୍ସରୁ
ବାହାରକୁ ଆସି, ବେଣୀରେକୁ କିଛି
ସମୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଘରର
ଗୋଟିଏ ପଟ କାନ୍ଥରେ ଆଉଜି

ଠିଆହେବା । କାର୍ତ୍ତିକ ନାଟକାୟ ତଙ୍ଗରେ
ଉଇଚ୍ଚନ୍ଦେସ ବକ୍ସକୁ ଆସି ଗୋଟିଏ
ପୋଜ୍ ନେଇ ଠିଆହେବା]

କାର୍ତ୍ତିକ : ପରୁରନ୍ତୁ ।

ସୁଶାମ୍ଭେ : ଶପଥ, ନାମ,—ବୁଢ଼ି — ସବୁ ନେଇଗଲା ?
ଆଜ୍ଞା ହଉ, ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ, ଆପଣ ଜଣେ
ଆକ୍ଟର ?

କାର୍ତ୍ତିକ : Yes. ମୁଁ ସେଥିପାଇଁ ଗର୍ବିତ ମଧ୍ୟ ।

ସୁଶାମ୍ଭେ : ଠିକ୍ ଅଛି, ଠିକ୍ ଅଛି ଆଜ୍ଞା, ଆପଣ ଏ ମହିଳାଙ୍କୁ
ଜାଣନ୍ତି ?

କାର୍ତ୍ତିକ : (ନାଟକାୟ ତଙ୍ଗରେ ବେଶାରେଙ୍କୁ ଦେଖି) I think
I know this lady.

ସୁଶାମ୍ଭେ : ଥିକ୍ ମତଲବ କଣ ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ଥିକ୍ ଅର୍ଥ ଚନ୍ଦ୍ରା ବା ଅନୁଭବ କରିବା । ଆପଣ
ରୁଣ୍ଡିଲେ ଏଠି ଉତ୍ସବନାସ୍ ଦେଖି ପାରନ୍ତି ।

ସୁଶାମ୍ଭେ : (ଉତ୍ସବନାସ୍‌କୁ ହାତ ବଢାଇବା, କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍
ନିଜକୁ ଆୟତ୍ତ କରି ନେଇ) ନାଁ, ମୋର ତା’
ଦରକାର ନାହିଁ ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ । ଆପଣ ଦୟାକରି
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ କୁହନ୍ତୁ, ଏ ମହିଳାଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତି
ନାଁ ନାହିଁ ?

କାର୍ତ୍ତିକ : (କୋର ସଞ୍ଚାଳନ କରି) ଶ୍ରେଷ୍ଠ । କେବେକେବେ,
ଆମେ ଅନୁଭବ କରୁ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ
ହୁଏତ ଆମେ ଜାଣିରୁ, କିନ୍ତୁ ଅସଲରେ ଆମେ
ତାଙ୍କୁ ଜାଣି ନାହିଁ । ଟୁଥ୍ ଇଜ୍ ଶ୍ରେଷ୍ଠର ଦେନ୍-
ଫିକ୍ସନ ।

ସୁଶାମ୍ଭେ : ଆପଣ ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରକୁ ଜାଣିଲେ କପରି ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ଆମର ଗ୍ରୁପ୍ ଜଣାଅଛି । ଆମ ଅଦାଲତ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଭିନୟ ମାନ କରିଥାଉ । ଆମ ଗ୍ରୁପ୍‌ରେ ସେ ଜଣେ ସଭ୍ୟ । ସେହି ଆଇ ରିମେମ୍ବର ଇଟ୍ କଲୁଥିଲି ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ସେସବୁ ଅଭିନୟ କେମିତି ହୁଏ ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ତମଜ୍ଞାର ।

ସୁଖାମ୍ବେ : (ଓକଲ ଡଙ୍ଗରେ ମିଷ୍ଟର କାଶୀକରଙ୍କୁ) ମି. ଲର୍ଡ୍ ! ମୁଁ ନିବେଦନ କରୁଛି କି ଏହା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଷ୍ଟେଟ୍‌ମେଣ୍ଟ ଭାବେ ରେକର୍ଡ୍ କରାଯାଉ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଇସ୍ପୋର୍ଟିଭ୍ ଲଗାଇ) ହଁ, ତା କରାଯିବ । ମକଦ୍ଦମା ତଳାନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ ! ମତେ ଠିକ୍ କୁହନ୍ତୁ ଆପଣମାନେ ସେଉଁସବୁ ନାଟକ ଅଭିନୟ କରନ୍ତି ସେଥିରେ ମାଆର ବର୍ଣ୍ଣନା କିପରି କରାଯାଇଥାଏ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ଆଧୁନିକ ନାଟକ ମାନଙ୍କରେ ତ ଏସବୁ କଥା ନଥାଏ । ଆଧୁନିକ ନାଟକରେ କେବଳ ଜୀବନର ବ୍ୟର୍ଥତାର ଚିନ୍ତା ରହିଥାଏ । ଅବଜେକ୍ଟିଭ୍ ଅଫ୍ ଲାଇଫ୍ । ମାନେ, ଏ ସାରା ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନ ତ —

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଏଇ...ଏଇ ବିଷୟରେ ମୁଁ ଏକମତ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ... ମଣିଷ ଜୀବନରେ କିଛି ଅର୍ଥ ରହିବା ଦରକାର । ଅନନ୍ତ ଆମର ଉଦ୍ୟମଶକ୍ତି । ଏହା ହିଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର ହେବା ଉଚିତ । ହଁ, ଜୀବନରେ କିଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, କିଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବା ନିତାନ୍ତ ଲୋଭା ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଏକଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଦ ଦିଆଯାଉ । ଆଜ୍ଞା ମି. କାର୍ତ୍ତିକ, ମାତାର ସଜ୍ଞା କଅଣ ବୋଲି ଆପଣଙ୍କୁ ପଚାରାଗଲେ, ଆପଣ କ'ଣ କହିବେ ?

କାର୍ତ୍ତିକ : (ଚିନ୍ତାକରି) ଯେ ଜନ୍ମ କରେ ସେ ମାଆ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ମି କାର୍ତ୍ତିକ ! ମାଆ କିଏ ? ଯେଉଁ ନାରୀ ନିଜ ଜନ୍ମକଲ
ଛୁଆକୁ ଯହର ସହିତ ରକ୍ଷାକରେ ସେ, ନାଁ ଯେ
ନିଷ୍ଠୁରଭାବେ ତାକୁ ହତ୍ୟାକରେ ସେ ? କେଉଁ ସଞ୍ଜା
ଅପଣଙ୍କର ବେଣୀ ପସନ୍ଦ ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ଉଭୟେ ମାଆ । କାରଣ ଉଭୟେ ଜନ୍ମ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ମାତୃତ୍ବ ବୋଲିଲେ ଆପଣ କଅଣ ବୁଝନ୍ତି ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ଛୁଆ ଜନ୍ମ କରିବା ହେଉଛି ମାତୃତ୍ବ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : କିନ୍ତୁ ମାଣି କୁକୁର ମଧ୍ୟ ତ ଛୁଆ ଜନ୍ମକରେ ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ସେ ବି ନିଷ୍ଠୁୟ ମାଆ । କିଏ ମନା କରିଛି ? କିଏ କେଉଁଠି
କହିଛି ଯେ, କେବଳ ମଣିଷହିଁ ମାଆ ହୋଇପାରେ,
କୁକୁର ନୁହେଁ ?

ବେଶାରେ : (ଅଳସଭଙ୍ଗୀରେ) ବାଃ ବାଃ କାର୍ତ୍ତିକ ।

[କାର୍ତ୍ତିକ ତାକୁ ଭ୍ରଷ୍ଟେଇ ନକରି]

ସୁଖାମ୍ବେ : କାର୍ତ୍ତିକ ଆଜି ବେଶ ଫର୍ମରେ ଅଛନ୍ତି ।

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : କାର୍ତ୍ତିକ, ଆପଣଙ୍କର କିଛି ବାହାଦୁରୀ ଦେଖାଇବାର
ଅଛି ତ, ରାତି ଶୋ'ରେ ଦେଖାଇବେ । ଏବେ ପ୍ରଶ୍ନ-
ମାନଙ୍କର ସିଧା ଜବାବ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ମିଷ୍ଟୁର କାର୍ତ୍ତିକ ! ମୋର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର
ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଭଲକରି ଚିନ୍ତା କରିବେ । ଆସାମୀଙ୍କ
ନୈତିକ ଚରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଆପଣଙ୍କ ମତ କଅଣ ?

କାର୍ତ୍ତିକ : (ଚିନ୍ତାକରିବାର ଦୁଇତିନୋଟି ପୋଜ୍‌ନେଇ) ମାନେ,
ଆପଣ ପଚାରୁଛନ୍ତି ଏ ମକ୍ ଟ୍ରାୟାଲ୍ ପାଇଁ ନାଁ, ତାଙ୍କ
ପ୍ରକୃତ ଚରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ?

ସୁଖାମ୍ବେ : ପ୍ରକୃତ ଚରଣ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଦେଖନ୍ତୁ ସୁଖାମ୍ନେ, ଏସବୁ ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ, ଏ ମକ୍ ଟ୍ରାପ୍‌ଲ ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ରହିବା ଭଲହେବ ।

କାଣ୍ଡିକ : ଏଇ କଥା ? ତା'ହେଲେ କିଛି ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ, ଆସାମୀଙ୍କ ନୈତିକ ଚରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ମୁଁ କିଛି ଜାଣେ ନାହିଁ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : କିଛି ଜାଣନ୍ତୁ ନାହିଁ ? ଆପଣ ନିଶ୍ଚିତ ?

କାଣ୍ଡିକ : କିଛି ଜାଣେ ନାହିଁ । ଏ ଟ୍ରାପ୍‌ଲ ଯେତେବୃତ୍ତ ସଂପୃକ୍ତ ମୁଁ କିଛି ଜାଣେ ନାହିଁ ।

[ବେଶାରେ ଆଶଙ୍କିତ ହୋଇ ଉଠିବା]

ସୁଖାମ୍ନେ : ମିଷ୍ଟର କାଣ୍ଡିକ ! (ହଠାତ୍ ଉତ୍ସାହରେ) ଆପଣ କେବେ ଏ ଆସାମୀଙ୍କ କୌଣସି ସନ୍ଦେହଜନକ ପ୍ରିତିରେ ଦେଖିଛନ୍ତି ? ହଁ, କି ନା—ଗୋଟିଏ ଜବାବ ଦିଅନ୍ତୁ ।

କାଣ୍ଡିକ : ମୁଁ ଦେଖିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ରୋକିବା ଦେଖିଛି ।

ରୋକିବା : (ବ୍ୟସ୍ତହୋଇ) ମୁଁ ? ମୁଁ ତ କିଛି ଜାଣେ ନାହିଁ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : (ବଡ଼ ଓକଲଙ୍କ ପରି ଗୁଡ଼ି ଫଲ୍ଲ) ମି. କାଣ୍ଡିକ !
Thank you very much. ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇ ବସି ପାରନ୍ତି ।

[କାଣ୍ଡିକ ଉଇଟ୍‌ନେସ୍ ବକ୍ସ ଛାଡ଼ିବା]

ଏଥର ମି. ରୋକିବା, ଦୟାକରି ଉଇଟ୍‌ନେସ୍ ବକ୍ସକୁ ଆସନ୍ତୁ । Please ଆସନ୍ତୁ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : (ସାମନ୍ତକୁ) ଆପଣ ସବୁ ବୁଝି ପାରୁଛନ୍ତି ତ ?

ସାମନ୍ତ : ହଁ ।

ରୋକିବା : (ନିଜ ଜାଗାରୁ ନ ଉଠି) ନା, ନା ମୁଁ ଯିବିନାହିଁ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ମି: ଲଡ଼ ! ଜମାଦାର ରୋକଡ଼େଇ ସାକ୍ଷ୍ୟ ନିତାନ୍ତ
ଜରୁର । ଅବଳମ୍ନେ ତାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ବକ୍ଷକୁ
ଡକାଯାଉ ।

ରୋକଡ଼େ : (ବ୍ୟସ୍ତ ଭାବେ) ନା, ମୁଁ ଯିବିନାହିଁ । ମତେ ବାଧ୍ୟ
କଲେ, ମୁଁ ଏଠୁ ଚାଲିଯିବି ।

ବେଣାଲେ : (ମାରବରେ ହସୁଥାନ୍ତି)

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ରୋକଡ଼େ !

(ରୋକଡ଼େ ବାଧ୍ୟ ଭାବେ ସାକ୍ଷୀ ବକ୍ଷକୁ
ଆସିଲେ, ତାଙ୍କ ଦେହ ଥରୁଥାଏ । ସେ
ନିତାନ୍ତ ବିବ୍ରତ)

ପ୍ରୋଫେ : (କାର୍ତ୍ତିକକୁ) ସେ କ'ଣ ଦେଖିଛନ୍ତି କି ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ସେ ଦେଖିଛନ୍ତି ବୋଲି କିଏ କହୁଛି ? ମୁଁ ଖାଲି ମଜା
କରୁଥିଲି ନାଁ, ତମେ ମୋ ଉପରକୁ କଥା ଠେଲିଦେଲି,
ମୁଁ ତା ଉପରକୁ ଠେଲି ଦେଲି । ଖେଳ ତ ଚାଲୁ
ରହିବା ଦରକାର । ମାନେ ଏଇ ମିଷ୍ଟର ସୁଖାମ୍ନେଙ୍କ
ଖେଳ—

ସୁଖାମ୍ନେ : ଶପଥ—ନାମ, ବୃତ୍ତି, ଏସବୁ ଗୁଡ଼ିକ । ଆଜ୍ଞା ମିଷ୍ଟର
ରୋକଡ଼େ ! ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା
ବେଳେ ଆପଣଙ୍କ କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଆପଣ
ଜାଣନ୍ତି । ସେ ବିଷୟରେ ଆଉ ଅଧିକ କିଛି ଆପଣ
ଆମକୁ କହି ପାରିବେ ?

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ବାଲୁ , ଆଡ଼ମାତା ନ ହୋଇ ବେଶ୍ ଚମତ୍କାର
ଏକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଗଲେ । ତୁ ଯେବେ, ଏବେ ଭଲ
କରିବୁ ନା, ଆଗର ପ୍ରୋଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ତବେ
ଆନ୍ତରିକ ଭଲ ଭଲ ରୋଲ ଦିଆଯିବ । ସାମନ୍ତ, ଏସବୁ
ଭଲ କରି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁ ଥାଆନ୍ତୁ ।

(ମି. କାଶୀକର ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କ
ପ୍ରତି ବରକ୍ତିରେ ଚାହିଁବା । ମିସେସ୍
କାଶୀକର ମାରବ ହୋଇଯିବା)

ସୁଖାମ୍ବେ : ବେଗ୍ ମି. ରୋକଡ଼େ ! କହନ୍ତୁ ଆପଣ କଅଣ
ଦେଖିଲେ ? (ରୋକଡ଼େ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଚଳ ହୋଇ ଥରକୁ
ଥର ଛେପ ଡୋକିବା) ମିଷ୍ଟର ରୋକଡ଼େ, ଶରୀରକୁ
ସାକ୍ଷୀ ରଖି ଆପଣ କୁହନ୍ତୁ କଅଣ ଦେଖିଲେ ?
(ରୋକଡ଼େ ମାରବ)

ସୁଖାମ୍ବେ : (ସିନେମାର ଓକଲ ପରି) ମିଷ୍ଟର ରୋକଡ଼େ, ଏକ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ଆପଣ
ଦେଖିଲେ । କୁହନ୍ତୁ, ଆନସର୍, please ।

ରୋକଡ଼େ : (ଅତି କଷ୍ଟରେ) ମୁଁ—ମୁଁ ଦେଖିଲି—ମାନେ—
[ତାଙ୍କ ଦେହରୁ ଝାଲ ଗମଗମ
ବୋହୁଥିବା - ବେଶାରେ ଅବଶ୍ରାନ୍ତ ହସି
ରୁଲିଥିବା । କାର୍ଯ୍ୟକ ପୋଜେକୁ
ଆଖିରେ କିଛି ଇଙ୍ଗିତ କରିବା]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ମୂଳରୁ ହିଁ ଏଇଟା ଏମିତି ଗୋଟାଏ ଗଥ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ବାଲୁ, ତତେ ଆଉ ସୁଯୋଗ ମିଳିବ ନାହିଁ । ଶୀଘ୍ର
ଜବାବ ଦେ । ତୁ ଏତେ ଡରୁଛୁ କାହିଁକି ? ଚାରି
ଲୋକଙ୍କ ଆଗରେ କଥା କହିବାକୁ ମଣିଷର ତ କିଛି
ସାହାସ ରହିବା ଦରକାର । କଅଣ କହୁଛନ୍ତି ସାମନ୍ତ ?

ସାମନ୍ତ : କିନ୍ତୁ, ତା ସହଜ ନୁହେଁ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ବାଲୁ, ଶୀଘ୍ର ଉତ୍ତର ଦେ ।

ବେଶାରେ : ହଁ, ବାଲୁ କହିଯା, କହିଯା, A-B.C.....

ରୋକଡ଼େ : (ବେଶାରଙ୍କ କଥାରେ ଗିରିଡ଼ିଠି) ହଉ, ସେତକ
ଥାଉ । (ଝାଲ ପୋଛୁବା)

ସୁଖାମ୍ବେ : (ସ୍ବର ବଦଳାଇ) ମିଷ୍ଟର ରୋକଡ଼େ !

ରୋକଡ଼େ : ନାଁ, ଟିକିଏ ରୁହନ୍ତୁ ।

(ସେ ସାହାସ ସଞ୍ଚୟ କରି ବେଶାରକୁ
ଥରେ ଦୁଇଥର ଚାହିଁବା—ବେଶାରେ
ତଥାପି ହସୁଥାଏ) ହଁ, ମୁଁ କହିବି ।
ମୁଁ କେତେଦିନ ତଳେ ସେ ଭଦ୍ର
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲି ।

ସୁଶାମ୍ଭେ : (ଓକିଲ ଡଙ୍ଗରେ) କାହା ଘର ମିଷ୍ଟର ରୋକଡ଼େ,
କାହା ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ?

ରୋକଡ଼େ : ମତେ ମଝିରେ ବାଧା ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୁଁ—ମୁଁ
ଯାଇଥିଲି—ଡାମଲେଙ୍କ ଘରକୁ ।

(ବେଶାରେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠିବା)

ପ୍ରୋଫେ : ଆମର ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେ ?

କାର୍ଟିକ : ମାନେ, କଲେଜ ହଷ୍ଟେଲରେ ତାଙ୍କ ରୁମ୍‌କୁ
ଯାଇଥିଲେ ?

ରୋକଡ଼େ : ହଁ, ମୁଁ ସଞ୍ଜବେଳେ ସେଠିକି ଯାଇଥିଲି । ରାତି
ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ଆଉ ସେଠି, ସେଠି ସେ ଥିଲେ—
ମିସ୍ ବେଶାରେ ।

ସମସ୍ତେ : କିଏ ?

ରୋକଡ଼େ : (ବେଶାରେ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ) ଏଥର ହସ । ମତେ କେତେ
ହାସ୍ୟ କରିବ କର । ଏ ମହିଳା ସେଠି ଥିଲେ ।
ଡାମଲେ ଆଉ ଇଏ ମିସ୍ ବେଶାରେ । (ବେଶାରେ
ଗମ୍ଭୀର, କାର୍ଟିକ ପ୍ରୋଫେକୁ ଇଙ୍ଗିତ ଦେବା)

ସାମନ୍ତ : (ମିସେସ୍ କାଶିକରକୁ) ଏ ସବୁ ସତ କଥା ନାଁ
କେବଳ ଟ୍ରାପ୍‌ଲ ?

ସୁଶାମ୍ଭେ : ମିଷ୍ଟର ରୋକଡ଼େ, ଆପଣ ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେଙ୍କ
ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ—ରାତି ହୋଇ ଆସୁଥିବା ବେଳେ
କଅଣ ଦେଖିଲେ ? (ଦୃଢ଼ ସ୍ଵରରେ) କଅଣ ଦେଖିଲେ ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ସୁଖାମ୍ବେ, ମୋର ମନେ ହେଉଛି, କଥା ଟିକିଏ ଅତି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଗୁଲି ଯାଉଛି ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ନା, ନା ଆଦୌ ନୁହେଁ, ମି. ଲର୍ଡ ! ଏ ସବୁ କେବଳ ଟ୍ରାୟାଲ ପାଇଁ । ତା'ହେଲେ ମିଷ୍ଟର ରୋକଡେ !—

ବେଣାରେ : ନା, ମୁଁ ପ୍ରତିବାଦ କରୁଛି । ଟ୍ରାୟାଲ ସହିତ ଏ ସବୁର ସମ୍ପର୍କ କ'ଣ ?

ମିସେସ କାଶୀକର : କିନ୍ତୁ ତମେ ଏମିତି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛ କାହିଁକି ବେଣାରେ ? ଜେବ୍ ଚଳାନ୍ତୁ ।

ବେଣାରେ : ମୋର ପ୍ରାଇଭେଟ ଲାଇଫ୍‌କୁ ଏ ଭିତରକୁ ଟାଣି ଅଣାଯିବାର କୌଣସି ଅର୍ଥ ନାହିଁ । ମୁଁ ଯେ କୌଣସି ଲୋକ ଘରକୁ ଯାଇପାରେ । ତାମଲେ ମତେ ତ ଖାଇଦେଉ ନଥିଲେ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଆପଣ ସେଠି କ'ଣ ଦେଖିଲେ ରୋକଡେ ? କୁହନ୍ତୁ । ମିସ୍ ବେଣାରେ ! ମୋ କଥା ଶୁଣନ୍ତୁ । ଟ୍ରାୟାଲର ମୁଖ୍ୟ ନଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ବେଣା ମଜା ହେଉଛି ଏ ଖେଳ । ଟିକିଏ ପୈର୍ଯ୍ୟ ଧରନ୍ତୁ । ହଁ, ରୋକଡେ, ଲଜ୍ଜା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । କୁହନ୍ତୁ କ'ଣ ଦେଖିଲେ ? ସବୁ କୁହନ୍ତୁ ।

ରୋକଡେ : (ଆଗକୁ ଅନାଇ କିଛି ସମୟ ରହି) ସେମାନେ ସେଠି ବସିଥିଲେ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଆଉ ?

ରୋକଡେ : ଆଉ କ'ଣ ? ସେ ଦୁହେଁ ସେଠି, ସେ ରୁମ୍‌ରେ ବସିଥିଲେ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଆଉ କ'ଣ ଆପଣ ଦେଖିଲେ ?

ରୋକଡେ : ବାସ୍ ସେତିକି । (ସୁଖାମ୍ବେ ହତାଶ ହେବା) କିନ୍ତୁ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ମୋ ମନରେ ଏକ ବଡ଼ ଧକ୍କା ଦେଲା ।

ମିସ୍ ବେଣାରେ ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ଆସିଲା ବେଳେ
ଡ୍ରାମଲେଙ୍କ ରୁମ୍‌ରେ ?

ବେଣାରେ : ଆହା—ହା—ବନ୍ଧା, ଅନ୍ଧର କେଡ଼େ ପିଲାଟିଏ
ରହିଛି !

ରୋକଡ଼େ : କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ମତ ଦେଖି ତମ ମୁହଁ କାହିଁକି
କଲା ପଡ଼ିଗଲା—କୁହ, ମତେ ଡ୍ରାମଲେ କାହିଁକି
ବାହାରୁ ବାହାରୁ ଦଉଡ଼ାଇ ଦେଲେ ? ଅନ୍ୟ ସମୟରେ
ତ ସେ ମତେ ଘର ଭିତରକୁ ଡାକନ୍ତି ।

ବେଣାରେ : (ହସି) ତମକୁ କାହିଁକି ବାହାରୁ ବାହାରୁ ଦଉଡ଼ାଇ
ଦେଲେ, ତା' ଡ୍ରାମଲେ ନିଜେ ଜାଣନ୍ତି । ମୋ ମୁହଁ
କଲା ପଡ଼ିଗଲା ବୋଲି ତମ ଭାବିବାର କାରଣ
ହେଉଛି—ଡ୍ରାମଲେ ତମକୁ ବାହାରେ ଆଜ୍ଞା ପାନେ
ଦେଇଛନ୍ତି । ମୋ ମୁହଁ କାହିଁକି କଲା ପଡ଼ିବ ? ମୋ
ମୁହଁ ଠିକ୍ ଥିଲା ।

ସୁଖାମ୍ନେ : (କାଶିକରୁ) ମି. ଲର୍ଡ ! ମୁଁ ନିବେଦନ କରୁଛି,
ଏହି ସଂସ୍ଥା ଯାହା ଦେଖିଲେ—ସେ ନିଜେ ଜାଣନ୍ତି
କାହିଁକି ସେ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଅଧାରୁ ରୋକି
ଦେଲେ...ସେ ଯାହା ଦେଖି, ସେ ଯାହା ଦେଖିଛନ୍ତି
ତାହା ରେକର୍ଡ୍ କରାଯାଉ । ଯେ କୌଣସି ନିରପେକ୍ଷ
ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକଙ୍କ ଆଗରେ ମଧ୍ୟ ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେଉଛି କି ଆସାମୀଙ୍କ ଆଚରଣ ନିଷ୍ପତିଭାବେ
ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା ।

ବେଣାରେ : ସେମିତି କିଛି ସେଥିରୁ ପ୍ରମାଣିତ ହେଉନାହିଁ । କାଲି
ହୁଏତ ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲଙ୍କ ଅଫିସରେ ମତେ କିଏ
ଦେଖିବ । ତା ଅର୍ଥ କଅଣ, ମୋ ଆଚରଣ ସନ୍ଦେହ-
ଜନକ ? ହଁ— ଆମ Principalଙ୍କ ବୟସ
୭୫ ବର୍ଷ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ମି. ଲର୍ଡ ! ମୁଁ ନିବେଦନ କରୁଛି ଆସାମୀ ଏ ଯେଉଁ
ବିବୃତ ଦେଇଛନ୍ତି ତାହା ମଧ୍ୟ ରେକର୍ଡ କରାଯାଉ ।
କାରଣ ତାହା ଆମେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପିତ
କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ।

ବେଶାରେ : ଆପଣ ଯଦି ଚାହାନ୍ତି ତ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଆହୁରି ୨୫
ଜଣଙ୍କ ନାମ ଓ ଠିକଣା ଦେବି, ଯେଉଁ ମାନଙ୍କ ସହିତ
ମୁଁ କେତେବେଳେ ନାଁ କେତେବେଳେ ଏକୃଷ୍ଟିଆ
ରହିଛି । ଟ୍ରାୟାଲ କରୁଛନ୍ତି । ଟ୍ରାୟାଲ ! ହଁ । ସନ୍ଦେହ
ଜନକ !... ଶବ୍ଦ ମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ହିଁ ଆପଣମାନେ ଜାଣନ୍ତି
ନାହିଁ ।

[କାର୍ଯ୍ୟକ ପୋଖେକୁ ଇଙ୍ଗିତ ଦେବା]

ସୁଖାମ୍ବେ : ମି. ଲର୍ଡ ! ଆସାମୀଙ୍କ ଏ ବିବୃତକୁ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଗୁରୁତ୍ବ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନେକରେ । ତେଣୁ ଏହାମଧ୍ୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଭାବେ
ନୋଟ କରାଯାଉ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଦାନ୍ତଖୁଣ୍ଟି) କେଉଁ ବିବୃତ ? ସେ ଯେ କହିଲେ,
ଆପଣ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ
ବୋଲି ?

ସୁଖାମ୍ବେ : ନାଁ—ନାଁ—୨୫ ଜଣଙ୍କ ନାମ ଓ ଠିକଣା, ଯାହାଙ୍କ
ସହିତ ସେ—

ବେଶାରେ : ଏଇ କିଛି ସମୟରେ ତ ମୁଁ ଏଠି ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତଙ୍କ
ସହିତ ଏକୃଷ୍ଟିଆ ଥିଲି । ନିଅନ୍ତୁ, ତାଙ୍କ ନାମ ଟିପି
ରଖନ୍ତୁ—ତୁମ୍ଭେ କାହିଁକି ?

ସାମନ୍ତ : (ହଠାତ୍ ଉଠି) ନାଁ. ନାଁ, ସେତେବେଳେ ଏ ମହିଳା
ବେଶ୍ ଭଲ ଆଚରଣ ଦେଖାଇଛନ୍ତି । ଆମେ ମ୍ୟାଜିକ୍
ସୋ ଆଉ ମୋହିନୀବଦ୍ୟା ପ୍ରଭୃତି ସମ୍ପର୍କରେ
କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲୁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ମି. ଲଡ଼ ! ମୁଁ ନିବେଦନ କରୁଛି ଏଇ
ମୋହିନୀବଦ୍ୟା ସମ୍ପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଥିବାରୁ ତାହା ମଧ୍ୟ ସାତ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଭାବେ
ରେକର୍ଡ଼ କରାଯାଉ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଦାନ୍ତ ଖୁଣ୍ଟି) କିନ୍ତୁ ସୁଖାମ୍ବେ, ଏସବୁ ଏ ମକଦ୍ଦମାର
ପରିସର ଭିତରକୁ କେତେଦୂର ଆସୁଛି ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ଏ କେବଳ ଏକ ରହସ୍ୟମୟ ।

ପୋଙ୍ଗେ : ଖାଲି ଗୋଟାଏ ଖେଳ । ଖେଳ, ତା'ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି
ନୁହେଁ । ଏ ଟ୍ରାପ୍‌ଲାଇ ଫର୍ପର୍‌ରେ ଆମ ଭିତରୁ କିଏ
ସିରିୟସ୍ ଅଛନ୍ତି ? କେବଳ ମଜାପାଇଁ କରାଯାଉଛି,
ସୁଖାମ୍ବେ ! ଚାଲୁ' (କାର୍ତ୍ତିକଙ୍କୁ) ମୋର ମନେ ହେଉଛି
ସୁଖାମ୍ବେ ବେଶ ଭଲ ଓକିଲ, ତାଙ୍କର ପ୍ରାକଟିସ୍ ତେବେ
ଭଲ ନୁହେଁ କେମିତି ?

ସାମନ୍ତ : (ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କୁ) କିନ୍ତୁ ମୋହିନୀବଦ୍ୟା ମୁଁ ଯାହା
କହିଲି, ସେଥିରୁ ଅର୍ଥ ସେମିତି କିଛି ନୁହେଁ, କେବଳ
ମାମୁଲି ଯାଦୁବଦ୍ୟା ।

ପୋଙ୍ଗେ : (ତାଙ୍କୁ ବସାଇ) ଆପଣ ବସନ୍ତ । ଏସବୁ କେବଳ
ମଜାପାଇଁ ହେଉଛି ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ସୁଖାମ୍ବେ, ବନ୍ଦକର ନାହିଁ । ମକଦ୍ଦମା ଚଳାଅ—କଅଣ
ମିସେସ୍ କାଶୀକର ? ଆପଣଙ୍କ ମତ କଅଣ !

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ବେଶ ଜମି ଚାଲୁଛି । ମୁଁ ଏମିତି କଳ୍ପନା କରି ନଥିଲି ।
ସୁଖାମ୍ବେ ! ଚାଲୁରଖ । ବନ୍ଦ କରନାହିଁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : (ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ) ମିଷ୍ଟର ବେକଡେ, ବର୍ତ୍ତମାନ
ଆପଣ ସାକ୍ଷୀବାକ୍ସ ଛାଡ଼ି ପାରନ୍ତି ।

(ବେକଡେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣର ନିଶ୍ୱାସ ମାରି ସାକ୍ଷୀ ବାକ୍ସରୁ
ଓହ୍ଲାଇବା ଓ ସିଧା-ଭିତର ରୁମକୁ ଚାଲିଯିବା)

ସୁଖାମ୍ଭେ : ଏଥର ମିଶ୍ଟର ସାମନ୍ତ !

ସାମନ୍ତ : (ବିଚିତ୍ର ଭାବେ ଜାଣି) ମତେ ଡାକିଲେ ?

ସୁଖାମ୍ଭେ : ଆସନ୍ତୁ । (ସାକ୍ଷୀ ବାକ୍ସକୁ ଦେଖାଇବା) ଭୟ
କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଆପଣ କେବଳ...

ସାମନ୍ତ : ମତେ ଯାହା ପଚାରାଯିବ, ସେଥିରେ ଜବାବ ଦେବି—
ଏଇଆ ତ ?

ସୁଖାମ୍ଭେ : ବାଃ, ଆପଣ ତ ବେଶ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଅଛନ୍ତି ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଏଥିରେ କିଛି ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର ନାହିଁ । ଏତେ କେବଳ
ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ ଟ୍ରାୟାଲ, ଅସଲ ରୋଲ ପଡ଼ିବ ରାତିରେ ।

ସାମନ୍ତ : ହଁ, ହଁ ରାତିରେ ତ । ମୁଁ ଆଦୌ ଭୟ କରୁନାହିଁ ।
ମୁଁ କେବଳ ଯାହା ଟିକିଏ ହଜିବତେଇ ଯାଉଛି,
(ସୁଖାମ୍ଭେଙ୍କୁ) ମୁଁ ଶପଥ ନେବି ତ ? ଏମିତି ଖାଲି
ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ ।

ସୁଖାମ୍ଭେ : ବେଶ୍ ବେଶ୍ । ରୋକଡ଼େ !

[ରୋକଡ଼େ ନଥିବା]

ସାମନ୍ତ : ସେ ବୋଧହୁଏ ଭିତରକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ମୁଁ ନିଜେ
କରୁଛି (ଦଉଡ଼ିଯାଇ ଡିକ୍ସିନାଟ ଆଣିବା ଓ ତା’
ଉପରେ ହାତରଖି) ମୁଁ ରୟନାଥ ସାମନ୍ତ ଏତଦ୍ୱାରା
ଶପଥ କରୁଛି ଯେ, ମୁଁ ସତ କହିବି, ସତକଥା
ଆଉ କିଛି କହିବି ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ସତ କହିବି—
ଯାହା ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ସମ୍ପର୍କରେ ସତ । ଅବଶ୍ୟ ଏ
ମୋକଦ୍ଦମା ସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା ସତ, ତାହା ପ୍ରକୃତରେ
ସତ ନୁହେଁ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ ପାଇଁ ଶପଥ
ନେଉଛି ।

[ଡିକ୍ସିନାଟ ଉପରେ ଆସି
ହାତରଖି]

ଦେଖନ୍ତୁ, ମୁଁ ମିଛ କହିବାର ପାପ ମୁଣ୍ଡେଇବାକୁ,
 ବୁଝେ ନାହିଁ । ମୁଁ ବଡ଼ ଧାର୍ମିକ ଲୋକ । —ହଁ,
 ଶପଥ ସରିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ—(ସାକ୍ଷୀତ୍ବକୁ ଯାଇ)
 ପଚାରନ୍ତୁ । (ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କୁ) ଦେଲେ, ମୁଁ
 ଜମା ଡରିନାହିଁ । ମୁଁ ଏସବୁକୁ ନିଆଁ ହୋଇଥିବାରୁ
 କେବଳ ଯାହା ଟିକିଏ ହଜିବତେଇ ଯାଇଥିଲା ।
 (ସୁଖାମ୍ବେଙ୍କୁ) ବେଶ—ଆଗେଇ ଚାଲନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ନାମ, ବୃତ୍ତି, ଏସବୁ ହୋଇ ସାରିଛି ।

ସାମନ୍ତ : ନାଁ, ଆପଣ ଏସବୁ ପଚାରିବାକୁ ବୁଝାନ୍ତି ?
 ପଚାରନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ନା, ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣନ୍ତୁ ମିଷ୍ଟର...

ସାମନ୍ତ : ସାମନ୍ତ । ଅନେକ ସମୟରେ ଲୋକେ ହଠାତ୍ ମୋର
 ନାଁ ଡାକି ଯାଆନ୍ତି । ସେଇଥିପାଇଁ କହିଦେବା ଦରକାର
 ପଡ଼େ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଠିକ୍ ଅଛି, ଠିକ୍ ଅଛି । ଆଜ୍ଞା ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତ,
 ଆପଣ ଏ ଆପଣା ମିସ୍ ବେଶାରେଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତି ?

ସାମନ୍ତ : (ଗର୍ବର ସହ) ନିଶ୍ଚୟ, ତେବେ ସେମିତି ଭଲଭାବରେ
 ନୁହେଁ । ଦୁଇଦିନ ପରିଚୟରେ କେତେ ଭଲ ଭାବରେ
 ବା ଜଣକୁ ଜାଣି ହେବ ? କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ସହିତ ମୋର
 ପରିଚୟ ହୋଇଛି, ସେ ବେଶ୍ ଭଲ ଲୋକ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କର ଏ ମତ—ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେଉଁ
 ଭଲ ଧାରଣା ଆପଣଙ୍କ ମନରେ ଜାତ ହୋଇଛି, ତାହା
 ଅଦାଲତ ଆଗରେ ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ତ ଧରାଯାଇ
 ପାରିବ ନାହିଁ, କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ?

ସାମନ୍ତ : ହଁ, ନାଁ ନାଁ, କାହିଁକି ନୁହେଁ ? ନିଶ୍ଚୟ ଧରାଯାଇ ପାରିବ ।
 ମୋ ମାଆ ତ ଜଣକ ମୁହଁକୁ ଦେଖିବାର ମୁହୂର୍ତ୍ତକ

ମଧ୍ୟରେ ସେ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିନେଇ ପାରିନ୍ତି । ବିରୁଦ୍ଧ
ଏବେ ବହୁତ ବୁଢ଼ୀ ହୋଇ ଗଲେଣି, ଆଉ ଭଲ
ଭାବରେ ଦେଖି ପାରୁନାହାନ୍ତି ।

[ସେକଡ଼େ ପ୍ରବେଶକରି ଜମାଦାର
ଭାବ ନିଜ ସ୍ଥାନନେତା—ବେଶାରେ
ଡକ୍ଟର ବସିଥିବା, ତାଙ୍କ ମୁହଁ ଗୋଟିଏ
ହାତରେ ଭରା ଦେଇ, ତାଙ୍କ ଆଖି
ବନ୍ଦଥାଏ]

ସାମନ୍ତ : ସେ ବୋଧହୁଏ ଶୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି, ମିସ୍ ବେଶାରଙ୍କ କଥା
କହୁଛି ।

ବେଶାରେ : (ଆଖି ସେମିତି ବନ୍ଦଥାଇ) ନାଁ ମୁଁ ଚେଇଁଛି । ମତେ
ହଜୁଳରେ ନିଦହୁଏ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଚାହିଁଲେ
ସମତେବେଳେ ମୁଁ କେବେ ଶୋଇ ପାରୁନାହିଁ ।

ସାମନ୍ତ : ମୋର ସେ ଅସୁବିଧା ନାହିଁ, ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଚାହିଁବି
ଶୋଇଯାଇ ପାରିବି । (ସୁଖାମ୍ବୁକୁ) ଆପଣ ?

ସୁଖାମ୍ବୁ : ମୋ ନିଜର ପକୃତ ଅଲଗା । ମତେ ଯେତେବେଳେ
ନିଦ ଆସେ ହଠାତ୍ ଆସେ, ନଚେତ ମୁଁ ଦଣ୍ଡା ଦଣ୍ଡା
ଧରି ନଶୋଇ ଚେଇଁ ରହିପାରେ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (କାନକୁଣ୍ଡେଇ ଓ ଦାନ୍ତ ଖୁଣ୍ଟି) ଆପଣ ମୁଣ୍ଡରେ
ଖାଣ୍ଡି ରଖିଦେଲା ମାଲସ କଲେ ଭଲ ହେବ । ମୁଁ
ସେମିତି କରେ । ଯେତେ ବଡ଼ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା
ଥାଉନା କାହିଁକି, ରାଶିଦେଲା ମୁଣ୍ଡରେ ମାଖିଲେ, ମୁଁ
ଆରାମରେ ଶୋଇପାରେ । ମୂଳକଥା ହେଉଛି ଆପଣ
ଯଦି ଶାନ୍ତିରେ ଶୋଇପାରିଲେ, ତାହାଲେ ଆପଣଙ୍କ
ମସ୍ତିଷ୍କ ବି ଥଣ୍ଡା ରହିବ । ମସ୍ତିଷ୍କ ଥଣ୍ଡା ନ ରହିଲେ,
ଏସବୁ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କିପରି କରିହେବ ?

ବଡ଼କଥା ହେଉଛି ମସ୍ତିଷ୍କ ଆଉ ପେଟ, ଏ ଦୁଇଟି
ଠିକ୍ ଥିବା ଦରକାର ।

ସାମନ୍ତ : ଠିକ୍ । (ସୁଖାମ୍ବେକୁ) ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ସବୁ
ପଚାରନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : (ଉତ୍ସାହ ସହିତ ଆରମ୍ଭକରି) ମିଷ୍ଟର—

ସାମନ୍ତ : ସାମନ୍ତ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ହଁ, ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତ, ରୋକଡ଼େ ଏହି ଆସାନୀ ମିସ୍
ବେଶାରେକୁ ଦେଖିଥିଲେ ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେଙ୍କ
ରୁମ୍‌ରେ—ରାତି ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ଆସିଲା ବେଳକୁ ।

ସାମନ୍ତ : ଠିକ୍ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ସେ ସମୟରେ ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେ ଆଉ ମିସ୍
ବେଶାରେଙ୍କ ଛଡ଼ା ସେଠି ଆଉ କେହି ନଥିଲେ ।

ସାମନ୍ତ : ହଁ, ଏକଥା ତ ମିଷ୍ଟର ରୋକଡ଼େ କହିଛନ୍ତି— ଏଥର
ମତେ କିଛି ପଚାରନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ହଁ, ପଚାରୁଛି । ସେଥିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ପରେ ଆପଣ ସେଠି
ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ସାମନ୍ତ : କେଉଁଠି ? ନା, ନା, ତା କେମିତି ହେବ ? ସେ ରୁମ୍
ତ ବମ୍ବେରେ । ଆଉ ମୁଁ ଥିଲି ଏଠି, ଗାଁରେ । ନା,
ଏସବୁ ବାଜେକଥା । ମୁଁ ତ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଫେସର
ଡାମଲେଙ୍କୁ ଆଦୌ ଜାଣେ ନାହିଁ । ମୁଁ କେମିତି ତାଙ୍କ
ରୁମ୍‌କୁ ଗଲା ? ଆପଣ କଅଣ କହିବାକୁ
ଚାହୁଁଛନ୍ତି ?

ସୁଖାମ୍ବେ : ହଁ, ଆପଣ ସେଠି ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ସାମନ୍ତ : ଆପଣ ସବୁ ଗୋଲମାଲିଆ କରି ଦେଉଛନ୍ତି ଓକିଲ
ସାହେବ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ମିଶ୍ରର ସାମନ୍ତ, ଏ ଟାପୁଲ ପାଇଁ ଆମକୁ କେତେକଥା
ମନେକରି ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ଏଠି ଯାହା ହେଉଛି ସବୁ ତ କାଳୁନିକ । ଆପଣ ଆଉ
ଅଧିକ କଅଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ? ସବୁ କାଳୁନିକ ।

ପୋଙ୍ଗେ : କେବଳ ଅଭୟକୁ ଆସାମୀ ହିଁ ଅସଲ ।

ସାମନ୍ତ : ଆଜ୍ଞା ମୁସ୍‌ଲି, ହଉ ଅଧଘଣ୍ଟା ପରେ ମୁଁ ଯାଇ
ପହଞ୍ଚିଲି । ତାପରେ କଅଣ ହେଲା ?

ସୁଖାମ୍ବେ : ଆପଣ କୁହନ୍ତୁ ।

ସାମନ୍ତ : ମୁଁ କେମିତି କହିବି ?

ସୁଖାମ୍ବେ : ଆପଣଙ୍କୁ ତ କହିବାକୁ ହେବ ।

ସାମନ୍ତ : ବଡ଼ ମୁସ୍‌ଲି । ହଉ, ମତେ ହିଁ କହିବାକୁ ହେବ
କିନ୍ତୁ ମୁଁ କଅଣ କେମିତି କହିବି ? ଆସାମୀ ଆଉ,
ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେ— ରୁମ୍...ସଞ୍ଜ...

ପୋଙ୍ଗେ : ବେଶ୍ ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ଆସିଥିଲା...

କାର୍ତ୍ତିକ : ଅଧଘଣ୍ଟାପରେ, ଅଣ୍ଟାତ ଯେତେବେଳେ ବହୁତ ଅନ୍ଧାର
ହୋଇ ଯାଇଥିଲା, କଲେଜ କମ୍ପାଉଣ୍ଡ ପୁରା ଶୂନ୍ୟ—

ସାମନ୍ତ : (ହଠାତ୍) ବେଶ୍, ପଚାରନ୍ତୁ, ମୁଁ ସେଠି ପହଞ୍ଚିଲି, ନା ?
ହିଁ ମୁଁ ପହଞ୍ଚିଲି । ପହଞ୍ଚି କଅଣ ଦେଖିଲି ? ଦେଖିଲି
କବାଟ ବନ୍ଦ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : କବାଟ ବନ୍ଦ ଥିଲା ?

ସାମନ୍ତ : ହଁ କବାଟ ବନ୍ଦ ଥିଲା । ବାହାରୁ ନୁହେଁ ଭିତରୁ ।
ମୁଁ କବାଟ ବାଜେଇଲି । ନାଁ, ନାଁ ବେଲ ବଜାଇଲି ।
କବାଟ ଖୋଲିଲା । ଜଣେ ଅଜଣା ଲୋକ ମୋ ଆଗରେ
ଠିଆ ହେଲେ । କିଏ ଭାବନ୍ତୁ ତ ? ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେ ।
ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଦେଖିଲି । ତେଣୁ ମତେ
ଅଜଣା ଲାଗିଲେ । ଲାଗିବା କଥା ନୁହେଁ କି ?

ପୋଙ୍ଗେ : ବାଃ ବାଃ ମିଶ୍ରର ସାମନ୍ତ, ତମଜ୍ଞାର । .

ମିସେସ କାଶୀକର : (କାର୍ତ୍ତିକକୁ) ସେତ ବେଶ୍ ଭଲଭାବେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ସାମନ୍ତ : (ସାହାସପାଇ) ଡାମଲେ ମୋ ଆଗରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ମତେ ଦେଖିବା ଯାଣି ବଡ଼ ବିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ପରୁଲିଲେ, କିଏ ଆପଣ ? କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ?

ପୋଙ୍ଗେ : (କାର୍ତ୍ତିକକୁ) ବାଃ, ସେତ ଡାମଲେକୁ ଭଲ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଛନ୍ତି ।

ସାମନ୍ତ : ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେଲି, ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେକୁ । ସେ କହିଲେ—ସେ ଘରେ ନାହାନ୍ତି । ତା'ପରେ ସେ ଧଡ଼ କରି କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । ମୁଁ ସେଠି ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ପ୍ରମୁଦୁତ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଗଲି । ମୁଁ ତା'ପରେ ଭାବିଲି, ଘରକୁ ଫେରିଯିବି ନା ପୁଣି ବେଲ ବଜେଇବି । କାରଣ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ମୋର ଗୋଟାଏ ବଡ଼ କାମଥିଲା ।

ସୁଖାମ୍ନେ : କି କାମ ?

ସାମନ୍ତ : କି—କାମ—ଏଇ ଧରି ନିଅନ୍ତୁ କିଛି ଗୋଟାଏ । ମନେ କରନ୍ତୁ, ମୁଁ ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେଙ୍କର ଏକ ଲେକ୍ଚର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲି । ସେ ଲେକ୍ଚର ଦିଅନ୍ତି ନ ? ନାଁ, ନାହିଁ ? ମୁଁ ଖାଲି ପରୁରୁଟି, ସେ ଜଣେ ପ୍ରଫେସର । ତେଣୁ ନିଶ୍ଚୟ ଲେକ୍ଚର ଦେଉଥିବେ । ତେଣୁ ମୁଁ ସେଠି ଠିଆହୋଇ ଭାବିଲି, ଲେକ୍ଚର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକରି ମୁଁ ଫେରିଯିବି କିପରି ? ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଭିତରୁ ଗୋଟାଏ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଘେ ଶୁଣିଲି । ଯେମିତି କିଏ କାନ୍ଦୁଛି ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : କାନ୍ଦବା ଶବ୍ଦ ?

ସାମନ୍ତ : ହଁ, ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଶୁଭ୍ରଥିଲୁ । ତେବେ ସେ କାନ୍ଦୁଥିଲେ,
ସେ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଜଣା ପଡ଼ୁଥିଲେ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : (ଉତ୍ସାହରେ) ତା'ପରେ, ତା'ପରେ ?

ସାମନ୍ତ : କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ସେ ସେଉଁଠି ଥିଲା, ସେଠିଠିଆହୋଇ
ରହିଲା । ମାନେ ମୁଁ... ସେ...ମାନେ ମୁଁ...ଠିକ୍
ବୁଝି ପାରିଲି ନାହିଁ, କିଏ କାନ୍ଦୁଛି । ଆପଣ ମତେ
ପଚାରିବେ, ସେ ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେଙ୍କ ପରିବାରର
କେହି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ବୋଲି ମୁଁ କାହିଁକି ନ ଭାବିଲି ?
କିନ୍ତୁ କାନ୍ଦିବାର ଡଙ୍ଗରୁ ମୁଁ ଅନୁମାନ କଲି, ସେ
ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେଙ୍କ ପରିବାରର କେହି ନୁହନ୍ତି ।
କାହିଁକି ? କାରଣ ସେ ଲୋକ ବୁଝା ଗଲାରେ
କାନ୍ଦୁଥିଲେ । ପରିବାରର କେହି ହୋଇଥିଲେ,
ନିଜଘରେ ବସୁଥିବା କାନ୍ଦନ୍ତେ କାହିଁକି ? ଏସବୁ
ଚିନ୍ତାକରି, ମୁଁ ସେଠି ଠିଆହୋଇ ରହିଲି, ତା'ପରେ
ମୁଁ କେତେକ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲି ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : କ'ଣ ?

କାର୍ତ୍ତିକ ଓ ପୋଙ୍କେ : କିଏ କହୁଥିଲା ?

ସାମନ୍ତ : ଦେଖନ୍ତୁ ଆପଣମାନେ ତ ପଚାରିବା କଥା ନୁହେଁ ।
ଯାହା ପ୍ରଶ୍ନ ଓକିଲ ସାହେବ ପଚାରିବେ ।

ସୁଖାମ୍ବେ ବେଶ୍, କିଏ କହୁଥିଲା ?

ସାମନ୍ତ : ସେ ମହିଳା, ସେ ଭିତରେ ଥିଲେ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : କ'ଣ କହିଲେ ମହିଳା ? କିଏ ସେ ମହିଳା ?

[ନିଜେ ଅଜାଣତରେ ବେଶାରେଙ୍କୁ ଚାହିଁବା]

ସାମନ୍ତ : ନାଁ, ଆପଣ ମତେ ପଚାରି ପାରିବେ ନାହିଁ—ସେ
ପଚାରିବେ, ଓକିଲ ସାହେବ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ମୁଁ ପଚାରୁଛି । ଶୀଘ୍ର କୁହନ୍ତୁ ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତ, ଆପଣ କଅଣ ଶୁଣିଲେ ? ସମୟ ନଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଶୀଘ୍ର କୁହନ୍ତୁ । Please ।

ସାମନ୍ତ : ମୁଁ ଶୁଣିଲି--- ସବୁ କହିବି ?

ସୁଖାମ୍ବେ : ଯାହା ଆପଣ ମନେକରି ପାରୁଛନ୍ତି କୁହନ୍ତୁ ।

ସାମନ୍ତ : (ନିଜତାତରେ ଧରିଥିବା ଏକ ବହି ତରବରଭାବେ ଓଲଟାଇ ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା ଦେଖି) ତମେ ଯଦି ମତେ ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ତ୍ୟାଗ କରିବ, ମୁଁ କଅଣ କରିବି ?

ବେଶାରେ ଉଦ୍‌ବଗ୍ନ ହୋଇ ଉଠିବା]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଏଇକଥା ସେ ମହିଳା କହୁଥିଲେ ?

ସାମନ୍ତ : (ବହି ଦେଖୁ ଦେଖୁ) “ମୁଁ କେମିତି କହିବି ?”

ସୁଖାମ୍ବେ : ତା’ ହେଲେ କିଏ ଆଉ କହିବ ?

ସାମନ୍ତ : ନାଁ, ନାଁ, ମୁଁ ପ୍ରଫେସରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଆପଣଙ୍କୁ କହୁଥିଲି, ପ୍ରଫେସର ଜାମଲେ ସେ ମହିଳାଙ୍କୁ ଯାହା ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଓ, I see ।

ସାମନ୍ତ : (କହି ଚାଲିଥାଏ) “ତମେ କୁଅଡ଼େ ଯିବ, କଅଣ କରିବ, ସେଇଟା ପୁରାତର ତମ ନିଜ ସମସ୍ୟା । ତମ ପ୍ରତି ମୋର ଯଥେଷ୍ଟ ସହାନୁଭୂତି ଅଛି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ନାଚୁର, ମୁଁ କହିକରି ପାରିବି ନାହିଁ । ମୋର ମାନ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା, ମତେ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।” ତା’ପରେ ସେ ମହିଳା କହିଲେ, “ତମେ ତମ ମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା କଥା କହୁଛ ? ତମେ ଏତେ ହୃଦୟଘାତ ?” ସେତେବେଳେ ସେ ଉଦ୍‌ବଳେଇ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ସମାଜଟା ହିଁ ହୃଦୟଘାତ ।”

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ବାନ ଜୋରରେ କୁଣ୍ଡେଇ ହେଇ) I see, I see.

ସୁଖାମ୍ବେ : (ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ) ଚମତ୍କାର, ଚମତ୍କାର ।

ସାମନ୍ତ : “ତମେ ଯଦି ମତେ ତ୍ୟାଗ କରିବ ତା’ହେଲେ ମୋର ଆତ୍ମହତ୍ୟା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ବାଟ ନାହିଁ ।” “ତା’ହେଲେ ସେଇଆ କର । ମୋର ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ବାଟ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ତମେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କଲେ, ମୋର ବଡ଼ ଦୁଃଖ ହେବ ।”

ସୁଖାମ୍ବେ : ବେଶ୍ ଥିଲିଙ୍ଗ୍ ।

ସାମନ୍ତ : ଭଦ୍ର ଲୋକ କହିଲେ “ତମର ଏ ଧମକରେ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମୋ ନିଷ୍ପତ୍ତିରୁ ତଳେ ମାସ ଟଳିଯିବି ନାହିଁ ।” ସେତେବେଳେ ସେ ମହିଳା କହିଲେ, “ଦେଖ, ଦୁଇ ଦୁଇଟା ଜୀବନର ହତ୍ୟା” ଦୁଇଟା ? ନା ଭୁଲ୍ କହିଲି, ଗୋଟିଏ ନା-ନା—ଠିକ୍ ଦୁଇଟା—ହଁ, “ଦୁଇ ଦୁଇଟା ଜୀବନର ହତ୍ୟା ଅପରାଧରୁ ତମେ ବଞ୍ଚିଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।” ତା’ପରେ ଏକ ଭୟଙ୍କର ହସର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲି ।

ବେଣାରେ : (ହଠାତ୍ ଚିତ୍କାର କରି) ହଉ, ସେତିକି ହେଉ ।

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : (ଟେବୁଲ୍ ବାଡ଼େଇ) ଅର୍ଡର, ଅର୍ଡର ।

ବେଣାରେ : ଏ ସବୁ ମିଛ କଥା । ପୁରା ମିଛ ।

ପୋଙ୍ଗେ : ନିଶ୍ଚୟ ମିଛ । ତା’ବୋଲି ହେଲ କଅଣ ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ଏହା ମିଛ ହେଲେ ବି ବେଶ୍ ଏଫେକ୍ଟିଭ୍ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ମିଷ୍ଟୁର ସାମନ୍ତ—କହି ଚାଲ ।

ବେଣାରେ : ନା, ଏସବୁ ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ । ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ ।

ସାମନ୍ତ : (ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ) କିନ୍ତୁ କଥା କଅଣ ?

ବେଣାରେ : ଏହା ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ହେବ । ଏଥିର ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ବି ସତ ନୁହେଁ ।

ସାମନ୍ତ : ହଁ, ତାତ ଠିକ୍ ।

ବେଶାରେ : ସବୁ ମନଗଢ଼ା କଥା । ସବୁ ମିଛ ।

ସାମନ୍ତ : ତା ନିଶ୍ଚୟ ।

ବେଶାରେ : ତମେ ଏଠି—ତମେ ଏଠି ନିପଟ ମିଛ କଥା କହି
ରୁଲିଛ ।

ସାମନ୍ତ : ମିଛ ଛଡ଼ା କଅଣ ହୋଇପାରେ ? (ହାତରେ ଲୁଚାଇ
ଧରି ଥିବା ବହି ବାହାର କରି) ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି ସବୁ
ଏ ଉପନ୍ୟାସରୁ କହୁଛି ।

(ସମସ୍ତେ ହସିବା)

ସୁଶାମ୍ଭୁ : ଆଃ କି ମଜା ! ବେଶ୍ ହସାଇଲେ ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତ । କହି
ଚାଲନ୍ତୁ । କହି ଚାଲନ୍ତୁ । ତାପରେ କଅଣ ହେଲୁ ?

ବେଶାରେ : ଏହାପରେ କେହି ପଦେ ବି କଅଣ କହିଲେ ମୁଁ ଏଠି
ଚାଲିଯିବି ।

ସୁଶାମ୍ଭୁ : ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତ !

ବେଶାରେ : ମୁଁ ଏଠି ସବୁ ଘଟଣାରୁ ତରୁମାର କରିଦେବି ।
ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଦେବି ।

ମିସେସ୍ କାର୍ଣାକର : କିନ୍ତୁ ମିସ୍ ବେଶାରେ, ତମ ବିବେକ ଯଦି ନିର୍ମଳ
ଅଛି ତା'ହେଲେ ତମେ ଏମିତି ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ
ପଡ଼ୁଛ କାହିଁକି ?

ବେଶାରେ : ତମେମାନେ ଜାଣିଶୁଣି, ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକାଠି ହୋଇ
ସତ୍ତାଯନ୍ତ୍ର କରିଛ ।

ସାମନ୍ତ : ନା—ନା—ନା—ମିସ୍ ବେଶାରେ, ସେମିତି କିଛି
ନାହିଁ ।

ସୁଶାମ୍ଭୁ : ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତ ! ଏଣେ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଜବାବ ଦିଅନ୍ତୁ ।
ପ୍ରଫେସର ତାମଲେ ଜୋରରେ ହସି ଉଠିଲେ । ତା'
ପରେ ଘର ଭିତରେ ଥିବା ସେ ଅଜଣା ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି
କଅଣ କଲେ ?

ସାମନ୍ତ : (ବହର ପୃଷ୍ଠା ଓଲଟାଇ) ରୁହନ୍ତୁ, ରୁହନ୍ତୁ, ସେ
ପୃଷ୍ଠାଟି ମିଳୁନାହିଁ ।

ବେଶାରେ : ସାମନ୍ତ, ନମେ ଯଦି ଆଉ ପଦେ ମଧ୍ୟ କିଛି କହିଛ,
ତା'ହେଲେ ମୁଁ ଚମକି...

ସୁଖାମ୍ବେ : କୁହନ୍ତୁ ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତ ।

ସାମନ୍ତ : ରୁହନ୍ତୁ, ଗୋଲମାଲିଆ ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ସେ ପୃଷ୍ଠା
ଖୋଜି ପାଉନି ।

ସୁଖାମ୍ବେ : (କାଶିକରକୁ) ମି. ଲର୍ଡ୍ ! ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା ସବୁ
ଶୁଣାଗଲା, ସେଥିରୁ କେସ୍ଟା ଏତେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇ
ସାରିଲାଣି ଯେ ଆଉ ଅଧିକ କିଛି ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣର
ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଏ ସମସ୍ତ ବିବୃତ୍ତି ଅସାମାନ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ଆମ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଭାବେ ରେକର୍ଡ୍ କରାଯାଉ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶିକର : ଏକଥା ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ବେଶାରେ : ହଁ, ଲେଖି ନିଅନ୍ତୁ । ସବୁ କଥା ଲେଖି ନିଅନ୍ତୁ ।
ନୋଟ ପରେ ନୋଟ ଲେଖି ଚାଲନ୍ତୁ ।

ଦଠାଠ ତାଙ୍କ ଆଖି ଅଶ୍ରୁପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
ଉଠିବା, ସ୍ଵର ରୁଦ୍ଧ ହୋଇଯିବା । ସେ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଉଠିବା—
ତାପରେ ଅଶ୍ରୁପ୍ଳାବିତ କଣ୍ଠରେ କହିବା]

ଆପଣମାନେ ମୋର କଅଣ କରୁଛ ? ଖାଲି ମକଦ୍ଦମା,
ବିଚାର । ଆଉ କଣ ? (କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଉଇଙ୍ଗସ୍
ଭରତକୁ ଚାଲିଯିବା)

[ଗଣ୍ଡାର ମାରବତା । ସାମନ୍ତ ଛଡ଼ା ଆଉ
ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁର ଭାବ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ହେବା । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ଏକ ଅଭ୍ୟୁତ
ଅଥବା ସତର୍କ ଉତ୍ତେଜନାର ଚିହ୍ନ]

ସାମନ୍ତ : (ସହାନୁଭୂତି ସ୍ୱରରେ) କଅଣ ହେଲା, ଭଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ହଠାତ୍ କଅଣ ହେଇଗଲା ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଜାନ କୁଣ୍ଡାଇ ହୋଇ) ଏସବୁ ଅତିଶୀଘ୍ର ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବେ ରହସ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସୁଖାମ୍ବେ, ଆଜିକାଲି ସମସ୍ତ ସମାଜର ବାତାବରଣ ଗୁଣ୍ଡୁ ହୋଇ ଗଲାଣି । ଆଉ କୌଣସି ଜନସ ପବନ ନୁହେଁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ସେଇଥିପାଇଁ ହଁ, ଆମଭଳି ବିଚାରଶୀଳ ଲୋକେ ଏସବୁ ବିଷୟ ଗଣ୍ଡର ଭାବେ ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି । ଏସବୁ କଥାକୁ ଡାଲୁକା ଭାବେ ନେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଆପଣ ଠିକ୍ କଥା କହୁଛନ୍ତି ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଖାଲି ଚିନ୍ତା ଯଦି ଯଥେଷ୍ଟ ନହୁଏ, ତା'ହାଲେ ଆମକୁ ଠିକଣା କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାର୍ଯ୍ୟ, ଆକସନ ! କଣ କହୁଛ କାର୍ଣ୍ଟିକ ।

କାର୍ଣ୍ଟିକ : Yes ଆକସନ ।

ପୋଙ୍ଗେ : ରଇଟ୍ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଏଠି କେବଳ ଭାବ ପ୍ରବଣତା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ, ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକାଠି ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଶି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଦରକାର ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ଘଟିଛି କଅଣ ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ତମେ ଚୁପ୍ ରୁହ । ସୁଖାମ୍ବେ, କଅଣ ହୋଇଥାଇ ପାରେ ? ତମେ କଅଣ ଅନୁମାନ କରୁଛ ?

ସୁଖାମ୍ବେ : ସେଇଟା ହଁ ରହସ୍ୟ । (ସାମନ୍ତ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଥିବା)

ସୁଖାମ୍ବେ : ଆଉ ମୁଁ ଭାବୁଛି ଏ ରହସ୍ୟର ଉତ୍ତର ଆମେ ଜାଣୁ ।

କାର୍ଯ୍ୟକ-କାଶୀକର : }
 ପୋଙ୍ଗେ-ବେକଡ଼େ : } କଅଣ—କଅଣ ?
 ମିସେସ୍ କାଶୀକର :

[ବେଶାରେ ଭିତରକୁ ଆସି ଦ୍ଵାର
 ପାଖରେ ଠିଆ ହେବା]

ସୁଖାମ୍ନେ : (ବେଶାରେକୁ ନଦେଖି) well ବନ୍ଧୁଗଣ, ସିଧା କଥା
 ହେଉଛି ଏହି, ମିଷ୍ଟର ସାମନ୍ତ ଯାହା କହିଲେ, ତାହା
 ଏ ବହିରୁ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦ୍ୟତା
 ରହିଛି ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ତା'ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି, ଆପଣ କହୁଛନ୍ତି, ମିସ୍ ବେଶାରେ
 ଆଉ ପ୍ରମେସର ଡାମଲେଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ—

ସୁଖାମ୍ନେ : Yes । ଏକଥା ନିସନ୍ଦେହ । ଏ ବସ୍ତୁରେ ଆଉ
 ପ୍ରଶ୍ନର ଅବକାଶ ନାହିଁ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ହେ ଭଗବାନ !

ବେକଡ଼େ : (ଉତ୍ସାହରେ ଉଠି) ମୁଁ ମୂଳରୁ ଏକଥା ଶୁଣିଥିଲି ।

ସୁଖାମ୍ନେ : (ବେଶାରେକୁ ହଠାତ୍ ଦେଖି) ସ୍...

[ସମସ୍ତେ ହଠାତ୍ ମାରବ ଓ ବେଶାରେକୁ
 ଚାହିଁ ରହିବା । ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ
 ଭାବେ ଭିତରକୁ ଆସି ନିଜ ବ୍ୟାଗ
 ଆଉ ପର୍ଯ୍ୟ ଉଠାଇ ଧରିବା । ସେ
 ବାହାର ଦ୍ଵାର ନିକଟକୁ ଯାଇ କଲିଣୀ
 ଖୋଲିବା । ସମସ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି ।
 ସେ କବାଟ ଟାଣିବା, କିନ୍ତୁ ଦ୍ଵାର
 ଖୋଲୁ ନଥାଏ । ସେ ଜୋରରେ
 ଟାଣିଲେ; କିନ୍ତୁ କବାଟ ବାହାରୁ ବନ୍ଦ
 ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ସେ ଜୋରରେ
 କବାଟରେ ବାଡ଼େଇ ଚାଲିଲେ । କିନ୍ତୁ

ତାହା ଖୋଲୁ ନଥାଏ । ସାମନ୍ତ ଛଡ଼ା
ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମୁହଁରେ ଏକ ବିଚିତ୍ର
ଆନନ୍ଦର ଆଶ୍ରୟ]

ସାମନ୍ତ : ଓଃ, କବାଟ ବାହାରୁ ବନ୍ଦ ହେଇ ଯାଇଛି ନାଁ ? ମୁଁ
ଯାହା କହିଥିଲି—ବାହାରୁ ଖୋଲି ଆସିବା ବେଳେ
ଛୁଟିକିନଟା ଭଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ପଟକୁ ଟାଣି
ଦେଇ ନଥିଲେ, ଭିତରୁ କବାଟ ବନ୍ଦ କରିବା ଯିଏ,
ବାହାରୁ ମଧ୍ୟ ଛୁଟିକିନ ଆସେ ଆସେ ପଡ଼ିଯିବ,
(ନିଜେଯାଇ ଖୋଲିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିବା) ଏ କବାଟର
ଏହି ଦୋଷ । ଏବେ କଅଣ କରାଯିବ ? ଅତିସ ସବୁ
ବନ୍ଦ ଥିବାରୁ ଏବେ ବାହାରେ ବି କେହି ନଥିବେ ।
କେମିତି ଖୋଲି ଯିବ ? ଅଛା ମୁହଁଲି । (ନିଜେ
ଚେଷ୍ଟାକରି) ନାଁ, ଆଉ ଖୋଲିବ ନାହିଁ । ବାହାରୁ
ବନ୍ଦ ।

[ବେଶାରେ କବାଟ ପାଖରେ ଠିଆ
ହୋଇଥିବା]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (କାନ କୁଣ୍ଡେଇ) ଆଜ୍ଞା ! ମୋ ବିଚାରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଜଦୁରୀ ଚାଲୁ ରଖିବା ହିଁ ଠିକ୍ ହେବ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : (ଓକଲ ଡଙ୍ଗାରେ) Yes ମି. ଲର୍ଡ୍. (ଖୁସି ମନରେ)
ଏଥର ଆସାମୀଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ବଜସ୍ବକୁ ଡକାଯାଉ ।

ତୃତୀୟ ଅଙ୍କ

[ବୃଣ୍ଡାୟ ଅଙ୍କ ଶେଷ ବେଳର ପରିବେଶ]

ସୁଖାମ୍ବେ : ମି.ଲର୍ଡ, ଏଥର ଆସାମୀକୁ ସାକ୍ଷୀ ବକ୍ଷକୁ ଡକାଯାଉ ।
ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଆସାମୀ ମିସ ବେଶାରେ, ସାକ୍ଷୀ ବକ୍ଷକୁ ଆସ ।

[ବେଶାରେ ଯେଉଁଠି ସେଠି ଠିଆ ହୋଇ
ରହିବା]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଇନ୍‌କ୍ରେଡିବଲ—ଅଭାଲତ ପ୍ରତି ଏତେ ବେଶାଡର !
ଜମାଦାର ରୋକଡେ ! ଆସାମୀକୁ କାଠ ଗଡ଼ାକୁ
ନେଇଆସ ।

ରୋକଡେ : (ଭୟସ୍ୱଚ୍ଛବେ) ମୁଁ...

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ରହନ୍ତୁ ମୁଁ ନେଇ ଆସିବି । ରୋକଡେ କାହିଁକି ନେବ ?
(ବେଶାରେ ପାଖକୁ ଯାଇ ତାକୁ କାଠଗଡ଼ା ଆଡ଼କୁ
ଟାଣିବା) ଭୁଲ୍, ଭୁଲ୍ ବେଶାରେ ।

[ସେ ବେଶାରେକୁ କାଠଗଡ଼ାରେ ଠିଆ
କରାଇବା । ବେଶାରେ ମୁହଁ
ଆଡ଼କିତ]

ସୁଖାମ୍ବେ : (ନିଜ ଗାଉନ୍ ପିନ୍ଧି ପିନ୍ଧି ବେଶାରେ ଆଡ଼କୁ
ଅନାଇ) ମି. ଲର୍ଡ ! ଆମ ଆଗରେ ଥିବା ମକଦ୍ଦମା
ଯେପରି ଗୁରୁତର ଆକାର ଧାରଣ କରିଛି, ସେ
ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମୁଁ ବିବେଚନା କରୁଛି କି ଯଦି ବିଚାରପତି
ମହାଶୟ ନିଜ ଗାଉନ୍ ପିନ୍ଧି ନଥାନ୍ତି, ତା'ହେଲେ ଭଲ
ହୁଅନ୍ତା ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଠିକ୍ ? ରୋକଡେ, ମୋ ଗାଉନ୍ ?

[ସ୍ବେକଡ଼େ ଗାଉନ୍ ଖୋଲି ତାକୁ
ଦେବା ଓ ସେ ତାହା ପିନ୍ଧିବା । ତା'ପରେ
ତାଙ୍କର ଗାନ୍ଧୀୟ ବଢ଼ି ଉଠିବା]

ସୁଖାମ୍ବେ : ମି. ସାମନ୍ତ, ମିସେସ୍ କାଶୀକର, ପୋଙ୍ଗେ, କାର୍ଣ୍ଣିକ !
ସେ ଯେଉଁଠି ବସିବା କଥା ବସି ଯାଆନ୍ତୁ ।

[ସୁଖାମ୍ବେ ନିଜକୁ ସଜାଡ଼ିନେଇ, କିଛି
ସମୟ ଆଖି ବନ୍ଦକରି, ଚିନ୍ତା କରିବା ।
ତା'ପରେ ନିଜ ଗାଲରେ ଆପେ ଆପେ
ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଚାଲିଯିବା ମାରି ପ୍ରାର୍ଥନା
କଲେଇ ଦୁଇ ଚାରିଥର ଶୂନ୍ୟରେ
ନମସ୍କାର କରିବା]

ସୁଖାମ୍ବେ : କୌଣସି ନୂଆ କଥା ହାତକୁ ନେଲବେଳେ ଏହିପରି
ଘରର ଦେବତାଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ମୋ ବାପା
ଶିଖାଇଛନ୍ତି । ତଦ୍ବାସ ନିଜକୁ ବଡ଼ ପବିତ୍ର ଲାଗେ ।
ମନରେ ନୂଆ ବଳ ଆସେ । (ନୂଆବଳ ପାଇଲପରି
ସେ ପହଲମାନ ପରି ଏପଟ ସେପଟ ଦୁଇଥର
ପଦଚାଲି କରିବା, ତା'ପରେ କହି ଉଠିବା) ବେଙ୍ଗ ।
ନ ଓ ଟ୍ ବଜନେଶ । ଆସାମୀ ଶପଥ ନିଅନ୍ତୁ ।

[ସ୍ବେକଡ଼େ ଉଦ୍‌ସନାସ ନେଇ ବେଣାରେ
ଆଗରେ ଠିଆ ହେବା, ବେଣାରେ
ଚୁପ୍‌ଚୁପ୍—ଗୋଟାଏ ମୂର୍ତ୍ତିପରି ସ୍ଥାୟୀ-
ଠିଆ ହୋଇଥିବା]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ନିଜଟୋପି ଠିକ୍‌କରି) ଆସାମୀ ମିସ୍ ବେଣାରେ,
ଶପଥନଅ ।

ସାମନ୍ତ : ଶପଥ ନେଇ ନିଅନ୍ତୁ ମିସ୍ ବେଣାରେ, ଏତ କେବଳ
ଗୋଟାଏ ଖେଳ ।

[ବେଣାରେ ଚୁପ୍]

ମିସେସ କାଶୀକର : (ଆଗକୁ ଆସି) ସେ ବନ୍ଧୁ ମତେ ଦିଅ । ମୁଁ ଶପଥର
ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଛି । ବେଶାରେ, ଏ ବନ୍ଧୁ ଛୁଇଁ କୁହ,
ମୁଁ ଯାହା କହିବ ସତ କହିବ, ସତଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି
କହିବ ନାହିଁ । କୁହ !

[ବେଶାରେ ମାରବ]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : (ଡିକ୍ସିନାସ ରୋକଡେଙ୍କ ଦେଇ) ସେ ଶପଥ
ନେଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଭାବ ନିଆ ଯାଉନାହିଁ କାହିଁକି ?
ତାଙ୍କ ହାତ ତ ଡିକ୍ସିନାସ ଉପରେ ଥିଲା । ଏଥର
ଯାହା ପଚାରିବା କଥା ପଚାରନ୍ତୁ ସୁଖାମ୍ନେ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଅସାମୀ ମିସ୍ ବେଶାରେ, ଅଦାଲତ ତମକୁ ଚାରିଦି
କରି ଦେଉଛନ୍ତି କି ଏଣିକି ଅଦାଲତ ପ୍ରତି ଅବମାନନା ।
ହେଲା ଭଳି କୌଣସି ଅଚରଣ ତମେ ପ୍ରକାଶ କରିବ
ନାହିଁ । ଗେଟ୍ ! ମିଷ୍ଟର ସୁଖାମ୍ନେ ଚାଲୁ
ଆପଣଙ୍କ କେର ।

କାର୍ଟିକ : Yes, ପଚାରି ଚାଲନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : (ବେଶାରେ ସମ୍ମୁଖରେ କିଛି ସମୟ ପତରୁରଣ କରି,
ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆଙ୍ଗୁଠି ଦେଖାଇ) ତମ ନା
ଲୁଲା ଡମଲେ ?

ସାମନ୍ତ : (ହଠାତ୍ ଛୋଟ କରି) ନା—ନା—ବେଶାରେ,
ଡମଲେ ତ ପ୍ରଫେସର ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଟିକିଏ ଚୁପ୍ ରହି ଶୁଣନ୍ତୁ, ସେ କଅଣ ଉତ୍ତର
ଦେଉଛନ୍ତି, ଦେଖନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ମିସ୍ ଲୁଲା ବେଶାରେ !

[ବେଶାରେ ଶୁଣିବାକୁ ବା ଚାହିଁବାକୁ
ଚେଷ୍ଟା କରିବା]

ସୁଖାମ୍ବେ : ତମ ବୟସ କେତେ ହେଲା ଅଦାଲତ ଆଗରେ
କହିବ ?

[ବେଶାରେ ଖରବ]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଆସାମୀ ବେଶାରେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ତମକୁ ସାହାଯ୍ୟକୁ
ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଉଛି ସେ ସବୁର ଉତ୍ତର ଦେବା ଦାୟିତ୍ଵ
ତୁମ ଉପରେ ରହିଛି—(ଟିକିଏ ରହି) ଆସାମୀ
ବେଶାରେ, ତୁମେ ଚୁପ୍ କାହିଁକି ? ପ୍ରଶ୍ନର ଜବାବ
ଦିଅ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ସେ କ'ଣ ଉତ୍ତର ଦେବେ ? ତାଙ୍କ ବୟସ ମୁଁ
କହୁଛି । ତାଙ୍କ ବୟସ ୩୨ ବର୍ଷରୁ ବେଶୀ । ହୁଏ ତ
ବର୍ଷେ ଦି' ବର୍ଷ ବେଶୀ । ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଦେଖନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଧନ୍ୟବାଦ ମିସେସ୍ କାଶୀକର ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ରୁହନ୍ତୁ ରୁହନ୍ତୁ, ଧନ୍ୟବାଦ ମିସେସ୍ କାଶୀକର କହିବାର
ମତଲବ କ'ଣ ? ଆସାମୀ ତ ଆଦୁର ତାଙ୍କ ବୟସ
ପ୍ରକାଶ କରି ନାହାନ୍ତି । ମୁଁ ମନ ଦେଇ ଶୁଣୁଛି ସବୁ-
କଥା । ଆସାମୀ ମିସ୍ ବେଶାରେ, ତମ ବୟସ ?

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତ...

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଆସାମୀକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯିବା ବେଳେ, ଅଦାଲତ ଆଉ
କାହା ମୁହଁର ଉତ୍ତରକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନପାରିବ ।
ମଝିରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରି ନାହିଁ । ଆସାମୀ ବେଶାରେ,
ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

[ବେଶାରେ ଖରବ]

ସାମନ୍ତ : ମୋର ମନେ ହେଉଛି ଜଣେ ମହିଳାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବୟସ
ପଚାରିବା ଶିକ୍ଷା ଦୁଃସ୍ତ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଏଡ଼େ ଅବାଧତା ! କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନର ଜବାବ ନାହିଁ ?
ଏଇଟା ଅଦାଲତ ନା ଆଉ କଣ ?

[ରାଗରେ ଟେକୁଲ ବାଡ଼େଇବା]

ପୋଖେ : ନିଶ୍ଚୟ, ଏଇଟା ଅଦାଲତର ଅବମାନନା—

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଆସାମୀର ଏହି ମତି ଗତିର କିଛି ପ୍ରତିକାର ଖୋଜିବାହାର କରିବାକୁ ହେବ । ଏହା ଅଦାଲତର ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ପ୍ରଶ୍ନ । ପ୍ରଶ୍ନର ଜବାବ ଦେବାପାଇଁ ଆସାମୀଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେକେଣି, ସମୟ ଦିଆଗଲା । (ଦୃଢ଼ ଦେଖି) ଆଉ ଅବାଧାତା ବରଦାୟ କରିଯିବ ନାହିଁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : (ନାଟକୀୟ ଭଙ୍ଗୀରେ) ମି. ଲର୍ଡ୍, ଆସାମୀ ନୂପ ରହିବ । ଦ୍ଵାର ମୋର ପ୍ରଶ୍ନର ଜବାବ ପ୍ରାୟ ମିଳି ଯାଇଛି । ତେଣୁ ମୁଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଫେରାଇ ନେଉଛି । I take it back.

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ବେଣ୍ଟ । ଆସାମୀର ବୟସ ୩୪ ବର୍ଷରୁ ଉଣା ନୁହେଁ । ମୁଁ ଏକଥା ଲେଖି ଦେଇପାରୁ । ମୁଁ କଅଣ କହୁଛୁକି, ଆମ ସମାଜରେ ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ପ୍ରଥା ପୁଣି ପ୍ରଚଳିତ ହେବା ଉଚିତ । ଝିଅମାନେ ପିଲା ଥାଉଁ ଥାଉଁ ତାଙ୍କୁ ବିବାହ ଦେଇଦେବା ଭଲ । ତା'ହେଲେ ସବୁ ପ୍ରକାର ଅନାଚାର ଆସପ ଆପେ ବନ୍ଦ ହେଇଯିବ । ଆମ ସମାଜର ଯଦି କେହି ବଡ଼ ଶତକର ଥାଆନ୍ତି, ତା'ହାଲେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଅଗର କର ଓ ଡି. କେ କାର୍ଭୋଙ୍କ ପରି ସଂସ୍କାରକମାନେ । ଏଇଟା ମୋର ସ୍ପଷ୍ଟମତ । କଅଣ କହୁଛୁ ସୁଖାମ୍ବେ ?

ସୁଖାମ୍ବେ : (ଓକଲ ଶ୍ରବରେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଇଁ) ସ୍ପେସ୍ ମି. ଲର୍ଡ୍ !

[ସ୍ଲୋକଡ଼େ ଏ ମଧ୍ୟରେ କାଶୀକରଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ ତରବରରେ ଗୋଟିଏ ନୋଟ ବୁକ୍ରେ ଲେଖି ନେଇଥିବା—ବେଶାରେ ଚୁପ୍‌ଚାପ]

ସୁଖାମ୍ବେ : (ହଠାତ୍ ବେଶାରେକ ପଛପଟକୁ ଯାଇ)

ମିଷ୍ଟ ବେଶାରେ !

[ବେଶାରେ, ଚମକ ତାଙ୍କ ପାଖରୁ
ଟିକିଏ ଦୂଷ୍ଟ ଯିବା]

ସୁଖାମ୍ବେ : ମିଷ୍ଟ ବେଶାରେ ତମେ ଅଦାଲତକୁ କହିବ କି ତମେ
ଏତେ ବୟସଯାଏ କାହିଁକି ବାହା ନହୋଇ ରହିଛ ?
(ଟିକିଏ ରହି) ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଆଉ ଟିକିଏ ବଦଳାଇ
ପଚାରୁଛି । ତମ ଜୀବନରେ ଏ ଯାଏଁ କେତେଥର
ବିବାହ ସୁଯୋଗ ଆସିଛି, ଆଉ ତମେ କିପରି ଓ
କାହିଁକି ହରାଇଛ ? କୁହ, ଅଦାଲତ ଆଗରେ
ପ୍ରକାଶ କର ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଆସାମୀ ମିଷ୍ଟ ବେଶାରେ, ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

(ହାତରୁ ଘଡ଼ି ବାହାରକରି ଟେବୁଲ୍‌ରେ ନିଜ ଆଗରେ
ରଖିବା । ମିଷ୍ଟ ବେଶାରେ ଚୁପ୍) This is too
much.

ମିଷ୍ଟେସ୍ କାଶୀକର : ମୋର ମନେ ହେଉଛି 'ସେ ଜମା କିଛି ଜବାବ
ନଦେବାକୁ ପ୍ରିୟ କରି ନେଇଛନ୍ତି ।

[ବେଶାରେ ଚୁପ୍]

ସୁଖାମ୍ବେ : ମି. ଲର୍ଡ୍ ! ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଛି କି ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଜେବ କିଛି
ସମୟ ପ୍ରତିତ ରଖାଯାଉ । ଯଥା ସମୟରେ ପୁଣି ତା'
ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

[ମିଷ୍ଟ ବେଶାରେ କାଠଗଡ଼ା ଛୁଡ଼ି
ଦ୍ଵାର ପାଖକୁ ଯିବା—ଦ୍ଵାର ବନ୍ଦ
ରହିଛି । ପୋଙ୍କେ ସେଠି ଜଗି ରହିଥିବାରୁ
ମିଷ୍ଟ ବେଶାରେ [ଗୋଟିଏ ପଟକୁ
ଦୂଷ୍ଟଯିବା । ମିଷ୍ଟେସ୍ କାଶୀକର ତାଙ୍କ

ବାହାଧର ତାକୁ ଆସାମୀ ଠିଆହେବା
ପାଇଁ ଥିବା ଡକ୍କୁ ନେଇଯିବା]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : Next ଡରଟ୍ ନେସ୍ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ମିସେସ୍ କାଶୀକର ।

[ମିସେସ୍ କାଶୀକର ତରବରରେ
ଶାଢ଼ୀ ସଜାଡ଼ି ବଡ଼ ଉତ୍ସାହରେ ସାକ୍ଷୀ
ବକ୍ସକୁ ଯିବା]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ସୁଖାମ୍ନେଙ୍କୁ) ଦେଖ, ଦେଖ, ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବାକୁ ସେ
କେମିତି ଉଦ୍‌ଗ୍ରାବ । ଡାକ ପଡ଼ୁ ନ ପଡ଼ୁଣୁ
କାଠଗଡ଼ାରେ ହାଜର ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଏକଥା କହିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । (ତାପରେ
ନାଟକର ସାକ୍ଷୀଭାବେ) ମୁଁ ଶପଥ ନେଇ ସାରିଛୁ ।
ବେଶାରେ ଆଜି ମୁଁ ଦି' ଜଣ ଯାକ ସେତେବେଳେ
ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ଶପଥ ନେଇଛୁ । ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ସତ
କହିବି, ମୁଁ ଡରବି କାହିଁକି ?

ସୁଖାମ୍ନେ : ଠିକ୍ କଥା । ଆଜ୍ଞା, ମିମେସ୍ କାଶୀକର, ଗୋଟିଏ କଥା
ଆପଣ କହି ପାରିବେ—ମିସ୍ ବେଶାରେ ଏତେ ବୟସ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାହିଁକି ଅବବାହତା ରହିଛନ୍ତି ?

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଏଥିରେ କହିବାର କଅଣ ଅଛି ? ବାହା ହୋଇ
ନାହାନ୍ତି, ସେଇଥି ପାଇଁ ଅବବାହତା ରହିଛନ୍ତି ।

ସୁଖାମ୍ନେ : That's it. କିନ୍ତୁ ମିସେସ୍ କାଶୀକର, ୩୨ ବର୍ଷ
ବୟସରେ...

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ନାଁ ୩୪ ବର୍ଷ, ମନେ ରଖନ୍ତୁ ୩୪ ବର୍ଷ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ହଁ ୩୪ । ଆଜ୍ଞା ମିସେସ୍ କାଶୀକର, ଏକଥା କେମିତି ଯେ
୩୪ ବର୍ଷ ଯାଏଁ ଶିକ୍ଷିତା—ଜ୍ଞାନଦାନ ଘରର ବାଳିକା—

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ବାଳିକା ? ମହିଳା ବୁଢ଼ନ୍ତୁ ମହିଳା । ବାଳିକା ! ସେ
ଯଦି ବାଳିକା, ତାହେଲେ ମୁଁ ତ ସୁବର୍ଣ୍ଣ !

ସୁଖାମ୍ବେ : ହଉ, ତାଙ୍କୁ ମହିଳାକୁହାଯାଉ । କିନ୍ତୁ ଏତେବର୍ଷ ଯାଏଁ
ସେ ବିବାହ ନକଲେ କାହିଁକି ? ଆପଣ ଆମକୁ କିଛି
ବୁଝାଇ ଦେଇ ପାରିବେ ?

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଏଥିରେ ବୁଝାଇବାର କଅଣ ଅଛି ? ଯେ ଚାହୁଁବ,
ସେଯେ କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବାହାହୋଇ ପାରିବ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଆପଣ କହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ଯେ, ମିସ୍ ବେଣୋରେ
ବାହା ହେବାପାଇଁ ଚାହୁଁ ନାହାନ୍ତି ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଆପଣ ଶୁଣୁଛନ୍ତି କଅଣ ? ଆଜି କାଲି ଯଦି ବିବାହ
ବିନା ସବୁକଥା ମିଳିପାରେ, ବିବାହର ଆବଶ୍ୟକତା
କଅଣ ? ସେମାନେ ଆରାମ ଚାହାନ୍ତି । ଦାୟିତ୍ବ
ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ମୁଁ କହୁ ରଖୁଛି, ଆମ ସମୟରେ
କୌଣସି ଝିଅ କାଶୀ କୋତରୀ ଅସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲେ,
ମଧ୍ୟ ତାର ବିବାହରେ କିଛି ଅସବ୍ୟ ରହୁ ନଥିଲା ।
ଆଉ ଏବେ ? ଝିଅମାନେ ଜିଜ୍ଞାସା ରୋଜଗାର କରିବା
ଯେବେ ଆରମ୍ଭ ହେଲାଣି—ସବୁ ବିଚିତ୍ରଗଲାଣି ।
ଯଦି ଆମ ସମାଜର ଚାରିଆଡ଼େ ଅନାଚାର ବ୍ୟାପି
ଗଲାଣି, ସେଥିର କାରଣ ହେଉଛି, ଏହି ଝିଅ ଲୋକଙ୍କୁ
ରୋଜଗାର ସୁବ୍ୟା ମିଳିବା ।

[ରୋଜଗାର ସବୁ ଟିପ୍ପଣୀ]

ରୋଜଗାର ଭଲ କରି ଟିପ୍ପଣୀ ନେଲୁଡ଼ ? (ସୁଖାମ୍ବେଙ୍କୁ) ହଉ,
ଆହୁରି ପଚାରନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ବେଣୋରେ, ମିସେସ୍ କାଶୀକର, ଆପଣ କହିଲେ ଯେ,
ବିବାହ ବିନା ଯଦି ସବୁ ମିଳିଯାଏ, ତାହୋଲେ
ବିବାହର ଆବଶ୍ୟକତା କଅଣ ?

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ହଁ, ତା ମୁଁ କହିଲି ।

ସୁଖମ୍ନେ : ଆଜ୍ଞା, ଏଇ ଯେ ସବୁ ମିଳିଯିବା କଥା କହିଲେ,
ସେଥିର ଗୋଟାଏ ଉଦାହରଣ ଦେବେ ?

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ମାନେ— ମାନେ— (ବିବ୍ରତ ହୋଇ ପଡ଼ିବା)

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (କାନ କୁଣ୍ଡେଇ ହେଇ) କମ୍ ଅନ୍, ତମର ଏ
ବୟସରେ ଲଜ୍ଜାର କାରଣ କଣ ଅଛି ? ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର
ଦିଅ । ତମର ବୟସ ହେଲଣି, ଅଥଚ ବୁଦ୍ଧି ବଢିଲ
ନାହିଁ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଏଥିରେ ମୋ ବୟସ କଥା କାହିଁକି ଉଠୁଛି ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ତାଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନର ଜବାବ ଦିଅ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ସବୁକଥା ମାନେ, ବିବାହିତ ଜୀବନରେ ଯାହା ମିଳେ,
ସେଇସବୁ ।

ସୁଖମ୍ନେ : ଆପଣ କଅଣ ଭୁବୁ ନାହାନ୍ତି ଯେ, ଆସାମୀ ସମ୍ପର୍କରେ
ଏପରି କିଛି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେବା ଅନ୍ୟାୟ ?

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ନାଁ, ମୁଁ ସେମିତି ଭୁବୁ ନାହିଁ । ଆଜକାଲି ତ ଏମିତି
ଅନେକ ଉଦାହରଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ।

ସୁଖମ୍ନେ : ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କଥା ଶୁଣନ୍ତୁ, ଆସାମୀଙ୍କ କଥା କହନ୍ତୁ ।
ମିସ୍ ବେଶାରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ, ଆପଣ କିଛି ପ୍ରମାଣ
ପାଇଛନ୍ତି କି ? କିଛି ପ୍ରମାଣ ? ଯଦି ଜାଣନ୍ତି
କୁହନ୍ତୁ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଅଧିକା ପ୍ରମାଣ କଅଣ ? ତାଙ୍କର ଆଚରଣ କଣ
ଆପଣ ନିଜ ଦେଖିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ? ସେ ଆମ ଭିତରୁ
ଜଣେ । ତେଣୁ ମୁଁ କିଛି କହିବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହିଁ ।
କିନ୍ତୁ ମରଦଙ୍କ ସହ ଜଣେ ଅବିବାହିତା ସ୍ତ୍ରୀ ବେଶୀ
ମିଳାମିଶା ହେବା, ସେ ମରଦ ଯେତେ ପରିଚିତ ତହୁଅନ୍ତୁ
ନାଁ କାହିଁକି, ସେଥିରେ ତ କିଛି ସୀମା ରହିବା

ଦରକାର । ମିସ୍ ବେଣାରେ କେତେ ଜୋରରେ
ହସାହସି କରନ୍ତି, କେମିତି ଗୀତ, ନାଚ, ଖେଳ,
କୁଦ, ହାସ ପରିହାସ କରନ୍ତି, ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ?
ତା'ଛଡ଼ା ଦିନ ନାହିଁ, ରାତି ନାହିଁ, ଯାହା ପାରୁ, ତା'
ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲୁବୁଲି କରିବା---

ସୁଖାମ୍ବେ : (ପ୍ରମାଣ ସମ୍ପର୍କରେ ହତାଶ ହୋଇ)

ମିସେସ୍ କାଶୀକର, ଏଥିରୁ ଖାଲି, ଏତିକି ଜଣା
ପଡ଼ୁଛି ଯେ, ସେ ବେଶ୍ ଖୋଲ ମିଜାଜା ଲୋକ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଖାଲି ମିଜାଜ୍ ଖୋଲ ନୁହେଁ, ସବୁ କଥାରେ ଖୋଲ ।
ମୁଁ ଏକଥା କହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ
ଅଦାଲତରେ କଥାଟା ଉଠିଛି, ମୁଁ କହିବାକୁ
ବାଧା । (ହାତରେ ବୁଣୁଥିବା ଉଲ୍ ସୁଖାମ୍ବେଙ୍କୁ ଦେଇ)
ଏସବୁ ଟିକିଏ ଧରି ଥାଆନ୍ତୁ । ଆଜ୍ଞା, ଆମର ଯେ
କୌଣସି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପରେ ସେ କାହିଁକି କେବଳ
ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେଙ୍କ ସହ ଘରକୁ ଫେରନ୍ତି ?

[ବେଣାରେ ଜାଣିଶୁଣି ନୁହଁ]

ସୁଖାମ୍ବେ : I see. ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପରେ ରାତିରେ ମିସ୍ ବେଣାରେ
ତାଙ୍କୁ ଘରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବାକୁ କେବଳ ପ୍ରଫେସର
ଡାମଲେଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ନ୍ତି...

ପୋଙ୍ଗେ ଓ କାର୍ତ୍ତିକ ପରସ୍ପର ମୁହଁ
ରୁହଁ ଲୁହଁ ହେଉଥିବା]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ତା ଠିକ୍ । ଥରେ ମୁଁ ଆଉ ମି. କାଶୀକର... ସେଇଟା
ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ... (କାଶୀକରଙ୍କୁ) ସେପ୍ଟେମ୍ବର ନା ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ସାକ୍ଷୀକୁ କେହି କିଛି ବତାଇ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।
ତମକୁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ତମେ ନିଜେ ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ହଁ, ସେଇଟା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ । ମିସ୍ ବେଣାରେ,
ସେଦିନ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପରେ ରାତିରେ ଘରକୁ ଫେରିବାର

ଥିଲା । ମୁଁ ଆଉ ମିଶ୍ରର କାଶୀକର କହିଲୁ, ଆସ ତମକୁ
ଦରେ ଛାଡ଼ିଦେବୁ । କିନ୍ତୁ ସେ ଆମ କଥା ନଶୁଣି ସିଧା
ଡାମଲେଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଚାଲି ଗଲେ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : (ଓକଲ ଡଙ୍ଗରେ) peculiar.

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଏଇ କିଛି ସମୟ ତଳେ ସେ ପାଟିକରୁଥିଲେ ଏବୁ ମିଛ
କଥା । କିନ୍ତୁ ଏବେ ସେ କପରି ତୁମ୍ଭ ରହିଛନ୍ତି ? ତାର
ଅର୍ଥ କଅଣ ? ସମସ୍ତ ବେଶ ଅନୁମାନ କରି ପାରିବେ;
ସତକଥା ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ହଉ ମୋତେ
ମୋ ଉଲ୍ ହଅନ୍ତୁ । (ସୁଖାମ୍ନେଠାରୁ ଉଲ୍ ନେବା)

ସୁଖାମ୍ନେ : (ଉଲ୍ ଓ କଣ୍ଟା ପ୍ରଭୃତି ତାକୁ ଫେରାଇ) ମିସେସ୍
କାଶୀକର, ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେ ଗୃହସ୍ଥ ଲୋକ, ତାଙ୍କର
ପରିବାର ଅଛନ୍ତି—

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ହଁ, ତାଙ୍କର ପାଞ୍ଚୋଟି ଛୁଆ—

ସୁଖାମ୍ନେ : ତାହେଲେ ଆପଣ କାହିଁକି ନ କହିବ ସେ ମିସ୍
ବେଶାରେ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ଦାୟିତ୍ବ ସଂପନ୍ନ ମୁରଖଲୋକ
ଭାବ ସାଙ୍ଗରେ ଦରକୁ ନେଇ ଯିବାକୁ କହିଥିଲେ

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ତ ହେଲେ ଆପଣ କହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ସେ ମୁଁ ଆଉ
ମୋ ସ୍ବାମୀ ଦାୟିତ୍ବ ସଂପନ୍ନ ଲୋକ ନୋହୁଁ ?
ଡାମଲେ ହୁଏତ ଜଣେ ବୟସ୍କ ଲୋକ, କିନ୍ତୁ ଆମର
ବାଲୁ ତ ନୁହେଁ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ବାଲୁ—ମାନେ ରୋକଡ଼େ, କଥା କଅଣ ?

[ବେଶାରେ ଉତ୍ତେଜିତା ଜଣାପଡ଼ୁଥିବା]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ମୁଁ କହୁଛି । ଆଉଦିନେ ତାଙ୍କ ପୋତ୍ରାମପରେ ବେଶାରେ
ଆମ ଏ ବାଲୁ ସାଙ୍ଗରେ ଏକୂଟିଆ—ମୁଁ ବାଲୁ ମୁହଁରୁ
ଶୁଣିଛି, କଅଣ ବାଲୁ, ସତ ନା ?

[କାର୍ତ୍ତିକ ଛଡ଼ା ଆଉ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ
ଉତ୍ତେଜନା—ସୁଖାମ୍ନେ ବେଶ ଖୁସି
ଜଣା ପଡ଼ୁଥାନ୍ତି]

ରୋକଡ଼େ : (କମ୍ପିତ ଭାବେ) ହଁ ...ମାନେ...

ସାମନ୍ତ : (କାହିଁକି) ନାଁ, ନାଁ, ଏକଥା ହୋଇ ନପାରେ ।
ମିସ୍ ବେଣାରେ ଏଠି କିଛି ସମୟ ଆଗରୁ ମୋ
ସହଚ ଏକୁଟିଆ ଥିଲେ । ତା ବୋଲି—

[କାହିଁକି ତାଙ୍କୁ ଚୁପ କରାଇ ଦେବା]

ସୁଖାମ୍ନେ : ମିସେସ୍ କାଶୀକର, ଆପଣ ଏଥର ନିଜ ସ୍ଥାନକୁ
ଯାଇ ପାରନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ଠାରୁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ସରିଲା ।
ମି: ଲଡ଼ ! ମୁଁ ନିବେଦନ କରୁଛି ଯେ ମିଷ୍ଟର
ରୋକଡ଼େଙ୍କୁ ପୁଣି ସାକ୍ଷୀ ବାକ୍ସକୁ ଡକାଯାଉ ।

(ରୋକଡ଼େ ନିଜ ସ୍ଥାନରୁ ନ ଡୁଞ୍ଚିବା । ସୁଖାମ୍ନେ ମିସ୍
ବେଣାରଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଠିଆ
ହେବା ଏବଂ ବରଫୁଲ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ) ମିସ୍ ବେଣାରେ,
ଏ ଖେଳ ବେଶ୍ ଜମି ପାରିଛି । ଆପଣ କଅଣ
ଭାବୁଛନ୍ତି ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ରୋକଡ଼େ, ସାକ୍ଷୀ ବାକ୍ସକୁ ଆସ ।

[ରୋକଡ଼େ ବେଣାରଙ୍କ ଆଡ଼େ
ବୁଝିବାକୁ ସାହସ ନ କରି ଡରି ଡରି
ସାକ୍ଷୀ ବାକ୍ସକୁ ଆସିବା]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ବାଲୁ, ଡରିବୁ ନାହିଁ, ସତକଥା କହିବୁ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : (ସାକ୍ଷୀ ବାକ୍ସ ପାଖକୁ ଯାଇ)

ମିଷ୍ଟର ରୋକଡ଼େ, ଆପଣ ଆଗରୁ ଯେଥ ନେଇ
ସାରିଛନ୍ତି । ଆଜ୍ଞା ମିଷ୍ଟର ରୋକଡ଼େ, ମିସେସ୍ କାଶୀକର
ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ବେଳେ ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ଅତି
ରୁଞ୍ଜିତ କଥା କହିଛନ୍ତି ।

[ରୋକଡ଼େ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇବା]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ବାଲୁ, ମତେ କହି ନ ଥିଲୁ ?

ସୁଖାମ୍ବେ : ମିଷ୍ଟର ରୋକଡେ, ସେବନ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପରେ ଯାହା ଦିଶିଲା, ଭଲ ବା ଅସାର, ସୁଖକର ବା ଅସୁଖକର, ସବୁ ଅଦାଲତ ଅଗରେ ଖୋଲି କହନ୍ତୁ । ଏହା ଆପଣଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ସରିଲା ପରେ କଅଣ ହେଲା ?

ରୋକଡେ : (ଅତମତ ହେଇ) ମୁଁ...

ସୁଖାମ୍ବେ : ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ସରିଲା ପରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ତ ବାହାରକୁ ଆସିଲେ, ତା ପରେ—

କାର୍ତ୍ତିକ : ଏଇ ଦୁଇଜଣ ମାତ୍ର ହଲରେ ରହିଗଲେ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ମୁଁ ଯାହା ଶୁଣିଛି, ତା'ପରେ ମିସ୍ ବେଣାରେ ତାର, ମାନେ ବାଲୁର ହାତ ହଠାତ୍ ଧରିପକାଇ...

ପୋଙ୍ଗେ : ଗୁଡ୍ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ତା'ପରେ ? ତାପରେ ? ସେ ଆଉ କଣ କଲେ ରୋକଡେ ? ଆଉ କଅଣ ?

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ମୁଁ କହୁଛି ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ନାଁ, ତମେ କିଛି କହିପାରିବ ନାହିଁ । ମଝିରେ ବାଧା ଦିଅ ନାହିଁ । ଯାହା କହିବା କଥା ରୋକଡେ କହିବ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : Yes ମିଷ୍ଟର ରୋକଡେ, ଡରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ସାହସର ସହିତ କୁହନ୍ତୁ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଡର ? ଆମେ ସବୁ ଏଠି ଥିଲାବେଳେ ଡର କାହାକୁ ? ଏଠି ତ ଡକ୍ଟର ଟେଟରସିପ୍ ନାହିଁ, ଡର କଅଣ ?

[ରୋକଡେ ଶୁଣିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ସାହସ ସଞ୍ଚୟ କରିବା]

ରୋକଡେ : (ସାହସ ସହ) ସେ ମୋ ହାତଧରି ପକାଇଲେ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ତା' ପରେ ?

ରୋକଡ଼େ : ତାପରେ—ତାପରେ, ମୁଁ କହିଲି ଦେଖନ୍ତୁ ମିଷ୍ଟ
ବେଶାରେ, ଏଇଟା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଏସବୁ ଭଲକଥା
ହେଉନାହିଁ । ତମ ପଟରେ ଏ ଆଚରଣ ଉପଯୁକ୍ତ
ନୁହେଁ । ଏକଥା ମୁଁ କହିଲି ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ତାପରେ ?

ରୋକଡ଼େ : ମୁଁ ମୋ ହାତ ଛଡ଼ାଇ ନେଲି । ସେ ଟିକିଏ
ଦୃଷ୍ଟକଲେ । ସେଇଠୁ କହିଲେ—ଯାହା ଦଟିଗଲ,
କାହାକୁ କିଛି କହିବ ନାହିଁ ।

ବେଶାରେ : (ବିଚାର କରି) ଏସବୁ ମିଛ କଥା ।

ମିଷ୍ଟର କାଶିକର : (ଟେବୁଲ୍ ବାଡ଼େଇ) ଅର୍ଡର ଅର୍ଡର ! ଆସାମୀ
ଗୋଲମାଲ କରୁଥିବାରୁ , ମୁଁ ପୁଣି କଡ଼ା ତାଗିଦ୍ କରି
ଦେଉଛି । ରୋକଡ଼େ, କହିରୁଲ ।

ରୋକଡ଼େ : ସେ ମତେ କହିଲେ, ତମେ ଯଦି ଏ କଥା କାହାକୁ
କୁହ ତାହାଲେ ମୁଁ ତମକୁ ଦେଖିନେବି ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଏସବୁ କେବେ ଦଟିଲ ?

ରୋକଡ଼େ : ଆଠଦିନ ତଳେ, ଡମ୍ଭିଭଲିଠାରେ । ଆମ ଘୋ
ହେଉଥିବା ସମୟରେ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ମି. ଲର୍ଡ୍, ଏହି ଆସାମୀ—ତାଙ୍କଠାରୁ ବୟସରେ ବହୁତ
ଛୋଟ, ତାଙ୍କ ସାନଭାଇ ସମାନ ଗୋଟାଏ ବାଳକକୁ
ଏକୁଟିଆ ପାଇ, ତା' ଉପରେ ଜୋର ଜୁଲମ କରିବାକୁ
ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ଗାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ଆହୁରି ମଧ୍ୟ
ପୁଷ୍ଟ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ଯେ, ଏକଥା କାହାକୁ କହିଦେଲେ,
ସେଥିର ପରିଣତି ଭଲ ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ସେ
ତା'କୁ ଧମକ ଦେଇଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେ ନିଜ ପାପ
ଦୋଷାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶିକର : କିନ୍ତୁ ସତକଥା ଲୁଚି ରହି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ତା'ହେଲେ ମିଷ୍ଟୁର ରୋକଡ଼େ, ଆସାମୀ ଆପଣଙ୍କୁ ଧମକ ଦେଲେ ? ତା'ପରେ କଅଣ ହେଲା ?

ରୋକଡ଼େ : (ନିଜ ଅଜଣାତରେ ନିଜର ଏକ ହାତ ଗାଲ ପାଖକୁ ନେଇ) ତା'ପରେ ମୁଁ, ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟାଏ ଚୁପୁଡ଼ା ଦେଲି ।

ପୋଙ୍ଗେ : What ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ବେଶ୍ ମେଲେ ଡ୍ରାମାଟିକ୍ ।

ରୋକଡ଼େ : ହଁ, ଚୁପୁଡ଼ା ଦେଇ ପଚାରିଲି, ମୋତେ କଅଣ ବୋଲି ଶ୍ରବଣ କି ? ମୁଁ କେବେହେଲେ ତୁମ୍ଭେ ରହିବି ନାହିଁ । ସେଇଥି ପାଇଁ ତ ମୁଁ ପରେ ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କୁ ସବୁ କହିଦେଲି । ହଁ, ସେଇଥି ପାଇଁ ।

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ବାଃ ! ରୋକଡ଼େ, ତୁ ତାଙ୍କୁ ସବୁ କହିଲୁ, ଅଥଚ ମୋତେ କିଛି କହିଲୁ ନାହିଁ ।

ରୋକଡ଼େ : (ଅସମ୍ଭବ ଭାବେ) ମୁଁ ଭୁଲ୍ କରିଦେଲି ସାର୍ । ଆପଣଙ୍କୁ ନ କହିବା ଉଚିତ ହୋଇନାହିଁ ; କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଶ୍ରବଣ— ଶ୍ରବଣ—ଯେତେହେଲେ ତ କଥାଟା ଆପଣଙ୍କ କାନକୁ ଯିବ, ମାନେ ମାଆ ତ ନିଶ୍ଚୟ କହିବେ । ତେଣୁ ମୁଁ—

ସୁଖାମ୍ବେ : ତା'ପରେ କଅଣ ହେଲା ? ତା'ପରେ ?

ରୋକଡ଼େ : ତା'ପରେ—ତା'ପରେ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ । ଏଥର ମୁଁ ଯାଇପାରେ ?

ସୁଖାମ୍ବେ : ହଉ—

[ସୁଖାମ୍ବେ ନିଜ ପକେଟରୁ ଖଣ୍ଡେ କାଗଜ ବାହାରକରି ଗୁଣ୍ଠିଗୁଣ୍ଠି ହୋଇ ସେଥିରେ ଲେଖିବା, “ଆଠଦିନ ତଳେ, ଡିମ୍ବି ଭିଲି ଠାରେ ସୋ’ ବେଳେ” —ରୋକଡ଼େ ଚରତର ହୋଇ ସାକ୍ଷୀବଦ୍ଧରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଯିବା ଏବଂ ମୁହଁରୁ ଝାଲ ପୋଛି ଟିକିଏ

ଦୁଇରେ ଠିଆହେବା—ସେ ବେଶ୍ ଶାନ୍ତ
ଓ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଜଣା ପଡୁଥାନ୍ତି]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : କିନ୍ତୁ ବାଲୁ, ତୁତ ମତେ ଏ ଶେଷ କଥାଟି କହି ନାହିଁ ।
ତାଙ୍କୁ ବୁଝୁଡ଼ା ମାରିବା କଥା !

[ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତେଜନା]

ପୋଙ୍ଗେ : (ନିଜ ଆସନରୁ ଜୋରରେ ପାଇପ ଗୁଡ଼ି)

ସୁଖାମ୍ନେ, ଏଥର ମୋ ସାକ୍ଷ୍ୟ । ମତେ ସାକ୍ଷୀ ବଳୟକୁ
ଡାକନ୍ତୁ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଡାକନ୍ତୁ ।

(ସେ ବେଶରେ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଥାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ କଣ୍ଠରେ
କହୁଥାଏ)ମତେ ଡାକନ୍ତୁ...

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ସୁଖାମ୍ନେ, ପୋଙ୍ଗେଙ୍କୁ ଡାକନ୍ତୁ । ତାଙ୍କର କଅଣ କହିବାର
ଅଛି ଶୁଣାଯାଉ । ଡାକନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ଆମର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସାକ୍ଷୀ ମିଷ୍ଟର ପୋଙ୍ଗେ ।

[ପୋଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷୀ ବଳୟକୁ ଯିବା]

ପୋଙ୍ଗେ : ମୁଁ ପୁଣି ଶପଥ ନେବା ଦରକାର ? ମୁଁ ଉତ୍ତରୀନାଶ
ଉପରେ ହାତ ରଖି ଶପଥ କରୁଛି ଯେ —

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ହଉ ସୁଖାମ୍ନେ, ଜେବ କରନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ମିଷ୍ଟର ପୋଙ୍ଗେ, ଆସାମୀ ମିସ୍ ବେଶରେ...

ପୋଙ୍ଗେ : (ବେଶରେ ଚାହିଁ) ତାଙ୍କ ବସୟରେ ମୋର
ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା କହିବାର ଅଛି ।

[ବେଶରେ ଉଦ୍ବିଗ୍ନ ହୋଇ ପଡ଼ିବା]

ଆଜ୍ଞା ତାଙ୍କୁ ପଚାରନ୍ତୁ—ସେ ତାଙ୍କ ବ୍ୟାଗରେ ଟିକ୍
ଟେଣ୍ଡର ଗୋଟିଏ ଶିଶି କାହିଁକି ରଖିଛନ୍ତି ?

[ବେଶରେ ଆତଙ୍କରେ ଥରଉଠିବା]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଏ କଅଣ କହିଲେ ?

ପ୍ରୋଫେ : ଟିକ୍ ଟେଣ୍ଟି, ଓଡ଼ିଶା ମାରିବାପାଇଁ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବନ୍ଧୁ । ବଡ଼ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଔଷଧ ।

ସାମନ୍ତ : (କାଣ୍ଟିନକୁ) ସେ ବୋଧହୁଏ ଓଡ଼ିଶା ମାରିବା ପାଇଁ...

ସୁଶାମ୍ଭୁ : ଆଜ୍ଞା ମିଷ୍ଟର ପ୍ରୋଫେ, ଆପଣ ଆମକୁ କହି ପାରିବେ, ଆସାମୀ ଏ ବନ୍ଧୁ ଶିଶି ତାଙ୍କ ପର୍ବରେ ଧରିଥିବା ଆପଣ କେବେ ଜାଣିଲେ ?

ପ୍ରୋଫେ : ହଁ, କହିପାରିବି । ତାଙ୍କର ଜଣେ ଗୁରୁ ଆମ ସାହସରେ ରହେ । ପ୍ରାୟ ଦଶଦିନ ତଳେ, ସେ ମୋ ପାଖକୁ ଆସି କହିଲା, “ଆମ Teacher ତମ ପାଖକୁ ଏହା ପଠାଇଛନ୍ତି ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଟିକ୍ ଟେଣ୍ଟି ?

ପ୍ରୋଫେ : ନାଁ, ଗୋଟାଏ ଏନ୍‌ଭେଲପ୍, ସିଲ୍ ମୋହର ଦିଆ । ମୁଁ ଏନ୍‌ଭେଲପ୍ ଖୋଲିଲି, ତା ଭିତରେ ଆଉ ଏକ ଏନ୍‌ଭେଲପ୍ ଥିଲା । ତା ମଧ୍ୟ ସିଲ୍ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିରେ ଲେଖାଥିଲା—“ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖାକରି ପାରିବେ କି ? ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ମୋର ଗୋଟିଏ କଥା ଆଲୋଚନା କରିବାର ରହିଛି । ଗୋଟାଏ ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ବେଳକୁ ସ୍କୁଲ ପାଖରେ ଥିବା ରେସ୍ଟୁରାଣ୍ଟକୁ ଆସିବେ ।” ମତେ ଅବଶ୍ୟ ଏଗୁଡ଼ାକ ଭଲ ଲାଗୁ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପରେ ଭାବିଲି, ଦେଖେ, ତାଙ୍କର ଖେଳ କଅଣ । ସେଥିପାଇଁ ଖାଲି ମଜା ଜାଣିବାକୁ ମୁଁ ସେଠାକୁ ଗଲି । ମୁଁ ପହଞ୍ଚିବାର ୫ ମିନିଟ୍ ପରେ ମିଷ୍ଟ ବେଣାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ ବଡ଼ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ଓ ବ୍ୟସ୍ତ ଜଣା ପଡ଼ୁଥାନ୍ତି ।

[ବେଣାରେ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ହୋଇ ଉଠିବା]

ସୁଶାମ୍ଭୁ : ଆଉ ସି ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ତାପରେ ? ତାପରେ କଅଣ ହେଲା ପ୍ରୋଫେ !

ପୋଙ୍ଗେ : ତାପରେ ମତେ ସେ କହିଲେ, “ଏଠି ନୁହେଁ, ଏଠି ଆମକୁ କେନ୍ଦ୍ର ଦେଖିବ । ଚାଲନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ଫ୍ୟାମିଲି କ୍ୟାବିନ୍‌ରେ ବସି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ।”

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : (ବ୍ୟଙ୍ଗକରି) ବାଃ ଚମତ୍କାର ।

ପୋଙ୍ଗେ : ତାପରେ ଆମେ ଗୋଟିଏ ଫ୍ୟାମିଲି କ୍ୟାବିନ୍‌କୁ ଗଲୁ । ସେଠି ରୁ’ ମଗାଇଲୁ । ତାଙ୍କର ସମସ୍ୟା ସମ୍ପର୍କରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ସାରିବା ପରେ, ସେ ତାଙ୍କ ରୁମାଲ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ପର୍ସ ଖୋଲିଲେ । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ପର୍ସ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଲେଟ ଶିଶି ତଳକୁ ପଡ଼ିଗଲା ।

[କିଛି ସମୟ ମାରବତା]

ସୁଶାମ୍ଭେ : ଆଉ ସେଇଟା ଟିକ୍‌ଟେକ୍‌ଟିର ଶିଶି । ବେଗ୍ ! କିନ୍ତୁ ମିଷ୍ଟର ପୋଙ୍ଗେ, ତା ପୂର୍ବରୁ ଆପଣ ଆଉ ମିସ୍ ବେଣାରେଙ୍କ ଭିତରେ କଅଣ ସବୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇଥିଲା । ମାନେ, ସେ କି ସମସ୍ୟା ନେଇ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା ଚାହୁଁଥିଲେ, ତା’ତ, ଆପଣ ଆମକୁ କହିଲେ ନାହିଁ ।

[ବେଣାରେ ଜୋରରେ ମୁଣ୍ଡହଲାଇ କିଛି ନ କହିବା ପାଇଁ ପୋଙ୍ଗେକୁ ଇଙ୍ଗିତ ଦେଉଥାନ୍ତି]

ପୋଙ୍ଗେ : ସେ—ସେ ମୋତେ ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ଜଣାଇଲେ ।

କାର୍ତ୍ତିକ ଓ ମିସେସ୍ କାଶୀକର } ହାଟ୍ ?

[ସ୍ବେଚ୍ଛେ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ସ୍ବନ୍ଦିତ]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଏ ତ ବେଣା ଇଣ୍ଡରେଷ୍ଟିଂ ହୋଇ ଉଠିଛି ସୁଶାମ୍ଭେ ?

ସୁଶାମ୍ଭେ : ଟୁ ମି. ଲଡ଼ ! ଇଟ୍ ଇଜ୍ ଆଣ୍ଡ ଇଟ୍ ଉଇଲ୍ ବ ।

[ବେଣାରେଙ୍କୁ ଓକଲ ତଙ୍ଗରେ ଚାହିଁ]

ଅଛା ମିଷ୍ଟୁର ପୋଙ୍ଗେ, ସେ କଅଣ ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ତେମ
କରନ୍ତି, ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଏମିତି କିଛି କହିଲେ ?

ପୋଙ୍ଗେ : ନାଁ, ସେ କିନ୍ତୁ ମତେ ଜଣାଇଲେ ଯେ, ତାଙ୍କ
ଗର୍ଭରେ ସନ୍ତାନ ।

[ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁପ୍‌ଲ୍ୟ । ବେଶରେ
ପଥରଶ୍ରେ ପରି ବସି ରହିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ
ମୁହଁ କଳା ପଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ସେ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିମର୍ଷ]

କାର୍ତ୍ତିକ : ପୋଙ୍ଗେ, ଏକଥା କଅଣ ସତ ?

ପୋଙ୍ଗେ : ଆପଣ କଣ ଭାବୁଛନ୍ତି, ମୁଁ ମିଛ କହୁଛି ?

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ସନ୍ତାନର ବାପା କିଏ ? କହିରୁଲ, କହିରୁଲ
ପୋଙ୍ଗେ, ବନ୍ଦ କରନାହିଁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ମିଷ୍ଟୁର ପୋଙ୍ଗେ !

ପୋଙ୍ଗେ : କିଏ ତାଙ୍କୁ ଏ ଦଶାରେ ପକାଇଲ, ତାହା କାହାକୁ
ନ କହିବା ପାଇଁ ସେ ମୋଠୁଁ ପ୍ରେଥ କରଇ
ନେଇଛନ୍ତି । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ମୋ ପ୍ରେଥ ଅନ୍ଧରେ
ଅନ୍ଧରେ ରଖାକରି ଆସିଛି ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : କିନ୍ତୁ ସେ କିଏ ?

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ତମେ ନୁହଁ, ସେକଥା ଆପେ ଆପେ ପ୍ରକାଶ
ପାଇବ । ଅଧ୍ୟେୟ ଫୁଅ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବୁଝିପାରୁନାହିଁ
ମାଆ ପୋଙ୍ଗେ, ମିସ୍ ବେଶାରେ ଜଣେ ଲୋକଙ୍କ
ସନ୍ତାନର ହୋଇ ଆଉ ଜଣଙ୍କୁ, ମାନେ ତମକୁ ବାହା
ହେବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ?

ପୋଙ୍ଗେ : Exactly ।

ସୁଖମ୍ନେ : ଆଜ୍ଞା, ଆପଣ କଅଣ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ମିଷ୍ଟର ପୋଙ୍ଗେ ?
ଆପଣ କଅଣ ମାନବକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉଦାର
ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ନେଇ ତାଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇଗଲେ ?

ପୋଙ୍ଗେ : ଏଥିର ଉତ୍ତର ଟିକ୍ସ ।

ସୁଖମ୍ନେ : ଅର୍ଥାତ୍ ଆପଣ ରାଜ ହେଲେ ନାହିଁ ?

ପୋଙ୍ଗେ : ସେ କଥା ଠିକ୍ ।

ସୁଖମ୍ନେ : ଏବଂ ଏହାପରେ ମିଷ୍ଟର ପୋଙ୍ଗେ, ସେ ଟିକ୍ ଟେକ୍ସି ଶିଶି
ତାଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଗଲା ?

ପୋଙ୍ଗେ : ହଁ, ମୁଁ ତାହା ତଳୁ ଗୋଟାଇ ତାଙ୍କୁ ଫେରାଇଦେଲି ।
ଆଜ୍ଞା, ତାଙ୍କ ଓ ମୋ ମଧ୍ୟରେ ଯାହା କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା,
ସେ ସବୁ ମୁଁ ଏଠି କହିବି ? ଆପଣମାନେ ବୁଝିଲେ ମୁଁ
କହିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ବେଶାରେ : (ହଠାତ୍ ଉଠିପଡ଼ି) ନା—ନା—ନା—

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଟେବୁଲ ବାଡେଇ) ସାଇଲେନ୍ସ । ପୋଙ୍ଗେ ଆମକୁ
ସବୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା କୁହ । (ସୁଖମ୍ନେଙ୍କୁ) ବର୍ତ୍ତମାନ
ଆମେ ସେ ନାଁଟା ଜାଣିବା ।

ବେଶାରେ : ନାଁ, ନାଁ, ପୋଙ୍ଗେ, ତମେ ଶପଥ କରିଥିଲ ।

ସୁଖମ୍ନେ : ମିଷ୍ଟର ପୋଙ୍ଗେ, ତମ ଭିତରେ ଏମିତି କଅଣ
କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା ଯେ, ମିସ୍ ବେଶାରେ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ
ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ହଁ, କୁହ ପୋଙ୍ଗେ, ଡେରିକର ନାହିଁ, ଶୀଘ୍ର କୁହ ।
ତାହା ସମାଜ ପକ୍ଷରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ପୋଙ୍ଗେ : ପ୍ରଥମେ ଆମେ ଏଣୁତେଣୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲୁ । ଯେମିତି
ସେ କହିଲେ ଏଇ ସୁଖମ୍ନେ ସଫର୍କରେ, “ସୁଖମ୍ନେ
ଜଣେ ଭଲ ଲୋକ । କିନ୍ତୁ ବିଚାରର ଭାଗ୍ୟଟା ଖରାପ ।

ତାଙ୍କ ପ୍ରାକ୍ତିଷ୍ ଭଲ ନୁହେଁ । ସେ କେବଳ ବାର
ରୁମ୍‌ରେ ବସି ପେସେନ୍‌ସ ଖେଳନ୍ତି । ମହକଲମାନେ
କହନ୍ତି ସେ ତାଙ୍କ ହାତକୁ କେସ ଗଲେ ମାମଲ ଖତମ,
ଜେଲ ସୁନିଶ୍ଚିତ । ସେ ଅଦାଲତରେ ମୁହଁ ଖୋଲି
ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ”

ସୁଶାମ୍ଭେ : (ହୋଧ ଚାପିରାଣି) ଆଇ.ସି. । ଯେସ୍ ଗୋ ଅନ୍—

ପୋଙ୍ଗେ : “କାଶୀକର, ଏ ବିଚାର ସେକ୍ସନ୍‌କୁ ବଡ଼ ହଇରାଣ
କରୁଛନ୍ତି—କାହିଁକି ନା ସେ ବରାବର ସନ୍ଦେହ କରନ୍ତି
ଯେ, ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କ ସହିତ ତାର କିଛି ସଂପର୍କ
ରହିଛି । ତାଙ୍କର ପିଲୁପିଲି ନାହାନ୍ତି ତ,
ସେଇଥିପାଇଁ...”

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଏକଥା—ମିସ୍ ବେଣାରେ ତମକୁ କହିଲେ ?

[ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୋଧାନ୍ୱିତ ହୋଇ ମିସ୍
ବେଣାରୁ ଚାଲିଯାଆନ୍ତି]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଜୋରରେ କାନ କୁଣ୍ଡେଇ) ଗୋ ଅନ୍—ତାପରେ
କହିବୁଲ ପୋଙ୍ଗେ—

ପୋଙ୍ଗେ : କିନ୍ତୁ ମିସ୍ ବେଣାରେ ବରଦାସ୍ତ କରିବେ ନାହିଁ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଟେବୁଲ୍ ବାଡ଼େଇ) ଏଠି ବିଚାରପତି କିଏ ପୋଙ୍ଗେ ?
ମୁଁ ନା ତମ ? ଆସାମୀ ବରଦାସ୍ତ କରିବେ କି
ନ କରିବେ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ କେବେ କେଉଁଠି ଅଦାଲତରେ
ଉଠିଛି ? ମୁଁ କହୁଛି, କହି ବୁଲ ।

ବେଣାରେ : (ପୋଙ୍ଗେ ପାଖକୁ ଆସି) ପୋଙ୍ଗେ---

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଟେବୁଲ୍ ବାଡ଼େଇ) ଅର୍ଡ଼ର । ଆସାମୀ ନିଜ ସ୍ଥାନକୁ
ଯାଆନ୍ତୁ । ସେକ୍ସନ୍‌ରେ, ଆସାମୀକୁ ତାଙ୍କ ନିଜ ସ୍ଥାନକୁ
ନେଇଯାଅ ।

[ସେକ୍ସନ୍‌ରେ ଟିକିଏ ଆଗେଇ ଆସି
ଅଟକି ଯିବା]

ବେଶାରେ : ପୋଙ୍ଗେ, ତମେ ଯଦି କହିବ, ତା'ହେଲେ ଦେଖିବ ।

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ଆସାମୀ ମିଷ୍ଟ ବେଶାରେ, ନିଜ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଅ ।
 ରୋକଡ଼େ, ତାଙ୍କ ହାତ ଧରି ନେଇଯାଅ ।

ମିସେସ କାଶୀକର : (ଆଗେଇ ଆସି ବେଶାରେଙ୍କ ହାତ ଧରି)

ବୁଲ ନିଜ ସ୍ଥାନକୁ । ରୋକଡ଼େ, ଆଉ ଗୋଟାଏ
 ହାତଧର । (ରୋକଡ଼େ ଇତସ୍ତତଃ ହେବା) ବେଶାରେ
 ବୁଲ, ବୁଲ ସେ ପଟକୁ ।

[ସେ ବେଶାରେଙ୍କୁ ଟାଣି ଆସାମୀ
 ପାଇଁ ଥିବା ବକ୍ଷକୁ ନେଇଯିବା
 ଏବଂ ସେ ଆଉ ରୋକଡ଼େ ବେଶାରଙ୍କୁ
 ଦୁଇପଟୁ ଜଗି ରହିବା]

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ପୋଙ୍ଗେ, ତାପରେ ଯଦି କଅଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲ ?

ପୋଙ୍ଗେ : ଏମିତି ଏଣୁତେଣୁ କେତେକ କଥାବାର୍ତ୍ତା ପରେ
 ଆମେ ଅସଲ କଥାକୁ ଆସିଲୁ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ରହନ୍ତୁ, ରହନ୍ତୁ । ଆଜ୍ଞା ପୋଂଖେ, ସେ ମୋ ବିଷୟରେ
 କଅଣ କହିଲେ ?

ପୋଂଖେ : କିଛି ନାହିଁ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ସେ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି କହିଥିବେ— କହିଥିବେ ଯେ, ମୁଁ
 ଜଣେ ବାଜେ ଆକ୍ଟର, ଏମିତି କିଛି । ମୁଁ ଜାଣେ,
 ମୋ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କ ମତ କ'ଣ ? ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଭଲ
 ଭାବରେ ଚିହ୍ନେ ।

ପୋଂଖେ : ସେ ଅସଲ କଥାକୁ ଆସି, ମତେ ପ୍ରଥମେ ପରିହାସକରି
 ପଚାରିଲେ, ଆଜ୍ଞା ପୋଂଖେ, ତମର ବାହାଘର କିଛି
 କେଉଁଠି ଠିକ୍ ହେଲାଣି ? ମୁଁ କହିଲି ଉପଯୁକ୍ତ ପାତ୍ରୀ
 ନ ମିଳିଲା ଯାଏ, ମୁଁ ବାହା ହେବନାହିଁ । ତା'ପରେ
 ସେ ପଚାରିଲେ, ଉପଯୁକ୍ତ ପାତ୍ରୀ ବୋଲିଲେ ଠିକ୍ ତମେ
 କଅଣ ଭାବୁଛ ? କଅଣ ଚାହୁଁଛ ତମେ ? ମୁଁ କହିଲି

ଝିଅ ଗୁଡ଼ାକ ସାଧାରଣତ ନିର୍ବୁଦ୍ଧିଆ ବୋଲି ମୋର
 ଧାରଣା । ଆଇ ଓଡ଼ିଆ ଏ ମେଡ଼୍ୟୋର ପାର୍ଟିନର । ଜଣେ
 ପୋଖର ବୁଦ୍ଧିସମ୍ପନ୍ନା ସ୍ତ୍ରୀ ମୋର ଦରକାର । ସେ
 କହିଲେ, ଆଜ୍ଞା ତମ କଅଣ ଭାବୁନାହିଁ ଯେ ପୋଖର
 ବୁଦ୍ଧି—ଅର୍ଥାତ ସଂସାର ସମ୍ପର୍କରେ ଉତ୍ତମଜ୍ଞାନ
 ମଣିଷ ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ପାଇଥାଏ । ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେଲି, ମୁଁ
 ଜାଣି ନାହିଁ । ତାପରେ ସେ କହିଲେ ଯେ, ବୟସ
 ବଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏବଂ କିଛି ଏକ ଅସ୍ୱାଭାବିକ
 ଜୀବନ ଯାହା ଭିତରେ ହିଁ ଅଭିଜ୍ଞତା ଲାଭ ହୋଇଥାଏ ।
 ଏ ପ୍ରକାର ଅଭିଜ୍ଞତା ସେମିତି ସୁଖକର ହୋଇନଥାଏ ।
 ତାହା ମଣିଷକୁ ବ୍ୟାଧିଏ । ଏବଂ ସାଧାରଣତଃ ତାହା
 ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଅସହ୍ୟ ହୋଇପଡ଼େ ।
 କିନ୍ତୁ ତମ କଅଣ ତାହା ସହ୍ୟକରି ପାରିବ ? ଧର
 ଜଣେ ପୋଖର ନାରୀ ତମଠୁଁ ଅଧିକ ବୟସ୍କ ଆଉ
 ଅଧିକ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବେ । ତମ ତାକୁ ଗ୍ରହଣ
 କରିବ ? ମୁଁ କହିଲି, ମୁଁ ସେ କଥା ଗୁରୁଭାବେ
 କିଛି ଭାବି ନାହିଁ । ସେମିତି କେହି ତମ ଦୃଷ୍ଟିରେ
 ଅଛନ୍ତି ନା ? କଣ ? ସେ କହିଲେ ହଁ, ମୁଁ ଭାବୁଛି
 ତମେ ଯାହା ଚାହୁଁ, ସେ ସେହି ପ୍ରକାରର ଜଣେ ନାରୀ ।
 କେବଳ ତାଙ୍କର ଗୋଟାଏ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାକୁ
 ତମକୁ ମାନି ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୁଁ ପଚାରିଲି, କଅଣ
 ସେ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଅବସ୍ଥା ? ସେ କହିଲେ, ନିକଟରେ
 ସେ ପ୍ରେମଜନିତ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଧକ୍କା ପାଇଛନ୍ତି ।
 ଏବଂ—ହୁଏତ ମୁଁ ଟିକିଏ ମନେ ପକାଏ । ଠିକ୍ ସେ
 କହିଲେ — ହଁ, ସେ ପ୍ରେମର ଫଳ ତାଙ୍କ
 ଗର୍ଭରେ ସେ ଧାରଣା କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ
 ସେଇଟା ତାଙ୍କ ଦୋଷନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା
 ବାସ୍ତବିକ୍ ବଡ଼ ଗୋଟମାୟ । ସେ ସେହି ସନ୍ତାନକୁ

ପାଳନ ପୋଷଣ କରିବାକୁ ରୁହାନ୍ତି । ଅସଲରେ ସେହି କାରଣରୁ ହଁ, ସେ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଓ ବବାହ କରିବାକୁ ରୁହାନ୍ତି । ମିସ୍ ବେଣାରେ ଏକଥା କହିଲେ ଯେତେବେଳେ ମୋ ମନରେ ଏକ ସନ୍ଦେହ ଯୁକ୍ତି ହେଲା । ମୁଁ ତେଣୁ ସତକଥାଟା ତାଙ୍କଠାରୁ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ରୁହିଲି । ମୁଁ ତେଣୁ କହିଲି, ଆହା ବରଷା ତାଙ୍କର ଭାଗ୍ୟ ବଡ଼ ମନ୍ଦ । କେଉଁ ବଦ ମାସ ତାଙ୍କୁ ଏ ଦଶାରେ ପକାଇଲା ।

ସୁଖାନୁ : ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସେ ତମକୁ କହିଲେ ଯେ ସେ ଲୋକ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେ ।

ପୋଙ୍ଗେ : ନା । ଯେ ପ୍ରଥମେ କହିଥିଲେ “ତାଙ୍କୁ ବଦମାସ ବୋଲି କୁହନାହିଁ । ସେ ହୁଏତ ଜଣେ ଭଲଲୋକ, ହୁଏତ ଜଣେ ବିଦ୍ଵାନ ଓ ମହାନ ଲୋକ । ସମ୍ଭବତଃ ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ତାଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ବୋଧହୁଏ ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ପାରି ନାହାନ୍ତି, ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ମନରେ କି ଗଭୀର ଅନୁରାଗ ରହିଛି । ଛୁଡ଼, ସେ କଥା ଏଠି ବଡ଼ କଥା ନୁହେଁ, ସେ ଲୋକ ଅପେକ୍ଷା ବୈମାନ ମୁଖ୍ୟ ହେଉଛି ଏ କୁଆଟି ।”

ସୁଖାନୁ ତାପରେ ?

ପୋଙ୍ଗେ : ତା’ପରେ ସେ କହିଲେ, ସେ ମହିଳା ସେ ଭାଗ୍ୟଲୋକଙ୍କ ବିଦ୍ୟା ଓ ଜ୍ଞାନର ପୂଜାରଣୀ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଭାଗ୍ୟଲୋକ କେବଳ ତାଙ୍କ ଦେହଟିକୁ ହିଁ ବୁଝିଲେ । ମିସ୍ ବେଣାରେ ଏହିପରି ଅନ୍ୟ କେତେକଥା କହି ଟଣାଇଲେ ଯେ, ସେ ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେଙ୍କ ଜୀବନରେ ସ୍ଥାନ ପାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ସାମନ୍ତ
କାର୍ତ୍ତିକ
ସୁଖାନୁ } — ଡାମଲେ ?

ପୋଂଖେ : ସତକଥା କହିବାକୁ ଗଲେ ନାଁ ପ୍ରକାଶ କରିବନାହିଁ
ବୋଲି ମୁଁ ଶପଥ ନେଇଛି—କିନ୍ତୁ...

ସୁଖାମ୍ନେ : ସେଥିରେ କିଛି ଯାଏ ଆସେନାହିଁ । ମିଷ୍ଟର ପୋଂଖେ,
ଅଜାଣତରେ ଶପଥ ଭାଙ୍ଗିଦେଲେ ତାହା ଦୋଷ ହେବ
ନାହିଁ । ଅନ୍ତତଃ ଅଦାଲତରେ ନୁହେଁ । ତା'ହେଲେ
ତମେ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛ ଯେ, ସେ ଗର୍ଭରେ ଯେଉଁ
ସନ୍ତାନ ଧରିଛନ୍ତି—ତା' ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେଙ୍କର ?
ବେଶ୍, ତାପରେ କହିବୁଲ—କଅଣ ହେଲା ?

ପୋଂଖେ : ତାପରେ ସେ ମୋ ଗୋଡ଼ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : I see, I see

ପୋଂଖେ : ହଁ, ସେ ମୋ ଗୋଡ଼ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ । ମୁଁ କହିଲି ମିସ୍
ବେଣାଲେ, ତମ ପକ୍ଷରେ ଏପରି ଆଚରଣ ଶୋଭନୀୟ
ନୁହେଁ । ମତ ତମେ ଏକଥା ପଚାରିବା ମୋ ପ୍ରତି ଏକ
ଅପମାନ । ମତ କଅଣ ଏତେ ରୋଷଲେଇ ଭାବିଲ ?
ମୋର ଏକଥା ଶୁଣି ସେ ହଠାତ୍ ତଳୁ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ,
ଜୋରଜରି ହସି ଉଠ କହିଲେ, ତମେ ଭାବୁଛ ମୁଁ
ଯାହା କହିଲି ଏସବୁ ସତକଥା ? ମୁଁ ଖାଲି ମଜା କରୁ
ଥିଲି । ତା'ପରେ ସେ ଜୋରରେ ହସି ଚାଲିଲେ—

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ଖାଲି ମଜାସବୁ କହିଲେ ?

ପୋଂଖେ : କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ ଉଠି ।
ସେଇଥିରୁ ସବୁ କଥା ମୋ ଆଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲା
ତାପରେ ସେ ହଠାତ୍ ଡେରି ହୋଇଗଲା କହି
ତରବର ହୋଇ ଚାଲିଗଲେ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : Thank you ମିଷ୍ଟର ପୋଂଖେ—ଆପଣ ଏ ମୂଲ୍ୟବାନ
ଖବର ଯୋଗାଇ ଥିବାରୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

[ପୋଂଖେ ସାକ୍ଷୀ ବକ୍ସରୁ ଓହ୍ଲାଇ
ଆସିବା—ସୁଖାମ୍ନେ କାଗଜ ଟୁକୁସଟିଏ

ପଞ୍ଜକଟରୁ ବାହାରକରି ମନେମନେ ଗୁଣୁ
ଗୁଣୁ ହୋଇ ଟିପିବା—“ଦେବନ ଭଲ
—ବେକଡ଼େ ହାତ ଧରିବାର ଦୁଇ
ଦିନ ପୂର୍ବରୁ”]

Thats fine ମି: ଲଡ଼ । ଏସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ଆଉ
ମନ୍ତବ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଏହା ଆପେ ଆପେ ହିଁ
କଥା ପୁଷ୍ଟ କରିଦେବ । ଆସାମୀ ପ୍ରଥମେ ପୋଂଖେଙ୍କ
ଶେଷ ପଶିଥିଲେ । ସେଠି କିଛି ଫଳ ହେବନାହିଁ ଜାଣି,
ପରେ ବେକଡ଼େର ଶରଣାପନ୍ନ ହେଲେ । ବେଶ୍ ଏଥର
ସାକ୍ଷୀ ହେବେ, ନିଜେ ଆସାମୀ, ମି: ଲଡ଼ !

[କହି, ସେ ମିସ୍ ବେଶାରେଙ୍କ ଅଡ଼କୁ
ହାତ ଦେଖାଇବା — ମିସ୍ ବେଶାରେ
ଅର୍ଦ୍ଧମୂଳ ଅବସ୍ଥାରେ ବସିଥାନ୍ତି]

କାର୍ତ୍ତିକ : (ନାଟକାୟ ଭଙ୍ଗୀରେ ହାତଟେକି) ରହନ୍ତୁ, ରହନ୍ତୁ, ଏ
କେଶ ସମ୍ପର୍କରେ ମୋର କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା
କହିବାର ଅଛି ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ, ସାକ୍ଷୀବକ୍ତ୍ରକୁ ଆସନ୍ତୁ ।

[କାର୍ତ୍ତିକ ନାଟକାୟ ଭଙ୍ଗୀରେ ସକ୍ଷୀ
ବକ୍ତ୍ରକୁ ଯିବା । ମି: କାଶୀକର
ଜୋରରେ କାନ କୁଣ୍ଡାଇ ହେବା]

କୁହନ୍ତୁ ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ, ଆପଣ କଅଣ ଜଣାଇବାକୁ
ଚାହାନ୍ତି ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ଶେକଡ଼େ ଏଠାରେ ଆସାମୀ ମିସ୍ ବେଶାରେ ଓ ନଜ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ତାହା ଠିକ୍
ନୁହେଁ ।

ବେକଡ଼େ : (ଓକଲସ୍ତରରେ) ଆପଣଙ୍କର ସେଥିରେ କଅଣ ଅଛି ?

କାର୍ତ୍ତିକ :- (ନାଟକସୂତ୍ରରେ) କାଣେ ସେ ସମୟରେ କଅଣ ସବୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ଓ କଅଣ ଦିଅଥିଲା, ଦୈବୀତ ମୁଁ ସେଥିର ଜଣେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସାକ୍ଷୀଥିଲି ।

ମିଷ୍ଟର କାଣିକର : (ଇସ୍ପର ଷ୍ଟିକ୍ ସଫାକରି) କଅଣ କଅଣ ? ବିଷୟଟିକୁ ଜଟିଳ ନକରି ଆପଣଙ୍କର ବକ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ॥

କାର୍ତ୍ତିକ : (ନାଟକସୂତ୍ର ଶୁଣିବାରେ) ମୋ ସମସ୍ତ ଜୀବନରେ ଏଇ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ହିଁ ଏକ ଜଟିଳ ବିଷୟର ମୁଁ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛି । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ନାଟ୍ୟଲେଖକ ଅସ୍ପୋନେସ୍କୋ ...

ମିଷ୍ଟର କାଣିକର : (ଟବୁଲ୍ ବାଡ଼େଇ) ଟୁ ଦି ପଏଣ୍ଟ । ବିଷୟ ବସ୍ତୁର ବାହାରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ଜଟିଳତା ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିବାରୁ ମୁଁ ସେକଥା ଉଠାଇଥିଲି ।

ସୁଶାମେ : ରୋକଡ଼େ ଯାହା କହିଛନ୍ତି, ସେ ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କର କଅଣ ସଂଶୋଧନ କରିବାର ରହିଛି ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ସତକଥା କହିବାକୁ ଗଲେ, ରୋକଡ଼େ ଆସାମୀ ମିଥ୍ ବେଣାରେଙ୍କୁ ଚୁପୁଡ଼ା ମାରି ନାହାନ୍ତି ।

ରୋକଡ଼େ : (କାନ୍ଦକାନ୍ଦ ହୋଇ) ନା, ମିଛ କଥା—

କାର୍ତ୍ତିକ : ପ୍ରକୃତରେ ଯାହା ଦିଅଥିଲା, ତାହା ମୋଟାମୋଟି ଏହି —ଆସାମୀ ରୋକଡ଼େକୁ ଅଟକାଇଲେ, ଦିଅଣା କଣ ବୋଲି ଜାଣିବାକୁ ମୁଁ ଟିକିଏ ଆତ୍ମ-ଆଲୋଚନାରେ ରହି ସବୁ ଦେଖିଥାଏ । ଆସାମୀ ପରୁରଲେ ରୋକଡ଼େଙ୍କୁ, ତମେ କଅଣ ଠିକ୍ କଲ ? ରୋକଡ଼େ କହିଲେ, ମିସେସ୍ କାଣିକରଙ୍କ ଅନୁମତିବିନା ମୁଁ କିଛି କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ଆସାମୀ ତା'ପରେ ପରୁରଲେ, “କେତେଦିନ

ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କ ଦାସଦ୍ଵାରା ରହିଥିବ ?”
 ରୋକଡ଼େ କହିଲେ, “ସେଥିର ପ୍ରତିକାର ନାହିଁ ।
 କେତେଜଣଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ ଏମିତି ହୋଇଥାଏ । ମୁଁ ବିବାହ
 କଥା ଚିନ୍ତାକରି ନ ପାରେ ।” ଆସାମୀ ତାକୁ କହିଲେ,
 “ପୁଣିଥରେ ଭାବ ଦେଖ, ମୁଁ ତମର ସବୁ ସେବା ଯତ୍ନ
 କରିବି, ତମର ଆଉ କିଛି ଚିନ୍ତା ରହିବ ନାହିଁ । ମିଷ୍ଟର
 ଓ ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କୁ ଡରାବା ପାଇଁ ଆଜି ତମର
 କାରଣ କିଛି ନଥିବ । ଲମ୍ପେ ସ୍ଵାଧୀନ ହୋଇଯିବ ।”
 ରୋକଡ଼େ କହିଲେ, “ମତେ ଭୟ ଲାଗୁଛି । ତମର ଏ
 ଅବସ୍ଥାରେ ମୁଁ ତମକୁ ବିବାହ କଲେ ସମସ୍ତେ ମତେ
 ଛୁଃ ଛୁଃ କରିବେ । ଆମ ପରିବାରର କେହି ଏମିତି
 କାମ କେବେ କରିନାହିଁ । ମୋ ଉପରେ ନିର୍ଭର
 କରନାହିଁ । ନହେଲେ ମୁଁ ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କୁ
 କହିଦେବି ।” ରୋକଡ଼େ ଏକଥା କହିବାରୁ ଆସାମୀ
 ରାଗିଉଠି...

ରୋକଡ଼େ : ଏସବୁ ମିଛ ।

କାଣ୍ଟିକ : ଆସାମୀ ରାଗିଉଠି ରୋକଡ଼େ ଗାଲରେ ଠୋକରି
 ଚାଲିଯାଇ ଦେଲେ ।

[ରୋକଡ଼େର ହାତ ଅଙ୍ଗାଣତରେ ନିଜ
 ଗାଲ ପାଖକୁ ଚାଲିଯିବା]

ରୋକଡ଼େ : ମିଛ, ଚାଲିଯାଇ ମିଛ କଥା—

[ମିସେସ୍ କାଶୀକର ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁଥିବା]

ସୁଖାମ୍ନେ : Thank you ମିଷ୍ଟର କାଣ୍ଟିକ ! ଏଥିରୁ ଏକଥା ସ୍ପଷ୍ଟ
 ହୋଇଛି ଯେ, ଆସାମୀ ତାଙ୍କୁ ବାହାହେବା ପାଇଁ
 ରୋକଡ଼େ ଉପରେ ଚାଲି ପଡ଼ିବା କଥା ସତ ।
 କିଏ କାହାକୁ ଚାଲିଯାଇ ଦେଇ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଆପଣ
 ଯାହା କହୁଛନ୍ତି ସେ କଥାରେ ହିଁ ଯାହା ଫରକ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି ନୁହେଁ—ମୁଁ ଯାହା ଦେଖିଛି ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଠିକ୍ ଅଛି, ଠିକ୍ ଅଛି ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ ! ଏଥର ଆପଣ ଯାଇ ପାରନ୍ତି ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ମୋର ଆହ୍ୱର କିଛି କହିବାର ଅଛି ।

ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ : ଯଦି ତାହା କିଛି ଅବାନ୍ତର ବା ଅନାବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ତାହାଲେ ଶୁଣାଯାଇ ପାରେ । କିନ୍ତୁ କଥାକୁ ଜଟିଳ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ମି. ଲଡ଼ !

ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ : (ଟେବୁଲ୍ ବାଡେଇ) ଅର୍ଡର । ଆପଣ ନିଜକୁ କ'ଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ? ଜଣେ ଓକଲ ? ଅନ୍ୟ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ପରି Your ଲଡ଼ସିପ୍ ବୋଲି କହିବେ । ମି. ଲଡ଼ ନୁହେଁ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : Your ଲଡ଼ସିପ୍ !

ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ : Yes, that's the way. କିନ୍ତୁ ଆଉ କିଛି ଜଟିଳ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଆମେ ସବୁ ସାଧାସିଧା ଓ ଚିଷ୍ଟ କଥା ବୁଝୁ ।

ବେକଡ଼େ : (ହତାଶହୃଦ୍ୱେ ମିସେସ୍ କାର୍ତ୍ତିକଙ୍କୁ ଧୀର କଣ୍ଠରେ) ମା !

ମିସେସ୍ କାର୍ତ୍ତିକ : ମତେ କିଛି କହ ନାହିଁ ।

ବେକଡ଼େ : କିନ୍ତୁ ମା...

[ମିସେସ୍ କାର୍ତ୍ତିକ ମୁହଁ ଅନ୍ୟସ୍ଥ ଫେରାଇ ନେବା । ବେକଡ଼େ ଅବସ୍ଥା ଆହ୍ୱର ଶୋଚନାୟ

କାର୍ତ୍ତିକ : ଘୋର ଲଡ଼ସିପ୍ ଆସାମୀଙ୍କର ଜଣେ ମଉସୀ-ପୁଅ ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ମୋର ପରିଚୟ ଅଛି । ମାନେ ଦାଦର ଗିମ୍ ଖାନାରେ ଏକ ଟି କେଟ ମ୍ୟାଟ୍ ବେଳେ

ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ସହିତ ମୋର ଚନ୍ଦ୍ରା ହୋଇଥିଲା ।
ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ସେଠି ଖେଳୁ ଥିଲେ ।
ଆସାମୀଙ୍କ ମାଉସୀପୁଅ ଭାଇଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସେ
ବନ୍ଧୁଥିଲେ । ସେ ଆସାମୀଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତି ।
ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପରିଚୟ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆସାମୀଙ୍କୁ
ତ ବହୁତ ଲୋକ ଜାଣନ୍ତି, ସେହି ସୁସ୍ଥରେ ସେ
ଜାଣିଥିଲେ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଆଗେବାଜେ କଥା କହୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ମିଷ୍ଟର କାର୍ତ୍ତିକ ?
ଅଦାଲତର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : (ହଠାତ୍ ଅଦାଲତର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ମନେ ପଡ଼ି ନିବାର
ଡ଼ଙ୍କ କରି) Yes । ତାହେଲେ ଆସାମୀଙ୍କ ମାଉସୀପୁଅ
ଭାଇ ଓ ମୋର ହଠାତ୍ ପରିଚୟ ହେଲା ଏବଂ ସେ
ମୋତେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଖବର ଦେଲେ ।

ସୁଶାମ୍ଭେ : କଅଣ ସେ ଖବର ?

କାର୍ତ୍ତିକ : ତା' ହେଉଛି ଆସାମୀ ଆଗରୁ ଥରେ ଆତ୍ମହତ୍ୟାର
ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ।

ସୁଶାମ୍ଭେ : (ଆନନ୍ଦରେ) That's the point. ତାହେଲେ ଟିକ୍
ଟେକ୍ସି ଆଗରୁ ମଧ୍ୟ ଏକ ଘଟଣା ରହିଛି ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ତା' ମୁଁ ଠିକ୍ କହି ପାରିବି ନାହିଁ । ତେବେ କଅଣ
ଘଟିଥିଲା ତା' ମୁଁ କହୁଛି । ମୁଁ ଯାହାଜାଣେ, ଆସାମୀ
ଏକ ପ୍ରେମ ବ୍ୟାପରରେ ହତାଶ ହୋଇ ଆତ୍ମହତ୍ୟା
ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ । ଆସାମୀଙ୍କ ୧୫ବର୍ଷ ବୟସରେ
ଏ ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା । ସେତେବେଳେ ସେ ପ୍ରେମରେ
ପଡ଼ିଥିଲେ ତାଙ୍କର ନିଜ ମାମୁଁଙ୍କ ସହିତ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : (ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ) ନିଜ ମାମୁଁ ?

ସୁଶାମ୍ଭେ : ମି. ଲଡ଼ ! ଆସାମୀଙ୍କ ମାମୁଁ—ମାନେ ମାଆଙ୍କ ଭାଇ—
ବଡ଼ ଅସ୍ବାଭାବିକ ସଂପର୍କ ତ !

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ଅନ୍ୟ କଥାରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ପୁର ଭୁଷ୍ଟ ହୋଇ
ଯିବାର ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ.....ସୁଖାମ୍ନେ—Very
fine, fine.

ସୁଖାମ୍ନେ : ମି. ଲର୍ଡ ! ଆପଣ ଫାଇନ୍ ବୋଲି କାହାକୁ କହୁଛନ୍ତି ?
ଆସାମୀଙ୍କ ସାଂପ୍ରତିକ ଚରିତ୍ର ଅବଶ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ । କିନ୍ତୁ
ତାଙ୍କର ଅଜ୍ଞତ ମଧ୍ୟ ପାପ ପଜ୍ଜିଳ, ଏ ଘଟଣାରୁ ତାହା
ଦିବାଲୋକ ପରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

[ବେଶାରେ କଞ୍ଚୁମସ୍ତେ ଉଠି ଦ୍ଵାର
ଆଡ଼କୁ ଯିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ।
ମିସେସ୍ କାଶୀକର ତାଙ୍କୁ ଟାଣି ପୁଣି
ଡକ୍ରେ ବସାଇ ଦେବା]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ତମେ କୁଆଡ଼େ ଯିବାକୁ ବାହାରିଛ ? ଦ୍ଵାର ବନ୍ଦ ଅଛି ।
ରୁପହୋଇ ବସ ।

କାର୍ତ୍ତିକ : ମୋର ଯାହା କହିବାର କଥା ମୁଁ ସବୁ କହି ସାରିଛି ।
[ନାଟକସ୍ଥ ଭଙ୍ଗୀରେ ମି. କାଶୀକରଙ୍କ
ଆଗରେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଇଁ ସାକ୍ଷୀବକ୍ଷ
ଛାଡ଼ିବା]

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : (ହଠାତ୍ କଣ ମନେ କରି ଟେବୁଲ୍ ବାଡ଼ଇ)
ଠିକ୍ କଥା, ଏକଦମ ଠିକ୍ କଥା । ଟିକିଏ ବି ସନ୍ଦେହ
କରିବାର ନାହିଁ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : କେଉଁ ବିଷୟରେ ମି. ଲର୍ଡ ?

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ସୁଖାମ୍ନେ, ଅଦାଲତର ପରଂପରାକୁ ଟିକିଏ ଆଡ଼େଇ
ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ସାକ୍ଷ୍ୟ
ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛି ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ମି. ଲର୍ଡ ...

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : Yes, ଏ କେଶର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ସାମାଜିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ରହିଛି ସୁଖାମ୍ନେ । ମୁଁ ମଜା କରୁ ନାହିଁ । ଅଦାଲତରେ ପରଂପରା ଆଡ଼େଇ ମତେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । କମ୍ ଅନ୍, ମୋର ପରମିସନ୍ ରୁହାନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ମି. ଲର୍ଡ୍ ! କେଶର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟରୁ ଅଦାଲତର ପରଂପରା କିଛି ସମୟ ଆଡ଼େଇଦେଇ ବିଚାରପତି ମହାଶୟ ନିଜେ ଜଣେ ସାକ୍ଷୀ ହୁଅନ୍ତୁ ବୋଲି ମୁଁ ନିବେଦନ କରୁଛି ।

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ନିବେଦନ ମଂଜୁର । (ସେ ସାକ୍ଷୀ ବକ୍ସକୁ ଆସିବା) କମ୍ ଅନ୍, ଏକ୍ଜାମିନ୍ ମି. ପରୁରନ୍ତୁ ।

[ତାଙ୍କ ଆଖି ବେଶରେ ଉପରେ ନବର]

ସୁଖାମ୍ନେ : (ଓକିଲ ଡଙ୍ଗରେ) ମି: କାଶୀକର, ଆପଣଙ୍କ ବୃତ୍ତି ?

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ମୁଁ ସମାଜ କର୍ମୀ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ଆପଣ ଆସାମୀଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତୁ ?

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ବେଶ ଭଲ ଭାବେ । ଯମାଜରେ ସେ ଏକ ପାପବ୍ରତ । ଏହିସବୁ ଅବବାହିତା ଯୁବଗମାନଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଏହା ମୋର ଅନ୍ତରିକ ମତ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : (ଅଧିକ ଓକିଲ ଡଙ୍ଗ ଦେଖାଇ) ଆପଣଙ୍କୁ ପଚାର ନଗଲେ, ଆପଣ ନିଜ ମତାମତ ଦେବେ ନାହିଁ ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର ।

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ମୋ ମତ ଯାହା, ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ମୁଁ କାହାର ଅନୁମତି ଲୋଡ଼େ ନାହିଁ ।

ପୋଙ୍ଗେ : ବ୍ରେଭେ ।

ସୁଖାମ୍ନେ : ହେଉ ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର । ଅଦାଲତ ଆଗରେ ଆସାମୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁ ଅଭିଯୋଗ ଆସିଛି, ଆପଣ ସେ ସଂପର୍କରେ ଅଧିକ କିଛି ଆଲୋଚନା କର ପାରିବେ ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ ଏଠି ଠିଆ ହୋଇଛି ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ତାହେଲେ କୁହନ୍ତୁ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ବେଶାରକୁ ଚାହିଁ) ମୁଁ ଅନେକ ସମୟରେ ବମ୍ବେର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନେତା ନାନା ସାହେବ ପିଟ୍ରେଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ ତାଙ୍କ ସହିତ ମୋର ଦୃଶ୍ୟତାର କାରଣ ହେଉଛି, ଉଭୟେ ସମାନ କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରର କର୍ମୀ । ତାଛଡ଼ା ସେ ଶିକ୍ଷା ସମିତିର ଚେୟାରମ୍ୟାନ । ଏହାକୁ ବାଦଦେଲେ, ସେ ତାଙ୍କ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବଡ଼, ମୁଁ ମୋ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବଡ଼ । ସେସବୁ କଥାମାନେ ଏଠି ଆଲୋଚନାର ଅବକାଶ ନାହିଁ । ମୁଁ କଅଣ କହୁଥିଲି କି, ଦିନେ ତାଙ୍କ ଘରେ ମୁଁ ଥିଲି । ଶୁଣି ପ୍ରାୟ ନଅଟା ହେବ । ମୁଁ ଗୋଟାଏ ରୁମ୍‌ରେ ବସିଥାଏ । ଅନ୍ୟ ରୁମ୍‌ର କାହାର କଥାବାଣୀର ସ୍ୱର ଶୁଣିଲି । ଗୋଟାଏ ସ୍ୱର ନାନା ସାହେବଙ୍କର; କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ୱରଟି ମଧ୍ୟ ଚିହ୍ନା ଚିହ୍ନା ଲାଗିଲା ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : ସେ କିଏ ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ସୁଖାମ୍ବେ, ମିସେସ୍ କାଶୀକରଙ୍କୁ ତାଗିଦ କରୁଥିବା ସେ ଜଣେ ସାକ୍ଷୀ ଦେଲବେଳେ ସେ ମଝିରେ ବାଧା ପୁଣି କରୁବେ ନାହିଁ । ସେ ଦ୍ୱିତୀୟସ୍ୱର କାହାର ତାହା ମୁଁ ଅନୁମାନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କଥାବାଣୀ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ଆଉ ନାନା ସାହେବ ସେ ଘରୁ ବାହାରକୁ ଆସିଲେ । ତାଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରୁକରୁ ଏସମ୍ପର୍କରେ ମୁଁ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁବାରୁ ସେ କହିଲେ ଶିକ୍ଷା ସମିତିର ଏକ ହାଇସ୍କୁଲର ଜଣେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ, ଆସିଥିଲେ । ସେ ଏଠାକୁ ବରାବର ଆସନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ହେବାକୁ ଥିବା ଏକ ଚଦନ୍ତ ଡ୍ରାମା କରଦେବା ପାଇଁ ସେ ଆମକୁ କହୁଛନ୍ତି । ସେଇ କଥା

କହିବାକୁ ଆଜି ଆସିଥିଲେ । ସେ ଜଣେ ଯୁଦ୍ଧ ଓମ୍ୟାନ,
 ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ହଠାତ୍ ମନା କରିଦେଇ ଦେଲାନି ।
 ପରେ କେତେବେଳେ ଡ଼ିଣି ଆସିବା ପାଇଁ କହିଛି ।
 ନାନା ସାହେବ ମୋତେ ଏ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ନାଁ କହି
 କହିଲେ ନାହିଁ । ମୁଁ ସେତେବେଳେ ଭବୁଥିଲି ସେ କିଏ
 ବୋଲି । ଆଜି ଏବେ ମୁଁ ଜାଣିଲେ ଯେ, ସେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ
 ଆମ ମିସ୍ ବେଣାରେଙ୍କ ଛତ୍ରୀ ଆଉ କେନ୍ଦ୍ରୀ ନୁହନ୍ତି ।
 ମୁଁ ଶେଷେ ଏକ ପରସେଣ୍ଟ ନିଶ୍ଚିତ, ସେ ସ୍ବର ମିସ୍
 ବେଣାରେଙ୍କ ସ୍ବର । ସେଥିରେ ଟିକିଏ ବି ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ ।

ମିସେସ୍ କାଶିକର : ହେ ଭଗବାନ !

ମିଷ୍ଟର କାଶିକର : ସୁଖାମ୍ନେ, ମତେ ପଚାରନ୍ତୁ ମୁଁ କପରି ନିଶ୍ଚିତ ହେଲି ।
 ଆଜି ସକାଳେ ମୁଁ ନାନା ସାହେବଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ପାଇଁ
 ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଏକ ଫୁଲତୋଡ଼ା ନେଇ ଯାଇଥିଲି ।
 ମୁଁ ଲେବେଲକୁ ସେ ଫୋନରେ କାହାକୁ ବରକ୍ତିରେ
 କହୁଥିଲେ, “ବିବାହ ପର୍ବରୁ ଗର୍ଭଧାରଣ କରିବା
 ଏକ ପାପ । ଏହିପରି ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଏ ଅବସ୍ଥାରେ
 ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଭାବେ ରଖିବା ମଧ୍ୟ ପାପ । ଏଥିର ଆଉ
 ବିଳମ୍ବ ପଛ ନାହିଁ । ଏ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କୁ ଡିସମିସ୍
 କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।” ଶେଷରେ ନାନା ସାହେବ କହିଲେ,
 ଡିସମିସ୍ ଅର୍ଥର ମୋ ଦସ୍ତଖତ ପାଇଁ ପଠାଇ ଦିଅ ।

[ବେଣାରେ ହତବାକ୍]

ତା’ହାଲେ କିଏ ହୋଇଥିବ ସେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ? କୁହନ୍ତୁ ।
 ମୁଁ କହୁଛି ସେ ମିସ୍ ବେଣାରେ ।

ସାମନ୍ତ : ଆହା, ତାଙ୍କର କ’ଣ ଚାହିଦା ଚାଲିଯିବ ?

ସୁଖାମ୍ନେ : ଆଉ ଉପାୟ ନାହିଁ । ଟିଚ୍ ଫର୍, ଟାଚ୍ । ସେମିତି କର୍ମ,
 ସେମିତି ଫଳ । ସେଇଟା ହେଉଛି ଜୀବନର ନିୟମ ।

(ସ୍ବେଚ୍ଛା ନୋଟ୍‌ବୁକ୍ ଖୋଲି ଟିପି ନେବା) କିନ୍ତୁ ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର, ସେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ମିସ୍‌ବେଣାରେ ବୋଲି ଆପଣ କିପରି ଧରିନେଲେ ?

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ମତେ କ'ଣ ପିଲବୋଲି ଭାବିବନ୍ତି ସେ ମୁଁ ଏମିତି ସରଳ କଥାଟା ବୁଝିପାରିବି ନାହିଁ ? ୪୦ ବର୍ଷ ହେଲା ମୁଁ ସମାଜକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଆସୁଛି । ଅଳ୍ପ ବଳକୁ ଇସାଗ କାଟି । ମୋର ଯୁକ୍ତିର ନିର୍ଭୁଲତା ସମ୍ପର୍କରେ ମୋ ମନରେ ଟିକିଏ ବି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ମିସ୍ ବେଣାରେ—ସେ କାଲି ଉତ୍ତମିୟ ଅର୍ଡର ପାଉଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଦେଖନ୍ତୁ । That's all. ଆଜିର ଏ କେଶ୍‌ରେ ଏଇ କଥା ହିଁ ମୋର କହିବାର ଥିଲା । (ସେ ସାକ୍ଷୀ ବକ୍ତୃତ୍ତ ପୁଣି ବିଚାରପତି ଆସନକୁ ଯାଇ) ବର୍ତ୍ତମାନ ମକଦ୍ଦମା ପୁଣି ଚାଲୁ ।

[ବେଣାରୁଙ୍କ ହାତରେ ଗୋଟାଏ ଛୋଟ ଶିଶି । ସେ ତାଙ୍କ ପାଟିରେ ପୁରାଇବାକୁ ଚାଲିବେଳେ, କାର୍ଯ୍ୟିକ ଦଉଡ଼ିଯାଇ ତାଙ୍କ ହାତରୁ ଛଡ଼ାଇଦେବା—ଶିଶିଟି ତଳେ ପଡ଼ିଯାଇ ପୋଙ୍ଗେର ପାଦ ଆଡ଼କୁ ଗଡ଼ି ଆସିବା]

ପୋଙ୍ଗେ : (ଶିଶି ଗୋଟାଇ, ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖି) ଟିକ୍ ଟେବୁଲ୍ ।

[ସାମଲ ଅଣ୍ଟାପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା, ମି:କାଶୀକର ଶିଶି ଦେଖି ପୁଣି ଟେବୁଲରେ ରଖିବା]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ବର୍ତ୍ତମାନ ମକଦ୍ଦମା ଚାଲୁ ।

ସୁଶାନ୍ତେ : ଏହି ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ସହ ସରକାରୀ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା । ମି:ଲର୍ଡ୍ ! ଦି କେଶ୍ ଫର୍ ପ୍ରସିଦ୍ଧ୍ୟୁପନ ରେଷ୍ଟ୍ରେସ୍ ।

[ସେ ଯାଇ କୁଳୁ ଶବ୍ଦେ, ତାଙ୍କ
ତେସ୍ବାରରେ ବସିଯିବା]

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗାନ୍ଧୀର୍ଯ୍ୟସହ) ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସାମୀ ପକ୍ଷର
ଓକିଲ !

[ସୁଖାମ୍ବେ ଉଠିଯାଇ ଆସାମୀ ପକ୍ଷ ଓକିଲ
ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚଉକରେ ମୁଣ୍ଡ ଘୁଆଇଁ
ହତାଶଭାବେ ବସିବା]

ଆସାମୀଙ୍କ ଓକିଲ, ଆପଣଙ୍କ ପକ୍ଷ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଡାକନ୍ତୁ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : (ଉଠି) ସ୍ବେପ୍ ମି. ଲର୍ଡ୍ ! ଆମର ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷୀ
ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେ ।

ବ୍ରେକଡେ : (ଜମାଦାର ପରି ଡାକ) ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେ ହାଜର,
ପ୍ରଫେସର ଡାମଲେ, ନାଁ ସେ ହାଜର ନାହାନ୍ତି ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ନେକ୍ସଟ୍ ଉଇଚ୍ଚ ନେସ୍ ପିଲ୍ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଆମର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସାକ୍ଷୀ, ନାନା ସାହେବ ସିନ୍ଧୋ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ସେ ବି ଅନୁପସ୍ଥିତ । ସେ ଏଠାକୁ କିପରି ଆସିବେ ?
Next !

ସୁଖାମ୍ବେ : ତାଙ୍କ ଗ୍ରୁପର ଅନ୍ୟତମ ସଭ୍ୟ ମିଷ୍ଟର ରାବଡେ...

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ସେ ବି ଆସିନାହାନ୍ତି, ଆସାମୀ ପକ୍ଷର କଅଣ
ଏଇମାନେ ହିଁ ସାକ୍ଷୀ ?

ସୁଖାମ୍ବେ : ମୁଁ ସରକାରୀ ପକ୍ଷ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ କ୍ଷମା ଏକ୍ଜାମିନ୍-
କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ମି. ଲର୍ଡ୍ !

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର ! ପରମିସନ୍ ରିପ୍ଲାଇଡ୍, ଟେକ୍ ଇସ୍ବୋର୍ ସିଟ୍ ।

ସୁଖାମ୍ବେ : ଦି କେଶ୍ ଫର୍ ଏକ୍ସ୍ପ୍ଲେଜ୍ ରେଷ୍ଟ୍ସ୍ ।

[ଆସାମୀ ପକ୍ଷ ଓକିଲଙ୍କ ଜାଗାରେ
ବସିବା]

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ଗୁଡ଼ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାର ପକ୍ଷ ଓକିଲଙ୍କ ବୟାନ ।
ଆଉ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

। ସୁଖମେ ସ୍ଥାନ ବଦଳାଇ ସରକାର
ଓକିଲଙ୍କ ଚୌକରେ ବସିବା ଓ
ତାପରେ ହଠାତ୍ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଭଲ
ଉଠି ଆଗେଇଯିବା]

ମିଷ୍ଟୁର କାଶୀକର : ଶୀଘ୍ର ସାରନ୍ତୁ ।

ସୁଖମେ : ମି: ଲଡ଼ ! ଆସାମୀ ମିସ୍ ଲାଲା ବେଶାରେଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ଆସିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ବାସ୍ତବିକ ଅଟେ ଭୟଙ୍କର ।
ସ୍ୱର୍ଗଠାରୁ ମଧ୍ୟ ପବନ ଯେଉଁ ମାଡ଼େଇ, ତାହାଘଡ଼ ଏ
ମହିଳା ଯେଉଁ କଲଙ୍କ ଲଗାଇଛନ୍ତି, ଏଥିପାଇଁ ଆଇନ୍
ତାଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଦଣ୍ଡ
ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ଆସାମୀଙ୍କ ଚରମ ଅତି
ନିନ୍ଦନୀୟ । ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ତାଙ୍କର ଆଚରଣ
ସବୁପ୍ରକାର ସାମାଜିକ ଓ ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ପ୍ରତି
ଏକ ଆଘାତ । ଏ ଆସାମୀ ସମାଜର ପହିଲା ନମ୍ବର
ଶତ୍ରୁ । ସମାଜ ପ୍ରତି ଏତେ ଧୂଃସ୍ୱକାରକ ହୋଇଥିବା
ପ୍ରବୃତ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଯଦି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଏ,
ତାହେଲେ ଦେଶ ଓ ସଭ୍ୟତା ନିଶ୍ଚୟ ଧ୍ୱଂସପାତ
ନେବ । ତେଣୁ ମୁଁ କହୁଛି ଯେ, ଆସାମୀଙ୍କ ଅପରାଧ
ସମ୍ପର୍କରେ ଅଦାଲତ କଠୋର ଦୃଷ୍ଟିରେ ବିଚାର
କରିବା ଦରକାର । ଏଥିରେ କୌଣସି ଭାବ-
ପ୍ରବଣତାକୁ ସ୍ଥାନଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆସାମୀ
ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶିଶୁହତ୍ୟାର ଅଭିଯୋଗ ଆସିଛି । କିନ୍ତୁ
ଆସାମୀ ତା' ଅପେକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଗୁରୁତର
ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ । ସେ ଅପରାଧ ହେଉଛି ବିନା
ବିବାହରେ ମାଡ଼େଇ । ବିନା ବିବାହରେ ମାଡ଼େଇ ଆମ
ଧର୍ମରେ ଓ ଆମ ପବ୍ଲିସିଟିକୁ ହାବା ଏକ ବଡ଼ପାପ

ଭାବରେ ପରିଗଣିତ । ଅଧିକନ୍ତୁ ଆସାମୀ ଏହି
 ଅବୈଧ ମାତୃଭଜନିତ ସନ୍ତାନକୁ ପ୍ରତିପାଳନ କରିବା
 ପାଇଁ ଯେଉଁ ଇଚ୍ଛା ପୋଷଣ କରନ୍ତି, ତାହା ଯଦି
 ପୁରଣ ହେବାକୁ ଦିଆଯାଏ, ତାହେଲେ ମୋର ଆଶଙ୍କା,
 ହୁଏତ ଆମ ସମାଜର ଭିତ୍ତି ବିପନ୍ନ ହୋଇ
 ପଡ଼ିବ । ସମାଜରେ ଆଉ ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ବୋଲି
 କିଛି ରହିବ ନାହିଁ । ମି: ଲଡ଼ ! ଶିଶୁହତ୍ୟା ଏକ ବଡ଼
 ଅପରାଧ । କିନ୍ତୁ ଏକ ଅବୈଧ ପ୍ରେମ ଜନିତ ସନ୍ତାନକୁ
 ସମାଜରେ ବଢ଼ାଇବା ତା' ଅପେକ୍ଷା ଆହୁରି ଗୁରୁତର
 ଅପରାଧ । ଏହାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଗଲେ, ସମାଜରେ
 ବିବାହର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଆଉ ରହିବ ନାହିଁ । ଅନାଥ,
 ଅନାଗୁର ବ୍ୟାପକ ହୋଇ ଉଠିବ । ଆମରି ଆଖି
 ଆଗରେ ପରମ୍ପରାର ଅନୁଶାସନ ଦ୍ଵାରା ଗୁଳିତ ଏକ
 ସମାଜର ସୁନ୍ଦର ସ୍ଵପ୍ନ ମାଟିରେ ମିଶିଯିବ ।
 ଆମ ପରମ୍ପରା, ଆମ ଗର୍ବ, ଏପରିକି ଆମର ସଂସ୍କୃତି,
 ଆମ ଧର୍ମ, ଏସବୁ ମୂଳରେ କୁଠାରାଯାତ କରିବାକୁ
 ଆସାମୀ ବନ୍ଧପରିକର ହୋଇଥିବା ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ।
 ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିରୁଦ୍ଧଶୀଳ ଓ ବିଜ୍ଞ ନାଗରିକଙ୍କ
 ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ଏପରି ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ତୁରନ୍ତ
 ବିନଷ୍ଟ କରିବା । ଆସାମୀ ଜଣେ ମହିଳାବୋଲି ତାଙ୍କୁ
 ଦୟା ଦେଖାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସମାଜର ଉଚ୍ଚ
 ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ରକ୍ଷାକରିବା ଦାୟିତ୍ଵ ହେଉଛି ନାଶ୍ଟର ।
 ନା ଯି ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର୍ୟମନ୍ତ୍ରଣ । ନାଶ୍ଟକୁ ସ୍ଵାଧୀନତା ଦିଆଯିବା
 ଉଚିତ ନୁହେଁ । ପରାଜୟକାଳରୁ ଏହି ନିତି ଚଳିଆସିଛି ।
 ଏ ନିତି ଅନୁଯାୟୀ ମୁଁ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ କହୁଛି ଯେ,
 ମିସ୍ ବେଣାରେ କ୍ଷମାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପ୍ରତି
 କୌଣସି ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରା ନଯାଉ । ଏ ଅପରାଧ
 ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ତରମ ଶାସ୍ତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।

ଏହା କହି ମୁଁ ସରକାରୀ ପକ୍ଷର ଚର୍ଚ୍ଚା ଶେଷ
କରୁଛି ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଗୁଡ଼, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସାମୀ ପକ୍ଷର ଓକଲ ଉଠନ୍ତୁ ।

[ସୁଖାମ୍ବେ ଆସାମୀ ପକ୍ଷର ଓକଲ ହୋଇ
ପୁଣି ଉଠିବା, ଏଥର କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ
ବିଷଣ୍ଣ ଭାବ]

ସୁଖାମ୍ବେ : (ଅତି ଗମ୍ଭୀର ଓ ବିଷଣ୍ଣ ଭାବେ ପାଦ ବଢାଇ ଆବେଗ
କଂପିତ ଗଳାରେ) ମି. ଲର୍ଡ଼ ! ଏ ଅପରାଧ ଯେ
ଗୁରୁତର, ଏକଥା ମୁଁ ଅସ୍ୱୀକାର କରୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
ଭୁଲ କରିବା ମଣିଷ ପକ୍ଷେ ସ୍ୱାଭାବିକ । ଏହାଛଡ଼ା
ଯୌବନ ମଣିଷକୁ ଅନେକ ସମୟରେ ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ
କରିଥାଏ । ଏହି କଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆସାମୀଙ୍କୁ
ଦୟା କରାଯିବାକୁ ମୁଁ ନିବେଦନ କରୁଛି । ଦୟା
ମି. ଲର୍ଡ଼ ! ମାନବିକତାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦୟା କରାଯାଉ ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : ଗୁଡ଼ । ନାଓ ଆସାମୀ ବେଶାରେ—

[ବେଶାରେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ଠିଆ
ହୋଇଥିବା]

ଆସାମୀ ମିସ୍ ବେଶାରେ, ଶୟ ଘୋଷଣା ପୂର୍ବରୁ ଏ
ଅଭିଯୋଗ ସଂପର୍କରେ ତମର କିଛି କହିବାର ଅଛି ?
(ଦୃଢ଼ଦେଶୀ) ଏଥିପାଇଁ ତମକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବେ, ସମୟ
ଦିଆଯାଉଛି ।

[ମିସ୍ ବେଶାରେ ପୂର୍ବପରି ନିଶ୍ଚଳ ।
ପୂର୍ବ ଭୂମିରୁ କେଉଁଠି ଏକ ସଙ୍ଗୀତର
ସ୍ୱର ଶୁଣିବା—ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ଆଲୋକ
ବଦଳିଯିବା — ଅଦାଲତରେ ଯିଏ
ଯେଉଁଠାରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ସେଠି ସ୍ଥିର
ହୋଇଯିବା । ବେଶାରେ ଧୀରେ ଉଠି
ସିଧା ଠିଆ ହେବା]

ବେଶାରେ : ହଁ, ମୋର ବହୁତ କିଛି କହିବାର ରହିଛି ।
 (ବ୍ୟଥାରୁ କଣ୍ଠରେ) ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ମୁଁ କିଛି କହି
 ପାରିନାହିଁ । କହିବାର ବହୁତ ସୁଯୋଗ ଆସିଛି, ପୁଣି
 ହାତରୁ ଖସିଯାଇଛି । ମୋ କଣ୍ଠରେ କେତେ ଯେ
 ତୋଫାନ ଜମିଆସିଛି, ହୃଦୟରେ କେତେ ଯେ ବ୍ୟଥା
 ଜମାଟ ବାନ୍ଧିଛି, କିଛି ମୁଁ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିନାହିଁ ।
 ମୋର ମନେ ହୋଇଛି, କେହି ବୁଝିବେ ନାହିଁ, କେହି
 ଆଦୌ ବୁଝିବେ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଭିତରର
 କଥା ସବୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଲହରୀପରି ବାହାର ଆସି
 ଓଠରେ ପିଟି ହୋଇଛି, ସେତେବେଳେ ମୋର ମନେ
 ହୋଇଛି, ମୋ ଚାରିପାଖରେ ଆତଯାତ ହେଉଥିବା ଏ
 ମଣିଷଗୁଡ଼ାକ କେଡ଼େ ନିବୋଧ, କେଡ଼େ ଅବତୀନ ।
 ଏପରିକି ମୁଁ ଯାହାକୁ ଆପଣାର ବୋଲି ଭାବେ... ସେମାନେ
 ବି । ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ମୋ ଭିତରୁ ଖାଲି
 ଅନ୍ଧାସ୍ୟ ଉଠିଆସେ । ଆଉ, ତା'ପରେ ମୁଁ କାନ୍ଦେ
 ...ବୁକୁ ଫଟାଇ କାନ୍ଦେ—ଇଚ୍ଛାହୁଏ କାନ୍ଦିବାକୁ ଗୁଡ଼ି
 ପାରିନାହିଁ କି । ଜୀବନଟା ବଡ଼ ଅବାସ୍ଥିତି ହୋଇ
 ଉଠେ । — (ଘାଟିଶ୍ୱାସ ମାରି) କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ
 ଜୀବନଟା ହରାଇବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ମଧ୍ୟ ତା ଯାଏ ନାହିଁ,
 ସେତେବେଳେ ହିଁ ଜୀବନର ମୂଲ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ
 କରିହୁଏ । ସେତେବେଳେ ବୁଝିହୁଏ ଜୀବନର ମହତ୍ତ୍ୱ,
 ସେତେବେଳେ ଜାଣିହୁଏ ସୁଖ ଆନନ୍ଦର ଅର୍ଥ ।
 ତା'ପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ କେଡ଼େ ଅଭିନବ, କେଡ଼େ
 ଚମତ୍କାର ହୋଇଉଠେ ! ସେତେବେଳେ ନିଜକୁ ମଧ୍ୟ
 ନିଜ ପାଖରେ ନୁଆ ଜଣାପଡ଼େ । ଆକାଶ, ପକ୍ଷୀ,
 ନେଘ, ପବନରେ ଦୋହଲୁଥିବା କୌଣସି ଶୁଖିଲା
 ଗଛର ଶାଖା, ଝରକାର ପରଦା ଚାରିପାଖର ଶାନ୍ତ
 ନୀରବତା... ଅଉ ଦୂରରୁ ଭାସି ଆସୁଥିବା କୌଣସି

ମୃଦୁ କ୍ଷେପ — ଏପରିକି ଡାକ୍ତରଖାନାର ଔଷଧମାନଙ୍କ ଗନ୍ଧ—ଏସବୁ ଜୀବନର ଆନନ୍ଦରେ ଭରପୂର ମନେହୁଏ । ମନେହୁଏ, ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଜୀବନର ଉଲ୍ଲାସ ଖେଳ ବୁଲୁଛି ଏବଂ କେବଳ ମୋର ପାଇଁ ତୋଳି ରୁଲିଛି ସଙ୍ଗୀତର ମୂର୍ଚ୍ଛନା । ବାସ୍ତବିକ, ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଯାଇ ବିଫଳ ହେବାରେ ଏକ ମହାନ ଆନନ୍ଦ ରହିଛି । ତାହା ଜୀବନର ବେଦନାଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । (ଘର୍ବଶ୍ୱାସ) ଜୀବନଟାକୁ ହତାଦର କରି ଫୋପାଡ଼ିଦିଅ—ତା’ହେଲେ ହିଁ ଜାଣିବ ଜୀବନର ଅସଲ ମହତ୍ତ୍ୱ । ଲୋଭୀଙ୍କ ପରି ଜବୁଡ଼ି ଧରିବସିଲେ ତାହା ମୂଲ୍ୟହୀନ, ଅର୍ଥହୀନ ହୋଇପଡ଼ିବ । ତା’ପରେ ତାକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେବ । ବେଗ୍ ବରିଷ ନା ?

ତାକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧର—ସେତେବେଳେ ମନେ ହେବ ତାକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେବା ଉଚିତ । ତାକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦିଅ... ଦେଖିବ, ତାହା କେଡ଼େ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଉଠିଛି, କିଛି ସେଥିରୁ ଯାଇନାହିଁ ।...ବାରମ୍ବାର ସେଇ ଏକା କଥା—(କ୍ଲାସ୍‌ରୁମ୍‌ରେ କହିବା ଭଳି) ଜୀବନ ଏହିପରି, ଜୀବନଟା ଏହା—ଜୀବନଟା ଗୋଟାଏ ପୁରୁଣା ବହି ପରି, ଯାହାର ପୃଷ୍ଠା ଚିରିଯାଉଛି । ଜୀବନଟା ନିଜେ ନିଜକୁ ଦଂଶନ କରୁଥିବା ଗୋଟାଏ ଉପୁଙ୍କର ସାପ । ଜୀବନଟା ଏକ ପ୍ରତାରଣା, ଜୀବନଟା ଏକ ପ୍ରବଞ୍ଚନା, ଜୀବନଟା ଏକ ନିଶା, ଜୀବନଟା ଏକ ବିରକ୍ତିକର ଯାତ୍ରା—ଜୀବନଟା କିଛି ନୁହେଁ, ଜୀବନଟା ଶୂନ୍ୟ.....

[ଅଦାଲତରେ ଓକିଲ କହିବା ଡଙ୍ଗରେ]

ମି:ଲର୍ଡ ! ଜୀବନଟା ବଡ଼ ଭୟଙ୍କର ଜନସ । ଜୀବନଟାକୁ
 ଫାଣୀ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । “ନ ଜୀବନ ଜୀବନମହାକି”...
 ଜୀବନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମକାଦିମା କରନ୍ତୁ, ତାକୁ ଦଣ୍ଡ
 ଦିଅନ୍ତୁ, ତାକୁ ଚାକିରୀରୁ ବାହାର କରି ଦିଅନ୍ତୁ, କିନ୍ତୁ
 କାହିଁକି ? କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ? ମୁଁ କଅଣ ମୋ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ କେବେ ଫେଲା କରିଛି ? ପିଲାଙ୍କ ସହିତ
 ମୁଁ ମୋ ଜୀବନଟାକୁ ଓତାପୋତା ଭାବେ ଜଡ଼ାଇ
 ଦେଇଛି । ସେମାନଙ୍କୁ କେତେ ଭଲପାଏ ମୁଁ । କେତେ
 ନିଶ୍ଚରସହ ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ପାଠ ପଢ଼ାଇଛି । ମୁଁ ଜାଣେ
 ଜୀବନ ସରଳ ନୁହେଁ । ଲୋକେ ବଡ଼ ନିଷ୍ଠୁର
 ହୋଇପାରନ୍ତି, ଏପରିକି ତମ ନିଜ ଆତ୍ମୀୟ ମଧ୍ୟ
 ତମକୁ ଠିକ୍ ବୁଝିପାରିବେ ନାହିଁ । ଜୀବନରେ
 କେବଳ ଗୋଟାଏ କଥା ସମସ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବଡ଼,
 ଶାଶ୍ୱତ । ଆପଣ ମାନନ୍ତୁ ବା ନ ମାନନ୍ତୁ, ମେଇଟା ହିଁ
 ସତ କଥା । ଭାବିବେଶ କଥା ଯାହା କୁହାଯାଏ,
 ସେଇଟା କେବଳ ମୁଁହର କଥା । କି ଅନୁବେଦନା
 ଭିତର ଦେଇ ମୁଁ ନ ଯାଇଛି; କିନ୍ତୁ ସେ ଧସ ମୁଁ
 ଚାପୁରୁପ ପିଇଛି । ବାହାରର କାହାରିକୁ କିଛି
 ଜାଣିବାକୁ ଦେଇନାହିଁ । ମୁଁ ପିଲାଙ୍କୁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର କଥା
 ଶିଖାଇଛି, ପବିତ୍ରତାର କଥା ଶିଖାଇଛି । ମୁଁ ଭିତରେ
 ଭିତରେ କାନ୍ଦୁଛି; କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସବୁବେଳେ ହସାଇ-
 ବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରିଛି । ମୁଁ ହତାଶରେ ଜଳିଛି, କିନ୍ତୁ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଆଶାରେ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଛି । ମୋର କେଉଁ
 ପାପ ପାଇଁ ମୋ ଚାକିରୀ, ମୋର ଏକମାତ୍ର ଆଶ୍ୱାସନାର
 ଅବଲମ୍ବନକୁ ମୋଠୁ ଛଡ଼ାଇ ନିଆଯାଉଛି ? ମୋ
 ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନ ମୋ ନିଜକଥା । ମୋ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ
 ଜୀବନରେ ମୁଁ କଅଣ କରିବି ନ କରିବି ତା’ ମୁଁ
 ନିଜେ ବିଚାର କରିବି । ସେଥିରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର

କହିବାର କଅଣ ଅଛି ? ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବନରେ ନିଜର କିଛି ଲକ୍ଷ, କିଛି ଅଭିଳାଷ ଥାଏ । ଏଥିରେ ଅନ୍ୟ-ମାନଙ୍କର କଅଣ ଥାଏ ? (ହଠାତ୍ ସେ ସ୍କୁଲରେ ପିଲାଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବାପରି ହାଲୁକା ମନରେ) ସ୍ୱ—ଚ୍ପ ଚ୍ପ, ପାଟି କରନାହିଁ । ଏତେ ହଠାତ୍ କାହିଁକି ? (ଡକ୍ଟର ବାହାରିଆସି କ୍ଲାସ୍‌ରେ ବୁଲିଲେପରି ଚାରିଆଡ଼େ ବୁଲିବା) ଚ୍ପ ଚ୍ପ, ପଥର ମୁଣ୍ଡିପରି ସବୁ ବସିରହ । (ସମସ୍ତେ ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ ବସିଥିବା ଲକ୍ଷ କରି) ଆଃ, ଚାଲିଯାନ୍ତେ ! ପିଲାଏ, ଏମାନେ ସବୁ କିଏ ? (ଜଟେଣ କରି ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଆଲୁଅର ଫୋକସ୍ ପଡ଼ିବା—ସମସ୍ତେ ଯେମିତି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ-ଆତଙ୍କିତ) ଏମାନେ ହୋଉଛନ୍ତି ବଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ସତ୍ୟ ମଣିଷଙ୍କ : କତୋଟି ପ୍ରେତ । ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଦେଖ, କେମିତି ଉପୁଙ୍କର ଦେଖାଯାଉଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମୁହଁରେ କେତେଟା ମିଠା ମିଠା ପୁରୁଣା ବୋଲି—ଆଉ ପେଟରେ ଗୁଡ଼ାଏ ଅତ୍ୟୁତ କାମନା—

(ସ୍କୁଲର ଦଣ୍ଡାବେ—ପିଲାଙ୍କ କଲବେଲର ଶବ୍ଦ ଦୂରରୁ ଶୁଣିଆସିବା—ମୁହଁ ଉଠି ପାଇଁ ମିସ୍ ବେଣାରେ ଚ୍ପ ଚ୍ପ— ସେ ଘେକୁ କାନେଇବା ଓ ଭାବବହୁଳ ହୋଇପଡ଼ିବା । ହିମେ ଘେ ଦୂରରୁ ଯିବା—ମାରବତା । ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ମିସ୍ ବେଣାରେ ହଠାତ୍ ସଚେତନ ହୋଇଉଠିବା—ଏ ମାରବତା ଦେଖି ହଠାତ୍ ସେ ଯେମିତି ଉପୁର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଉଠିବା) ନାଁ ନାଁ ମତେ ଏକୁଟିଆ ଛାଡ଼ିଯାଅ ନାହିଁ । ମତେ ସେମାନଙ୍କୁ ଭୟଲଗୁଛି ।

(ସନ୍ତୁଷ୍ଟଭାବେ ସେ ମୁହଁ ହାତରେ ଲୁଚାଇବା — କହିବାବେଳେ ଥରୁଥାଆନ୍ତି) ହଁ ସତ, ମୁଁ ଗୋଟାଏ

ପାପ କରିଛି । ହଁ, ମୁଁ ମୋ ମାଆଙ୍କ ଭାଇ, ମୋ
 ନାମୁଁଙ୍କର ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଥିଲି । ଘରର କତା
 ଅନୁଶାସନ ଭିତରେ ପ୍ରଥମ ଯୌବନ ଯେବେ ମୋ
 ତରୁ ମନରେ ଶିହରଣ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥାଏ—
 ସେତେବେଳେ ସେହି ଏକମନ୍ତ ଲୋକ, ଯେ କି ମୋ
 ନିକଟତର ହୋଇଥିଲେ, ମତେ ଆଦର କରିଥିଲେ,
 ମୋ ଯୌବନର ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ । ମୁଁ କେମିତି
 ସେତେବେଳେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ, ମୋ ସବୁସ୍ଥ ଦେଇ ମୁଁ
 ଯାହାଙ୍କ ସହିତ ଏକାନ୍ତ ହୋଇଯିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲି,
 ଯାହାଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ମୋର ସମସ୍ତ ଜୀବନ ସାର୍ଥକ
 ମନେ ହେଉଥିଲା, ସେ ମୋର ମାମୁଁ ହୋଇଥିବା
 ଯୋଗୁଁ ଏସବୁ କଥା ପାପ ? ମୋ ବୟସ
 ସେତେବେଳେ ୧୪ରୁ ବେଶୀ ନଥିଲା । ପାପ କଅଣ
 — ପ୍ରଣୟ କଅଣ, ସେତେବେଳେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ
 କିଛି ଧାରଣା ମୋର ନ ଥିଲା । ମୁଁ ମୋ ମାଆଙ୍କ
 ନାମରେ ଶପଥ କରି କହୁଛି ମୁଁ କିଛି ଜାଣି ନଥିଲି—
 (ଜୋରରେ କାନ୍ଦୁଉଠିବା) ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ବାହା ହେବାକୁ
 ଜିଦ୍ କରିଥିଲି । କାହିଁକି ନା ତାଙ୍କୁ ନେଇ ମୋର
 ସେହି ସୁନ୍ଦର ସ୍ବପ୍ନ, ତାହାକୁ ମୁଁ ବାସ୍ତବରୂପ
 ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ମୁଁ ମଧ୍ୟ
 ଚାହୁଁଥିଲି ଏକ ସୁନ୍ଦର ସଂସାର । କିନ୍ତୁ—ସମସ୍ତେ,
 ଏପରିକି ମୋ ମାଆ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ବାଧାଦେଲେ ।
 ଆଉ ମୋର ସେ ସଂହାରୀ ବାଉ, ସେ ଶେଷରେ ଲଙ୍କାକୁ
 ଜାକି ପଳାୟନ କଲେ । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କପ୍ରତି
 ମୋ ମନରେ ଏତେ ହୋଧ ହେଲା, ଏତେ ହୋଧ
 ଯେ, ତାଙ୍କୁ ସାମନାରେ ପାଇଲେ, ତାଙ୍କ ମୁହଁ
 ରାମକୁ ବିଦାରି ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ତା' ଉପରେ
 ଛେପ ପକେଇବାକୁ ମୋର ଇଚ୍ଛା ହେଉଥାଏ; କିନ୍ତୁ

ମୁଁ ସେତବେଳେ ଘନବଳ ବାଳିକା ଥିଲି, ମୋର
ପାଇଁ ଗୁଡ଼ିଆରୁ ତଳକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥିଲି; କିନ୍ତୁ ମୃତ୍ୟୁ
ମୋର ହେଲନାହିଁ । ମୋର ମନେ ହେଇଥିଲା ଯେମିତି
ମୋର ହୃଦ୍ ପିଣ୍ଡ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି; କିନ୍ତୁ ତା’
ହୋଇ ନଥିଲା, ମୁଁ ବଞ୍ଚିଗଲି । ତା’ର ବହୁଦିନ ପରେ
ଆଉଥରେ ମୁଁ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଲି, ମୁଁ ସେତବେଳକୁ
ବଡ଼ ହୋଇଗଲଣି । ମୁଁ ମୋର ସମସ୍ତ ହୃଦୟଦେଇ
ଭଲ ପାଇଲି । ମୁଁ ଭାବିଲି ଏହା ଆଗଥର ପରି ହେବ
ନାହିଁ । ଏ ପ୍ରେମ ବୌଦ୍ଧିକ ପ୍ରେମ-ଜଣେ ଅସାଧାରଣ
ବିଦ୍ବାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରେମ । ଏ ପ୍ରେମକୁହନ୍ତି—ଏକ ପ୍ରକାର
ପୂଜା । କିନ୍ତୁ ଏଥର ମଧ୍ୟ ସେଇ ଏକା ଭୁଲ ହେଲା ।
ପ୍ରେମ ପୂଜାର ବେଦରେ ମୁଁ ମୋ ଶରୀରକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ
କରିଦେଲି, ଆଉ ମୋର ସେ ବିଦ୍ବାନ ଦେବତା, ସେ
ଆନନ୍ଦରେ ଏ ଉପହାର ଗ୍ରହଣ କରିନେଲେ । ସେ
ମୋ ମନକୁ ଦେଖିଲେ ନାହିଁ, ମୋ ହୃଦୟକୁ ଚାହିଁଲେ
ନାହିଁ, ମୋ ପୂଜାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ନାହିଁ । (ଗମ୍ଭୀର-
ଭାବେ) ସେ ଦେବତା ନଥିଲେ, ସେ ଥିଲେ ମଣିଷ ।
ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଏ ଶରୀରଟା ହିଁ ବଡ଼ ହୋଇଗଲା ।
ଶେର ! ପୁଣି ଏହି ଶେର ! (ଚିତ୍କାର କରିଉଠି) ଏ
ଶେରଟା ବଡ଼ ପ୍ରଭାବକ । (ବେଦନାରେ କମ୍ପିତ-
କଣ୍ଠ) ଏ ଶରୀରଟାକୁ ମୁଁ ଦୃଶ୍ୟରେ, ନା—ନା—
ତା’ ସାଙ୍ଗରେ ବି ଭଲପାଏ, ମୁଁ ତାକୁ ଦୃଶ୍ୟରେ—
କିନ୍ତୁ—କିନ୍ତୁ, ଶେଷରେ ଏ ଶେର ତ ମୋର
ହୋଇରହିବ । ମୋ ଛତ୍ରା ଏହା ଆଉ କୁଆଡ଼େ
ଯିବ ? ଏ ଦେହ ମୋର, ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତାକୁ
ଭଲପାଏ । ତା’କୁ ଆରତ୍ୟ କଲେ ତମେ କୁଆଡ଼େ
ଯିବ ? ନାଁ ତା ପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞ ହୁଅନାହିଁ । ତାହା
ନିଜେ ଜଳି ମଧ୍ୟ ତମକୁ ତ କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତର

ଆନନ୍ଦ ପୁଣି ଦେଇଛି ! ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଆନନ୍ଦ । ତମେ
 ଭୁଲିଯାଇଛ ? ତାହା ତମକୁ ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
 ନେଇଯାଇଥିଲା ତମଠାରୁ ବହୁତ ଉଚ୍ଚ ଏକ
 ଦିବ୍ୟଲୋକକୁ । ତମେ ତାହା ଅସ୍ୱୀକର କରିପାରିବ ?
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଶ୍ରେୟ ସେହି ସ୍ୱର୍ଗୀୟ କ୍ଷଣର—
 ସେହି ଆନନ୍ଦମୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ସାକ୍ଷ୍ୟବହନ କରିଛି...
 ଏକ କୋମଳ ସୁନ୍ଦର କଳିକା, ଭବିଷ୍ୟତର ଏକ
 ହାସ ଛଳଛଳ ସୁନ୍ଦର ଜୀବନର ବାଜ—ମୋର
 ସନ୍ତାନ...ମୋର ଜୀବନ...ହଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ମୋର
 ଏ ଶ୍ରେୟ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ତା'ର ପାଇଁ,
 (ଆଖିବୁଜି ବ୍ୟଥା ଭାବରେ ଗୁଣୁଗୁଣୁ ହୋଇଉଠିବା)
 ତା'ର ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟିଏ ମାଆ ଦରକାର, ନିଜର
 ଜଣେ ବାପା, ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଘର—ତା'ର ନାଆଁଟି
 ମଧ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ହେବ !

[ଅନ୍ଧାର—ତା'ପରେ ଅଲୁଅ ପୁଣି
 ଜଳିବା—ଗୋଟିଏ ଘଡ଼ର ଟିକ୍ ଟିକ୍
 ଶବ୍ଦ—ବେଶାରେ ଡକ୍ରେ ପ୍ରବେଶ
 ଠିଆ ହୋଇଥିବା । ଅନ୍ୟମାନେ ନିଜ
 ସ୍ଥାନରେ ବସିଥିବା]

ମିଶ୍ରର କାଶୀକର : (ନିଜ ହାତରେ ଧରିଥିବା ଓଢ଼ାଟ୍ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ
 ରଖିବା) ହଁ ସମୟ ହୋଇଗଲା, ଯାହା ଜାଣାପଡ଼ୁଛି
 ଆସାମୀକର କିଛି କହିବାର ନାହିଁ । କିଛି କହିଲେ
 ମଧ୍ୟ କିଛି ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଅପରାଧ
 ସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ମିଳିବାକଥା ମିଳି-
 ପାରିଛି, ଏଥର ଜଳମେଣ୍ଡ । ରୋକଡ଼େ, ମୋ
 ଓଢ଼ି ?

[ସେକଡ଼େ ତରବର ଭାବେ ଓଁ ଗ୍
ଖୋଲି କାଶୀକରକୁ ଦେବା—କାଶୀକର
ତାହା ପିନ୍ଧି ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ କହିବା]

ଆସାମୀ ମିଶ୍ର ବେଶାରେ, ମୁଁ ଯାହା କହିବାକୁ
ଯାଉଛି ମନଦେଇ ଶୁଣ । ତମେ ଯେଉଁ ଅପରାଧ
କରିଛ, ତାହା ଅତି ଭୟଙ୍କର । ସେସବୁ ପାଇଁ
କ୍ଷମାମାଗ୍ନି । ତମ ପାପର ଶାସ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ ଦରକାର,
ଦାୟିଭଘ୍ନନତାର ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରତିବଧାନ ଲେଖା ।
ସମାଜର ନିୟମ କାନୁନ ହିଁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ । ବିବାହ
ଉପରେ ସମାଜର ବୁନିଆଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ମାତୃଭ୍ରାତୃ
ସବଦା ପବିତ୍ର ଓ ନିର୍ମଳ ରହିବା ଉଚିତ । ତମେ
ଏସବୁ ମୂଳରେ କୁଠାରାଘାତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରିଛ ।
ଅଦାଲତର ଏହି ଦୃଢ଼ ମତ ଯେ ତମ ଆଚରଣ
କ୍ଷମାଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼କଥା ହେଉଛି,
ସମାଜପ୍ରତି ତୁମର ବେଶାନ୍ତର ଭାବ । ତାହା କଦାପି
କ୍ଷମା କରାଯାଇ ନପାରେ । ଅପରାଧୀମାନେ ନିଜ ସୀମା
ଜାଣିବା ଉଚିତ; କିନ୍ତୁ ତୁମେ ସୀମା ବାହାରକୁ
ଗୁଲିଯିବାର ଦୁଃସାହସ କରିଛ । ତମର ଏ ଔଚ୍ଛତ୍ୟ
ପାଇଁ ଅଦାଲତ ହୋଧାନୁତ, ସବୋପରି ପରବର୍ତ୍ତୀ
ବଂଶଧରମାନଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ତମ ହାତରେ ରହିଛି ।
ଏହା ଅତି ଭୟଙ୍କର କଥା । ଅଦାଲତ ଏହି ମତ
ଦେଉଛନ୍ତି କି ତମେ ଯେଉଁ ସବୁ ପାପ କରିଛ ସେଥିର
ଗଜ ତମେ ଭବିଷ୍ୟତ ବଂଶଧରଙ୍କ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ
ବୁଣିଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛ । ତେଣୁ କେବଳ ଏବର ସମାଜ
ନୁହେଁ, ଭବିଷ୍ୟତର ସମାଜ ମଧ୍ୟ ତମ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା
ବିପନ୍ନ ହୋଇଉଠିବ । ଏକଥା ନିଶ୍ଚୟ କହିବାକୁ
ହେବ ଯେ, ତମକୁ ଗୁଳିଘରୁ ବାହାର କରିଦେବାକୁ
ନିଷ୍ପତ୍ତିକରି ସ୍କୁଲ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉଚିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ।

ଭଗବାନଙ୍କର କରୁଣାରୁ ବେଳ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ସବୁର
ପ୍ରତିକାର ହୋଇପାରିଛି । ତେଣୁ ତମେ ବା ଆଉ
କେହି ଯେପରି ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କେବେ ନ କରନ୍ତି, ସେ
ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏ ଅଦାଲତ ସାଧୁ ଦେଉଛନ୍ତି କି ତମର
ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରାଯିବ; କିନ୍ତୁ ତମ ଗର୍ଭର ସନ୍ତାନକୁ
ନଷ୍ଟ କରି ଦିଆଯିବ ।

ବେଣାରେ : ନା—ନା—ତା' କରବାକୁ ମୁଁ ଦେବି ନାହିଁ । ତା'
ମୁଁ କରାଇ ଦେବି ନାହିଁ । କେବେ ନୁହେଁ...

[ସମସ୍ତେ ମୂର୍ତ୍ତିପରି ନିଶ୍ଚଳ । ବେଣାରେ
କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଆସାମୀ ପକ୍ଷ ଓକଲଙ୍କ ପାଇଁ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚୌକୀ ପାଖକୁ ଆସିବା—ସେଠି
ସେ ଅର୍ଦ୍ଧମୁକ୍ତିତ ଭାବେ ବସିଯିବା ।
ତା'ପରେ ଜୋରରେ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ସେ
ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ମୁଣ୍ଡପୋତି ଦେବା—
ମାରବ ପରିବେଶ । ଏତେବେଳକୁ ହଲରେ
ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଦ୍ଵାରରେ
କେହି ଆଦାତ କରିବା । ସମସ୍ତେ ତମକି
ସେ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇବା । ଦ୍ଵାର ଧୀରେ
ଧୀରେ ଖୋଲିବା । ତା' ପାଖରେ
ଆଲୁଅର ରେଖା ହଲ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ
କରିବା । ଦୁଇଜଣୋଟି ମୁହଁ ବାହାରୁ
ଦେଖାଯିବା]

ପ୍ରଥମମୁହଁ : (ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଭାବ ଆଖିରେ ଚାହିଁ) ଡ୍ରାମା
ଅରମ୍ଭ ହେଇଗଲାଣି ? ଅଦାଲତ ଡ୍ରାମା ?

[ସମସ୍ତେ ତମକି ତାହା ସ୍ଵରାଶ
କରିବା ଓ ସତେଜନ ହୋଇ ଉଠିବା]

—ସାମନ୍ତ ଲୁଇଟ୍ ଜଳାଇବା—
ସମସ୍ତେ ସ୍ୱାଗତକ ହୋଇ ଉଠିବା]

ସାମନ୍ତ : (ଆଗକୁଯାଇ) ନା—ନା ଆହୁରି ହୋଇ ନାହିଁ ।
ଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯିବ । ଆପଣମାନେ ବାହାରେ
ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ଆଉ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ ପରେ । ମାନେ,
ଆଉ କିଛି ସମୟ ପରେ ଆସନ୍ତୁ ।

[ସେ ଆଗକୁକୁ ବାହାରକୁ ନେଇଯିବା]

କାର୍ଲିକ : ଆରେ, ପ୍ରକୃତରେ ଡେରି ହୋଇ ଗଲଣି ।

ମିସେସ୍ କାଶିକର : ସମୟ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ।

ପ୍ରୋଫେ : ସମୟ କେତେ ହେଲା ? ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ଗଲଣି ତ ?

ମିଷ୍ଟର କାଶିକର : ଗେକଡ଼େ ! ପ୍ରୋଫାମ ସମୟ ଜଗିବା କାମ ତୋର । ତୁ
ଏଯାଏ କଅଣ କରୁଥିଲୁ ? ଆମକୁ ନକହୁଲୁ କାହିଁକି ?
ଯୁସ୍‌ଲେସ୍ ଫେଲେ ।

ସୁଶାମ୍ଭେ : ହଉ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ମିଷ୍ଟର କାଶିକର । ଏ ସମୟତକ ତ
ଆମେ ବେଶ୍ ମଜା ପାଇଲେ । ମତେ ଜଣା ପଡ଼ିଲା
ଯେମିତି ମୁଁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକୃତ ମକଦ୍ଦମା ଲଢ଼ୁଛି ।

ମିଷ୍ଟର କାଶିକର : କମ୍ ଅନ୍—ଶୀଘ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତୁ । Every
one କମଅନ୍, କମଅନ୍ ।

ପ୍ରୋଫେ : ମୁଁ ସବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

[ସେ ବେଶାରେ ଆଡକୁ ଇଙ୍ଗିତ
କରିବା—ସମସ୍ତେ ହଠାତ୍ ଚାଲି ।
ତା'ପରେ ବେଶାରେଙ୍କ ବୁରିଆଡ଼େ
ସମସ୍ତେ ରୁଣ୍ଡ ହେବା]

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : (ନିଜ ମୁଣ୍ଡରେ ହାର ଲଗାଉ ଲଗାଉ) ଏସବୁ କଥା
ବିରୁଷର ମନକୁ ପ୍ରକୃତରେ ବାଧୁଛି, ବିରୁଷ
ପିଲୁଲେକ—

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : କିନ୍ତୁ ଏସବୁ ତ—

ସୁଖାମ୍ନେ : ଜଷ୍ଟ ଏ ଗେମ୍ । ଗୋଟାଏ କେବଳ ଖେଳ, ଆଉ
କଅଣ ?

ପ୍ରୋଫେ : ହଁ, ଖାଲି ଗୋଟାଏ ଖେଳ ।

କାର୍ଣ୍ଣିକ : ବେଶାରେ, ଉଠ ଉଠ, ବେଳ ହେଇଗଲାଣି । ପ୍ରୋଗ୍ରାମ
ଆରମ୍ଭହେବ ।

ମିସେସ୍ କାଶୀକର : (ବେଶାରେ ପିଠିରେ ଆସ୍ତ୍ର ହାତମାରି) ଉଠ, ଉଠ
ବେଶାରେ, ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହେବା
ଦରକାର । ଉଠ, ଉଠ, ଉଠ । ଆରେ ଏସବୁ
କେବଳ ମଜାଥିଲା, ସବୁ ମିଛ, କିଛି ସତ ହୋଇପାରେ
କେବେ ?

[ସାମନ୍ତ ବାହାରୁ ପ୍ରବେଶ]

ପ୍ରୋଫେ : ସାମନ୍ତ, ମିସ୍ ବେଶାରକ ପାଇଁ କିଛି ଚୁ' ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
କରନ୍ତୁ ।

ସାମନ୍ତ : ହଁ, ହଁ ଯାଉଛି ।

ମିଷ୍ଟର କାଶୀକର : (ଉଇଗ୍ ବାହାରକରି ବସିବା—ସେ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ
ଟିକ୍ ଟୋର୍ଣ୍ଣି ସିସିଟି ହଠାତ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା । କିଛି
ସମୟ ସେ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିବା । ତା'ପରେ ଅନ୍ୟ-
ମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁ) କମ୍ ଅନ୍, କମ୍ ଅନ୍ । ଯଥେଷ୍ଟ ଖେଳ
ହେଲା । ନାଓ ଟୁ ବିଜିନେସ୍ । କମ୍ ଅନ୍ ।

[ସମସ୍ତେ ନୀରବରେ ଅନ୍ୟଘରକୁ ଯିବା—ବେଶାରେ ନିଶ୍ଚଳଭାବେ ବସିରହି ଥିବା— ସାମନ୍ତ ଦ୍ଵାର ପାଖରୁ ତାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ କରିବା— ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଗୋଟିଏ ପଟକୁ ଆସି ଦୃଶ୍ୟ ଆରମ୍ଭରେ ସେ ଧରି ଆସିଥିବା କଣ୍ଢେଇ ଶୁଆଟି ତଳୁ ଗୋଟାଇବା—ଦ୍ଵାର ପାଖକୁ ପୁଣି ଯିବା— କିନ୍ତୁ ବେଶାରକଠାରୁ କିଛି ଦୂରରେ ତାଙ୍କ ପାଦ ଡ଼ାକ୍ ଅଟକି ଯିବା—ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ରୁହିଁ ସେ ସହାନୁଭୂତିରେ ଭାବନାନ୍ତ ହୋଇଉଠିବା । ସେ କଅଣ କରିବେ ବୁଝି ପାରୁ ନଥାନ୍ତି । ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଗଳାରେ ସେ ଡାକିବା—ମିସ୍...କିନ୍ତୁ ବେଶାରେ ପୂର୍ବପରି ନଥର । ସାମନ୍ତ କ’ଣ କରିବାକୁ ହେବ କିଛି ବୁଝି ନପାରି, ଅତି ସନ୍ତପ୍ତରେ କଣ୍ଢେଇ ଶୁଆଟି ବେଶାରକ ମୁଣ୍ଡ ପାଖରୁ କିଛି ଦୂରରେ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରଖିବା— ତା’ପରେ ଚାଲିଯିବା । ବେଶାରେ ଟିକିଏ ହଲିଉଡ଼ିବା । କିନ୍ତୁ ପୁଣି ନିଶ୍ଚଳଭାବେ ମୁଣ୍ଡପୋତି ବସିରହିବା । ତାଙ୍କ ଆଗରେ ସେ କଣ୍ଢେଇ ଶୁଆଟି ଥିଆ ହୋଇଥାଏ, ଦୂରରୁ ତାଙ୍କ କଣ୍ଠରେ ଶୁଭ୍ରଥାଏ କବିତା ଅବୁଝି—]

ଶୁଆ ପଛରୁଟି ଚଢ଼େଇକୁ

ତୋ ଆଖି କାହିଁ କି ଲାଲ ?

ଚଢ଼େଇ କହୁଛି,

“ବନ୍ଧୁ ମୁଁ କହିବି କଅଣ—

ମୋ ବସା କିଏ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଛି...”

ଆହା ବିଚରା ଚଢ଼େଇଟି...

“ଭାଇ କାଉ, ତମେ ସେଠି ଥିଲ ?

ତମେ ଦେଖିଛ କିଏ ଭାଙ୍ଗିଲା ?”

“ନା—ନା, ମୁଁ ଦେଖିନାହିଁ—
ମୁଁ ଦେଖିନାହିଁ ।”
ଆହା ବିଚରା ଚଢ଼େଇଟି...

(ବେଶାରେ ମୁହଁ ଉପରେ ଲୁଇଟ୍ ଫୋକସ୍ । ଆଉ
ବୁରୁଆଡ଼େ ଅଛାର)

—ସମାପ୍ତ—